

R

TỈNH ỦY KHÁNH HÒA
BAN TUYÊN GIÁO

**THỰC TRẠNG VÀ CÁC GIẢI PHÁP
ĐỂ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG
VÀ HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG
BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH
KHÁNH HÒA ĐẾN 2010**

Nha Trang - 2004

5446
10.00.05

TỈNH ỦY KHÁNH HÒA
BAN TUYÊN GIÁO

ĐỀ TÀI:

**THỰC TRẠNG VÀ CÁC GIẢI PHÁP
ĐỂ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG
VÀ HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG
BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH
KHÁNH HÒA ĐẾN 2010**

Chủ nhiệm đề tài: *Nguyễn Lê Đình Thống*
Cử nhân báo chí

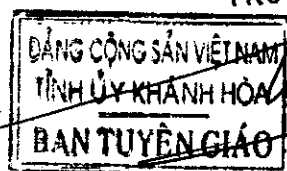

Cơ quan quản lý đề tài:
Sở Khoa học và Công nghệ
GIAM ĐỐC

Nguyễn Văn Huyết

Cơ quan thực hiện đề tài:
Ban Tuyên Giáo Tỉnh ủy
TRƯỞNG BAN

Hoàng Văn Trường

Nha Trang – 2004

TỔNG QUAN ĐỀ TÀI

A- LÝ DO NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI:

Từ khi tờ báo đầu tiên trên thế giới ra đời cho đến nay, trải qua hơn 4 thế kỷ tồn tại, báo chí đã trở thành phương tiện chuyển tải thông tin quan trọng bậc nhất trong hệ thống phương tiện thông tin đại chúng và cũng đã trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu được của con người. Từ khi ra đời, báo chí đã tự xác định cho mình những chức năng to lớn phục vụ con người, phục vụ sự tồn tại và phát triển của xã hội loài người, đặc biệt trong lĩnh vực đời sống tinh thần.

Khi xã hội ngày càng phát triển sẽ dẫn đến đời sống văn hóa tinh thần ngày một phát triển, tất yếu báo chí càng có tác dụng to lớn hơn bao giờ hết. Đồng thời, vai trò và tác dụng của báo chí càng được khẳng định rõ nét trong đời sống chính trị – xã hội của loài người.

Trong thời đại bùng nổ thông tin hiện nay, chúng ta có thể lựa chọn các loại hình báo chí khác nhau phù hợp với sở thích của riêng mình. Qua đó có thể nắm bắt được nhanh chóng những diễn biến ở nhiều nơi trong nước và trên thế giới về mọi lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, ngoại giao, thể thao, quân sự... Điều đó cho thấy, vai trò và tác dụng của báo chí rất to lớn, góp phần nâng cao dân trí, bồi dưỡng và mở rộng kiến thức, định hướng và điều chỉnh hành vi của con người trong xã hội.

Từ khi nhận thức được vai trò và vị trí to lớn của báo chí, các lực lượng chính trị trong xã hội đã bắt đầu đấu tranh đòi tự do báo chí. Báo chí trở thành một thứ vũ khí sắc bén để đấu tranh giai cấp. Báo chí tham gia vào cuộc cách mạng dân chủ tư sản ở Anh và Pháp. Báo chí trở thành công cụ để cho người Mỹ đấu tranh thành lập Hợp chủng quốc Hoa kỳ. Báo chí được Lênin sử dụng rất có hiệu quả trong cuộc cách mạng vô sản tháng Mười Nga năm 1917...

Chúng ta biết rằng, khi Liên xô và các nước Đông Âu sụp đổ có sự tham gia tích cực của báo chí. Trước sự đánh phá ác liệt của các thế lực thù địch cùng với những nhược điểm, sai lầm nội tại của mình, chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên xô và Đông Âu lần lượt sụp đổ, gây nên những chấn động lớn cho nhiều quốc gia. Một trong những nguyên nhân đẩy nhanh thảm họa là các nước nói trên đã buông lỏng vai trò lãnh đạo báo chí, từ đó không giữ

được định hướng chính trị. Các thế lực nước ngoài cấu kết với lực lượng thù địch trong nước đã nhân danh cái gọi là tự do báo chí, lợi dụng những khó khăn về kinh tế, đời sống, giương cao ngọn cờ tiến công vào thành tựu và truyền thống cách mạng. Một bộ phận nhà báo ở các nước đó đã chao đảo, lạc mất phương hướng, buông rơi sứ mệnh cao cả của mình. Đồng thời, các thế lực thù địch không chừa một biện pháp nào, kể cả những thủ đoạn hèn hạ nhất, dùng thông tin báo chí đánh phá tàn nhẫn. Điển hình là vụ dùng xảo thuật truyền hình nguy hại tạo nên cảnh tàn sát hàng loạt, lấy cớ kích động dư luận toàn thế giới, đẩy nhanh sự sụp đổ của nhà cầm quyền ở Rumani năm 1989. Lịch sử báo chí phương Tây gọi vết nhơ này là vụ Tamisoara, xảo thuật này còn được dùng ở nhiều nơi khác, như ở Chesnia, Apganixtan, I-rắc...

Đối với nước ta, vai trò và vị trí của báo chí được thể hiện rõ trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam. Ngay từ khi mới ra đời, báo chí đã có những đóng góp quan trọng trong việc nâng cao dân trí, hun đúc tinh thần yêu nước, lòng tự cường dân tộc, động viên ý thức trách nhiệm công dân. Trong các cuộc đấu tranh giành tự do cho dân tộc, báo chí luôn là công cụ, là vũ khí sắc bén được Đảng và Nhà nước sử dụng tích cực nhằm động viên sức người, sức của, giải quyết các nhiệm vụ đấu tranh cách mạng. Báo chí đã châm ngòi cho các phong trào quần chúng cách mạng. Bước vào thời kỳ xây dựng và phát triển đất nước, báo chí là một công cụ xây dựng có hiệu quả, là vũ khí mạnh mẽ đấu tranh chống các hiện tượng, hành vi tiêu cực, bảo thủ... động viên và góp phần hình thành các phong trào quần chúng để thực hiện các mục tiêu chiến lược quan trọng trong xây dựng và phát triển đất nước. Đặc biệt trong hơn 15 năm đổi mới, báo chí đã có sự đổi mới mạnh mẽ về nội dung thông tin, góp phần kiến tạo nên bầu không khí dân chủ trong đời sống xã hội. Với ý thức trách nhiệm cao, báo chí đã góp vai trò tích cực trong cuộc đấu tranh giữ gìn sự ổn định chính trị, góp phần thúc đẩy sự nghiệp đổi mới toàn diện của đất nước, đẩy nhanh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”. Chúng ta không thể hình dung sự nghiệp đổi mới, công cuộc dân chủ hóa đời sống xã hội, sự phát triển của đời sống văn hóa tinh thần và việc nâng cao dân trí, những chuyển biến tích cực và lớn lao trong xã hội chúng ta ngày nay mà không có vai trò của báo chí.

Đối với tỉnh ta, cùng với sự phát triển của hệ thống báo chí cả nước, sau hơn 15 năm đổi mới, báo chí Khánh Hòa đã có bước phát triển nhanh chóng về chất lượng, chủng loại của các loại hình báo chí cũng như về số lượng những người làm báo. Toàn tỉnh hiện có 5 đơn vị báo chí, bao gồm Báo Khánh Hoà, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hoà, Tạp chí Nha trang, Tạp chí Khoa học - Công nghệ và Môi trường, Tạp chí Văn hoá Thông tin Khánh Hoà và hàng chục bản tin của các ban, ngành, đoàn thể chính trị – xã

hội trong tỉnh, với hàng chục chuyên mục, chuyên đề, các trang, các mục, các chương trình...; đã có trên 130 cán bộ, phóng viên, biên tập viên và hàng trăm cộng tác viên, thông tin viên. Lực lượng quan trọng này đã và đang đi đầu trong công tác tuyên truyền, phổ biến rộng rãi đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, của các cấp ủy Đảng, chính quyền trong tỉnh, góp phần nâng cao dân trí, mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa, thiết lập trật tự kỷ cương, giữ vững ổn định chính trị trên địa bàn toàn tỉnh; đóng góp quan trọng vào công cuộc đổi mới, vào những chuyển biến tích cực của tỉnh nhà; thực hiện tốt chức năng là tiếng nói của Đảng bộ, chính quyền và các tổ chức chính trị, xã hội, là diễn đàn tin cậy của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh.

Tuy nhiên, quá trình đổi mới báo chí trong tỉnh còn bộc lộ những hạn chế, khuyết điểm chậm được khắc phục. Nhất là về chất lượng chính trị, tư tưởng, văn hoá, khoa học của một số tác phẩm báo chí, ấn phẩm văn hóa còn thấp; thiếu tổng kết, phân tích, thiếu tính phát hiện, đề xuất phương hướng giải quyết những vấn đề quan trọng, bức xúc đặt ra trong đời sống nên hiệu quả xã hội chưa cao; chưa coi trọng đúng mức việc tuyên truyền biểu dương, nhân rộng các điển hình tiên tiến, kinh nghiệm hay trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc... Vì vậy, tính tư tưởng, tính chiến đấu, sức hấp dẫn đối với công chúng bạn đọc còn hạn chế, chưa tương xứng với vị trí, vai trò của báo chí trong tỉnh.

Những kết quả đạt được cũng như những hạn chế của báo chí Khánh Hòa có nhiều nguyên nhân khách quan và chủ quan khác nhau, song nguyên nhân chủ quan là chủ yếu, trực tiếp là hạn chế của đội ngũ những người làm công tác quản lý, những người làm báo nói chung và các nhà báo nói riêng.

Trong những năm gần đây, việc nghiên cứu về tình hình hoạt động báo chí và đội ngũ những người làm báo ở trong nước và các địa phương chưa được quan tâm đầy đủ, chưa được nghiên cứu một cách cụ thể. Trong phạm vi cả nước chưa có đề tài nào nghiên cứu toàn diện về vấn đề này, một số đề tài chỉ đề cập đến từng lĩnh vực riêng lẻ, hoặc tập trung đi sâu vào nghiên cứu ở lĩnh vực nghiệp vụ báo chí, đạo đức phẩm chất của nhà báo. Riêng Khánh Hòa cho đến thời điểm hiện nay, chưa có một đề tài nào nghiên cứu, xem xét, đánh giá tình hình hoạt động báo chí và đội ngũ nhà báo trong tỉnh một cách toàn diện. Chính vì vậy, việc nghiên cứu đề tài *"Thực trạng và các giải pháp để nâng cao chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa đến 2010"* sẽ có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc đối với tỉnh Khánh Hòa, nhất là trong tình hình hiện nay.

B- MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI:

1- Làm rõ những quan điểm của chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác lãnh đạo và quản lý báo chí, về yêu cầu phẩm chất, năng lực và phẩm chất chính trị của đội ngũ nhà báo trong tỉnh.

2- Đánh giá đúng thực trạng về chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

3- Nghiên cứu đề xuất, kiến nghị với Tỉnh ủy, UBND tỉnh và các cơ quan quản lý, chủ quản những giải pháp, chính sách nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí trên địa bàn Khánh Hòa, góp phần đặc lực vào việc thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa trong thời kỳ mới.

C- NỘI DUNG NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI:

Nội dung nghiên cứu đề tài bao gồm các vấn đề chính sau đây:

- Nghiên cứu hệ thống những quan điểm và những vấn đề lý luận của Đảng và Nhà nước, của Tỉnh ủy Khánh Hòa về công tác báo chí.
- Khảo sát thực tiễn để đánh giá thực trạng tình hình hoạt động báo chí và đội ngũ nhà báo ở Khánh Hòa, tập trung vào các vấn đề sau:
 - Vai trò, vị trí và chức năng của báo chí trong đời sống chính trị - xã hội.
 - Hệ thống các cơ quan báo chí trong tỉnh.
 - Chất lượng và hiệu quả hoạt động của các cơ quan báo chí trong tỉnh
 - Công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động báo chí trên địa bàn Khánh Hòa.
 - Điều kiện vật chất phục vụ cho hoạt động báo chí.
 - Khảo sát đội ngũ nhà báo trong tỉnh về trình độ học vấn, nghiệp vụ, năng lực hoạt động, phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp của nhà báo với tư cách là chủ thể trong hoạt động báo chí.
 - Khảo sát nhu cầu hưởng thụ, tiếp nhận thông tin từ báo chí của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh (công nhân, nông dân, trí thức, lực lượng vũ trang, học sinh, sinh viên, lao động tự do...).
- Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng nhằm xác định những nguyên nhân cơ bản, những yếu tố mới, từ đó xây dựng các giải pháp để nâng cao chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

D- PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU:

- Cơ sở nền tảng để nghiên cứu là phương pháp luận Mác-xít với chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử, coi trọng quan điểm thực tiễn và cụ thể.

- Sử dụng phương pháp thống kê, phân loại và phương pháp nghiên cứu tài liệu để xử lý các tài liệu, văn bản, chỉ thị, nghị quyết, Luật, nghị định và các tài liệu khác nhằm làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn để đánh giá thực trạng đội ngũ những người làm báo và chất lượng báo chí.

- Tổ chức điều tra thực tế bằng khảo sát

E- BỐ CỤC BÁO CÁO TỔNG QUAN:

Tổng quan đề tài: Trình bày lý do, mục tiêu, nội dung, phương pháp nghiên cứu, bố cục báo cáo...

Phần thứ nhất: Hệ thống những quan điểm và những vấn đề lý luận của Đảng và Nhà nước về công tác báo chí.

Phần thứ hai: Thực trạng tình hình hoạt động báo chí và đội ngũ nhà báo ở Khánh Hòa.

Phần thứ ba: Những giải pháp để nâng cao chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

Kết luận.

G- TÀI LIỆU THAM KHẢO.

H- PHỤ LỤC (Các bảng điều tra khảo sát).

Phần thứ nhất
HỆ THỐNG NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN
VÀ QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG, NHÀ NƯỚC
VỀ CÔNG TÁC BÁO CHÍ.

I- QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ NGHĨA MÁC MÁC – LÊNIN, TƯ TƯỞNG
HỒ CHÍ MINH VỀ BÁO CHÍ CÁCH MẠNG.

1- Tư tưởng cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin về báo chí cách mạng.

Khác với báo chí tư sản, báo chí cách mạng có những chức năng, nhiệm vụ riêng mà Mác - Ăngghen đã chỉ rõ: “Báo chí là tiếng nói dũng cảm của tinh thần nhân dân mang tính chất lịch sử, là hình tượng công khai của nó”¹.

“Báo chí là phương thức chung nhất cho các cá nhân để biểu lộ sự tồn tại tinh thần của họ. Báo chí không tôn trọng những con người cá biệt, mà chỉ tôn trọng lý tính”².

Mác - Ăngghen cho rằng nhiệm vụ của báo chí là: “Báo chí có nhiệm vụ vạch trần *tình hình chung của sự vật*, nhưng theo ý kiến chúng tôi, nó không cần vạch ra những người cá biệt; việc nêu những người cá biệt chỉ cần thiết khi không thể làm khác để ngăn chặn một tệ hại xã hội nào đó, hoặc khi tính chất công khai đã thống ngự toàn bộ đời sống chính trị ...”³

“Báo chí không những có quyền mà còn có nghĩa vụ giám sát một cách hết sức chặt chẽ hoạt động của các ngài đại biểu nhân dân”⁴

“Hoàn toàn hiển nhiên là trong các nước lớn, báo chí thể hiện quan điểm của Đảng mình, nó không bao giờ chống lại lợi ích của Đảng mình và điều đó không làm tổn hại gì đến tự do luận chiến, bởi vì mỗi trào lưu, ngay cả trào lưu tiến bộ nhất đều có cơ quan báo chí của mình”⁵

Xét về sứ mệnh của báo chí, Mác - Ăngghen đã xác định: “Báo chí là người bảo vệ của xã hội, là người tố cáo không mệt mỏi những nhà cầm quyền, là con mắt ở khắp mọi nơi, là tiếng nói rộng rãi của tinh thần nhân dân đang hằng hái gìn giữ quyền tự do của mình”⁶. “Nghĩa vụ của giới báo

¹ C.Mác và Ăngghen: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, t.1, tr.68.

² Sđđ, t.1, tr.119.

³ Sđđ, t.1 tr..268.

⁴ Sđđ, t.5, tr..219-220.

⁵ Sđđ, t.6, tr..241.

⁶ Sđđ, t.6, tr..313.

chí, là phải bênh vực những người bị áp bức xung quanh mình... Chỉ đấu tranh nói chung chống những quan hệ tồn tại và chống các nhà cầm quyền cấp cao thôi chưa đủ. Báo chí phải đấu tranh chống lại viên hiến binh này, viên công tố này, viên tổng đốc này... Nhiệm vụ đầu tiên của báo chí hiện nay là: *phá hủy toàn bộ những cơ sở của chế độ chính trị hiện tồn.*⁷

“Từ bỏ chính trị là không thể được. Chính trị của báo chí cũng là chính trị; tất cả những tờ báo chủ trương từ bỏ chính trị đều đang công kích Chính phủ. Vấn đề chỉ là can dự vào chính trị như thế nào và đến mức nào”⁸

“Tuyệt đối từ bỏ chính trị là không thể được; tất cả các tờ báo chủ trương từ bỏ chính trị cũng đều làm chính trị. Vấn đề chỉ làm chính trị như thế nào và làm loại chính trị gì”.⁹

Ăngghen đã viết: “Báo chí cần phải bảo vệ và giải thích rõ yêu cầu của Đảng, thể hiện rõ những ý kiến, quan điểm của Đảng, đồng thời báo chí phải đấu tranh với kẻ thù của Đảng, bác bỏ ý kiến tham vọng của chúng”. “Báo Đảng là người phát ngôn của Đảng, là đội tiên phong của giai cấp vô sản, là người tuyên bố và bảo vệ luận cương và phương hướng của Đảng”¹⁰.

Phát triển những quan điểm về báo chí của Mác - Ăngghen, Lênin đã khẳng định: “Báo chí là trận địa ban đầu, từ đó Đảng tiến hành cuộc đấu tranh với đối thủ của mình bằng vũ khí tương xứng. Báo hàng ngày là công cụ tuyên truyền cổ động quần chúng không có gì thay thế được”¹¹. Người còn chỉ rõ: “Chỉ có kết hợp chặt chẽ cuộc đấu tranh kinh tế với đấu tranh chính trị, chỉ có làm công tác tuyên truyền và cổ động chính trị thâm nhập vào những tầng lớp quần chúng càng rộng rãi trong giai cấp công nhân, thì Đảng Dân chủ – xã hội mới có thể làm tròn sứ mệnh của mình được”¹². Lênin còn yêu cầu “Đa số các tổ chức địa phương chủ yếu phải nghĩ đến việc lập ra một tờ báo cho toàn nước Nga, và phải chủ yếu chăm lo đến việc ấy. Chừng nào mà chưa làm được như thế thì chúng ta chưa có thể lập ra được một tờ báo nào ít nhất có khả năng phục vụ thực sự phong trào bằng một công tác cổ động toàn diện trên báo chí. Và khi nào mà làm được như thế thì tự nhiên là giữa tờ báo trung ương không thể thiếu được và các tờ báo địa phương cũng không thể thiếu được, sẽ có được các mối quan hệ bình thường”¹³.

⁷ C.Mác và Ăngghen: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1993, t.6, tr.316-317.

⁸ Sdd, t.17, tr.547.

⁹ Sdd, t.6, tr.551.

¹⁰ C.Mác và Ăngghen về công tác báo chí, Thông tấn xã Việt Nam, 1982, tr.7.

¹¹ V.I Lê nin nói về sách báo, Nxb Sách giáo khoa Mác – Lênin, 1984, tr.18.

¹² Lê nin : Toàn tập, Nxb Tiến bộ, Matxcova, 1978, t.4, tr.417.

¹³ Sdd, t.6, tr.192.

Đối với việc tuyên truyền và cổ động, Lênin đã chỉ rõ: “Việc tuyên truyền và cổ động hàng ngày phải thực sự có tính chất cộng sản. Tất cả các cơ quan báo chí của Đảng phải do các chiến sĩ cộng sản đáng tin cậy, đã tỏ rõ lòng trung thành đối với sự nghiệp của cách mạng vô sản, biên soạn.”¹⁴

Lênin đặc biệt nhấn mạnh ba chức năng cơ bản của báo chí là: tuyên truyền tập thể, cổ động tập thể và tổ chức tập thể. Người chỉ ra rằng: “Vai trò của tờ báo không phải chỉ đóng khung ở chỗ phổ biến tư tưởng, giáo dục chính trị và tranh thủ những bạn đồng minh chính trị. Tờ báo không những chỉ là người tuyên truyền tập thể và cổ động tập thể, mà còn là người tổ chức tập thể”¹⁵. Trong ba chức năng đó, Lênin chỉ rõ tính chất tập thể của báo chí vô sản khác với tính chất của báo chí tư sản. Báo chí vô sản không phải là của một người hay một nhóm người, mà là của một tập thể có tổ chức và lãnh đạo. Tổ chức đó phải chịu sự lãnh đạo của Đảng và của giai cấp vô sản. “Các báo chí xuất bản định kỳ hay không định kỳ và tất cả các cơ quan xuất bản cũng phải hoàn toàn phục tùng Ban Chấp hành Trung ương Đảng, bất kể là toàn bộ Đảng, trong lúc đó, hoạt động công khai hay bí mật; không thể để cho những cơ quan xuất bản lợi dụng tính chất tự trị của mình mà thực hiện một chính sách không hoàn toàn theo đường lối của Đảng”¹⁶. Do đó, tờ báo phải luôn thể hiện ý chí của Đảng, đoàn thể chính trị xã hội.

Đối với ba chức năng cơ bản của báo chí theo quan điểm của Lênin, chúng ta, đặc biệt là những người làm báo cần phải nhận thức một cách đúng đắn và đầy đủ.

- Tuyên truyền là làm rõ quan điểm nhất quán của Đảng, chỉ rõ quy luật vận động của hiện thực, phân tích được hướng phát triển, chỉ ra khuynh hướng không đúng với chân lý. Trên mặt báo, chức năng tuyên truyền được thể hiện bằng nhiều thể loại, nhưng rõ ràng và tập trung nhất thường là những chính luận phân tích quá trình vận động, chỉ ra những mặt mâu thuẫn và xu thế phát triển của nó.

- Cổ động là đăng tải trên báo chí những thực tiễn sinh động của quá trình vận động cách mạng, hành động cách mạng hàng ngày của nhân dân, phản ánh được những điển hình tiên tiến để động viên, hướng dẫn hành động cách mạng của mọi tầng lớp nhân dân. Đó chính là thông qua những thông tin, những tấm gương điển hình được đăng tải trên các loại hình báo chí để động viên, hướng dẫn nhân dân làm theo.

¹⁴ Lê nin : Toàn tập, Nxb Tiến bộ, Matxcova, 1975, t.41, tr.249.

¹⁵ Sđđ, t.5, tr.12.

¹⁶ Sđđ, t.41, tr.253.

- Tổ chức là giới thiệu những kinh nghiệm, những mô hình hoạt động có tính điển hình tương đối, qua đó tổng kết thực tiễn, gợi mở, chỉ dẫn, tạo điều kiện cho quần chúng có cơ sở suy nghĩ, phân tích, so sánh từ đó vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh cụ thể của mình. Chính vì thế, báo chí đã tham gia vào công tác tổng kết thực tiễn, tổng kết kinh nghiệm, hướng dẫn, chỉ đạo các hoạt động trong phong trào cách mạng của quần chúng.

Như vậy, theo Lênin, báo chí cách mạng cùng một lúc phải thực hiện nhiều chức năng. Báo chí cách mạng vừa là vũ khí đấu tranh giai cấp sắc bén, vừa là công cụ tuyên truyền, giáo dục, tổ chức, lãnh đạo tập thể rất quan trọng và có hiệu quả của Đảng.

Ngày nay, cùng với sự phát triển của xã hội, những thành tựu của cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật, đặc biệt là cuộc cách mạng công nghệ thông tin đã tác động mạnh mẽ đến những chức năng cơ bản của báo chí cách mạng, làm cho tính hiệu quả của báo chí ngày càng phát huy cao độ, tác dụng của báo chí càng sâu rộng và sắc bén. Đồng thời, cuộc đấu tranh tư tưởng văn hóa trên lĩnh vực thông tin, báo chí ngày càng trở nên quyết liệt, do đó đòi hỏi báo chí cách mạng hơn bao giờ càng cần phải thực hiện tốt các chức năng cơ bản vốn có của báo chí mà Lênin đã chỉ ra.

2- Tư tưởng của Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là vị lãnh tụ thiên tài của Đảng ta và dân tộc ta, là nhà văn hóa lớn của nhân loại. Người là nhà văn, nhà thơ vĩ đại, là người thầy và là người sáng lập, khai sinh ra nền báo chí cách mạng Việt Nam. Trong quá trình tìm đường cứu nước, Nguyễn Ái Quốc – Hồ Chí Minh đã đến với chủ nghĩa Mác – Lênin và nhận thức được vai trò to lớn của báo chí trong việc tổ chức tập hợp quần chúng tự giác tham gia phong trào cách mạng.

Từ những năm hai mươi của thế kỷ XX, với tư cách một nhà cách mạng, đồng thời là một nhà báo, Hồ Chí Minh đã trực tiếp tham gia vào cuộc đấu tranh chống lại cái gọi là tự do báo chí của giai cấp tư sản và xác lập vai trò, vị trí của báo chí cách mạng trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người.

Tại Đại hội lần thứ XVIII Đảng Xã hội Pháp (năm 1920), Hồ Chí Minh đã mạnh mẽ tố cáo chế độ thực dân Pháp: “Chúng tôi không có quyền tự do báo chí và tự do ngôn luận, ngay cả quyền tự do hội họp và lập hội cũng không có. Chúng tôi không có quyền cư trú và du lịch ra nước ngoài; chúng

tôi phải sống trong cảnh ngu dốt tối tăm vì chúng tôi không có quyền tự do học tập...”¹⁷.

Trong tác phẩm Đông Dương xuất bản năm 1921, Người viết: “Nói rằng Đông Dương gồm hai mươi triệu người bị bóc lột, hiện nay đã chín muồi cho cuộc cách mạng là sai, nhưng nói rằng Đông Dương không muốn cách mạng và bằng lòng với chế độ bây giờ như các ông chủ của chúng ta thường vẫn nghĩ như thế, thì lại càng sai hơn nữa. Sự thật là người Đông Dương không có một phương tiện hành động và học tập nào hết. Báo chí, hội họp, lập hội, đi lại đều bị cấm... Việc có những báo hoặc tạp chí mang tư tưởng tiến bộ một chút hoặc có một tờ báo của giai cấp công nhân Pháp là một tội nặng...”¹⁸.

Trong một bài báo khác, Người còn viết: “Giữa thế kỷ XX này, ở một nước có đến 20 triệu dân mà không có lấy một tờ báo! Các bạn có thể tưởng tượng được như thế không? *Không có lấy một tờ báo bằng tiếng mẹ đẻ của chúng tôi*”¹⁹.

Trong thư gửi Trung ương Đảng Cộng sản Pháp (1923), Người phê phán mạnh mẽ việc báo L’Humanité tự ý bỏ diễn đàn tố cáo chế độ thuộc địa. Người viết: “Sau khi được thành lập ít lâu và khi đã giành được không phải là không chặt vật những cột báo trên tờ L’Humanité, Ban nghiên cứu thuộc địa đã hoạt động khá tốt. Những tài liệu và tin tức có giá trị đã bắt đầu được gửi từ các thuộc địa đến Ban. Chiến dịch mà Ban tiến hành trên báo Đảng nhằm chống những nhầm lẫn và tội ác của bè lũ thực dân, đã nhanh chóng thu hút sự quan tâm mạnh mẽ của dân chúng các thuộc địa và mang lại nỗi lo lắng cho chủ nghĩa đế quốc thực dân và báo chí của nó. Nhưng diễn đàn ấy đột nhiên đã bị báo L’Humanité bỏ đi. Bị tước mất phương tiện công tác và hoạt động, Ban lâm vào tình trạng hoàn toàn bị tê liệt. Điều đó đã làm cho giới báo chí to lớn của giai cấp tư sản rất hài lòng, những báo chí này đã dành rất đều đặn hàng bao nhiêu trang cho công tác tuyên truyền thực dân và luôn luôn sợ bị cải chính và lật mặt nạ”²⁰.

Phát biểu tại phiên họp thứ 22 Đại hội lần thứ V Quốc tế cộng sản năm 1924, Nguyễn Ái Quốc nói: “Báo chí cộng sản chủ nghĩa có nhiệm vụ làm cho các chiến sĩ của chúng ta hiểu rõ vấn đề thuộc địa, làm thức tỉnh sự đồng tình hưởng ứng của quần chúng lao động ở các nước thuộc địa, tranh thủ họ tham gia sự nghiệp của chủ nghĩa cộng sản”²¹.

¹⁷ Hồ chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, t.1, tr.22-23.

¹⁸ Hồ chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, t.1, tr.27-28.

¹⁹ Sdd, t.1, tr.403.

²⁰ Sdd, t.1, tr. 195.

²¹ Sdd, t.1, tr. 278.

Nhận thức một cách sâu sắc vai trò to lớn của báo chí cách mạng, Hồ Chí Minh không chỉ trực tiếp viết báo, dùng báo chí làm diễn đàn tố cáo và tiến công địch, tuyên truyền cho cách mạng mà còn tự mình tổ chức ra những tờ báo cách mạng. *Le Paria* (Người cùng khổ) là tờ báo cách mạng đầu tiên do Người sáng lập. Trong tờ truyền đơn cổ động mua báo *Le Paria* (1923), Người viết: “Tờ báo này là tờ báo của bạn, giúp bạn thoát khỏi cảnh nô lệ và sẽ phát hành rộng rãi trong tất cả các thuộc địa, nhằm dẫn dắt mọi người bị bóc lột thuộc mọi màu da đoàn kết lại dưới lá cờ đỏ búa liềm để trong một phong trào cách mạng quốc tế rộng lớn quét sạch mọi kẻ bóc lột mà chúng ta là những người cùng khổ”²².

Hai năm sau, ngày 21/6/1925, Người sáng lập và trực tiếp chỉ đạo xuất bản báo *Thanh niên*, cơ quan của Hội Việt Nam thanh niên cách mạng, chính thức đặt nền móng cho báo chí cách mạng Việt Nam. Báo Thanh niên trên thực tế, đã là tờ báo tuyên truyền đường lối cách mạng, chuẩn bị về tư tưởng và tổ chức cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam. Sau báo Thanh niên, người còn sáng lập ra các tờ báo khác như tờ *Công Nông*, *Lịch Kách Mệnh* (ở Trung Quốc), *Thân ái* (ở Thái Lan), Người trực tiếp chỉ đạo tờ báo *Đỏ*, cơ quan của chi bộ An Nam Cộng sản Đảng tại Trung Quốc.

Theo quan điểm báo chí và tiếp tục sự nghiệp báo chí của Người, Đảng ta ngay sau khi thành lập và trong các thời kỳ cách mạng tiếp theo đã cho xuất bản nhiều tờ báo và tạp chí ở Trung ương và địa phương, coi đó là những công cụ quan trọng hàng đầu trên mặt trận tư tưởng và dư luận, nhằm động viên và cổ vũ quần chúng đứng lên làm cách mạng, giải phóng dân tộc, kháng chiến chống xâm lược và xây dựng đất nước. Do đó, không phải ngẫu nhiên mà sau này, trong thời kỳ kháng chiến, Người đã coi báo chí là một mặt trận và cán bộ báo chí là chiến sĩ trên mặt trận ấy. Người đã chỉ rõ: “Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ”²³.

Qua nghiên cứu quá trình hoạt động báo chí của Người và những lời căn dặn của Người về báo chí cách mạng, chúng ta nhận thức được vai trò, vị trí của báo chí cách mạng trước khi cách mạng thành công là hết sức to lớn, và sau khi cách mạng đã thành công thì lại càng có ý nghĩa to lớn hơn.

Kế thừa và phát triển quan điểm của chủ nghĩa Mác – Lênin về báo chí cách mạng, năm 1949 khi Đảng và chính quyền cách mạng mở lớp viết báo đầu tiên, lấy tên lớp học viết báo “Huỳnh Thúc Kháng”, Người đã gửi thư

²² Sdd, t.1, tr. 461.

²³ Sdd, t.1, tr. 616.

cho lớp học và chỉ bảo những điều cụ thể về nghề nghiệp của những người làm báo. Người đã chỉ rõ: “1- *Nhiệm vụ* của tờ báo là tuyên truyền cổ động, huấn luyện giáo dục và tổ chức dân chúng, để đưa dân chúng đến mục đích chung; 2- *Mục đích* là kháng chiến và kiến quốc. Để đi đến kháng chiến thắng lợi, kiến quốc thành công; 3- *Tôn chỉ* của tờ báo là đoàn kết toàn dân, thi đua ái quốc; 4- *Đối tượng* của tờ báo là đại đa số dân chúng. Một tờ báo không được đại đa số dân chúng ham chuộng, thì không xứng đáng là một tờ báo. Muốn được dân chúng ham chuộng, coi tờ báo ấy là tờ báo của mình, thì; 5- *Hình thức* tức là cách sắp xếp các bài, cách in, phải sạch sẽ, sáng sủa”²⁴.

Trong bài “Cần phải xem báo Đảng” đăng trên báo Nhân Dân ngày 24/5/1954, Bác viết: “Tờ báo Đảng như là những lớp huấn luyện giản đơn, thiết thực và rộng khắp. Nó dạy bảo chúng ta những điều cần biết làm về tuyên truyền, tổ chức, lãnh đạo và công tác. Hàng ngày nó giúp nâng cao trình độ chính trị và năng suất công tác của chúng ta”²⁵.

Đối với báo chí cách mạng thì giữa chức năng và nhiệm vụ không có sự tách bạch cụ thể. Nhiệm vụ chung bao quát của báo chí cách mạng theo quan điểm của Bác là tuyên truyền, cổ động; huấn luyện, giáo dục; tổ chức và lãnh đạo.

**- Tuyên truyền, cổ động*

Theo cách hiểu thông thường, tuyên truyền là đem nhiều ý đến cho một người, còn cổ động là đem một ý đến cho nhiều người. Trên báo chí, tuyên truyền thường được thể hiện dưới dạng các bài luận văn, các bài giảng có tính thuyết phục về đường lối, chủ trương, chính sách của cách mạng, về tình hình thời sự, về việc vạch trần các âm mưu và thủ đoạn của kẻ thù. Cổ động thể hiện dưới những khẩu hiệu hành động, những lời cổ vũ ngắn gọn và có sức hấp dẫn. Bác nói: “Tuyên truyền là đem một việc gì nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm. Nếu không đạt được mục đích đó, là tuyên truyền thất bại”²⁶.

Mục tiêu chung của tuyên truyền là phát huy lòng yêu nước, vì độc lập dân tộc, lợi ích của đất nước, làm cho nhân dân hiểu rõ đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Sau khi toàn quốc kháng chiến bùng nổ, trong thư gửi Đại hội Nhà báo năm 1946, Bác viết: “Theo ý tôi, các bạn có các nhiệm vụ như sau:

²⁴ Sdd, t.5, tr. 625.

²⁵ Sdd, t.7, tr. 298.

²⁶ Sdd, t.5, tr. 162.

1. Vạch rõ âm mưu, chính sách và những hoạt động tàn bạo của địch.
2. Giải thích cho dân chúng hiểu rõ, vì sao phải trường kỳ kháng chiến, vì sao kháng chiến nhất định thắng lợi.
3. Giải thích chính sách của Chính phủ cho dân chúng rõ. Bày tỏ nguyện vọng của dân chúng cho Chính phủ biết.
4. Cổ động dân chúng, huấn luyện dân chúng, bày cho dân chúng tổ chức lực lượng của mình.
5. Kêu gọi toàn dân đoàn kết, hăng hái kháng chiến, tin tưởng về sự thắng lợi.”²⁷.

Bác căn dặn báo chí, trong khi làm nhiệm vụ tuyên truyền phải đồng thời coi trọng việc đập lại các luận điểm tuyên truyền của địch. Bác nêu rõ: “Địch tuyên truyền xảo quyệt và bền bỉ, ngày này đến ngày khác, năm này đến năm khác. “Giọt nước rỏ lâu, đá cũng mòn”. Cho nên không khỏi có một số đồng bào bị địch tuyên truyền mãi nên hoang mang”²⁸. Trong đấu tranh trên mặt trận tuyên truyền, Bác dặn đối với địch “thì nêu những cái xấu của nó để bộ đội ta, đồng bào ta biết là chúng nó độc ác thế nào, xấu xa thế nào, để gây lòng căm thù đối với quân địch.

Sự hung ác, xấu xa của chúng nó rất nhiều, nếu biết gom góp tài liệu thì tha hồ mà viết. Có những việc chúng nó làm, bên ngoài thì như là tốt, mà bên trong thì thật là xấu, ta phải giải thích cho nhân dân ta hiểu”²⁹.

Còn về phía ta thì phải ra sức tuyên truyền đường lối của Đảng, tuyên truyền những thành tích của công cuộc kháng chiến và kiến quốc, phải nêu gương người tốt. Làm như vậy, bản thân các nhà báo “đã đóng góp vào cuộc kháng chiến thắng lợi, xây dựng hòa bình và đấu tranh thống nhất Tổ quốc”³⁰.

**- Huấn luyện, giáo dục.*

Cùng với chức năng tuyên truyền, cổ động, Bác coi báo chí như là một diễn đàn để huấn luyện và giáo dục về chính trị, nghiệp vụ và đạo đức. Bác nói: “Tờ báo của Đảng có nhiệm vụ làm cho tư tưởng và hành động thông suốt và thống nhất” và yêu cầu “Trong báo Đảng có những mục giải thích về:

Lý luận Mác – Lênin.

Tình hình thế giới và trong nước.

²⁷ Sdd, t.5, tr. 180.

²⁸ Sdd, t.7, tr. 284.

²⁹ Sdd, t.7, tr. 118

³⁰ Sdd, t.9, tr. 412

Đường lối, chính sách đối nội và đối ngoại của Đảng và của Chính phủ.

Đời sống và ý nguyện của nhân dân.

Những kinh nghiệm tốt và xấu của các ngành, các địa phương”³¹.

Bác còn chỉ ra phương hướng của việc giáo dục lý luận trên báo, nêu rõ phương châm giáo dục lý luận chính trị, học đi đôi với hành, lý luận liên hệ với thực tiễn, học để làm việc, làm người, làm cán bộ, phụng sự đoàn thể, nhân dân, Tổ quốc và nhân loại.

Về giáo dục đạo đức, Bác chủ trương phải kết hợp xây và chống. Xây tích cực, chống quyết liệt, nhưng xây vẫn là chính, với chủ nghĩa nhân văn, Bác tin vào con người, tin vào những điều tốt đẹp và cao cả của con người. Bác mong muốn công tác giáo dục làm cho cái tốt của con người nảy nở như hoa mùa xuân, làm át đi cái ác, cái xấu trong mỗi con người.

Những tác phẩm báo chí của Người như Sửa đổi lề lối làm việc, Cần kiệm liêm chính, Đạo đức cách mạng, Nâng cao đạo đức cách mạng quét sạch chủ nghĩa cá nhân đều là những tác phẩm mẫu mực về tính giáo dục của báo chí.

**- Tổ chức và lãnh đạo*

Bác Hồ đã gắn kết chặt chẽ các chức năng tuyên truyền, cổ động, huấn luyện và giáo dục với chức năng tổ chức và lãnh đạo. Bác viết: “Để làm tròn nhiệm vụ *tuyên truyền, tổ chức hướng dẫn* thì các báo chí ta cần phải gần gũi quần chúng hơn nữa, đi sâu vào công việc thực tế hơn nữa, cách làm việc của các báo chí phải cải thiện hơn nữa”³².

Bác đòi hỏi báo chí phải lãnh đạo dư luận. Bác nói: “Không biết lãnh đạo dư luận, không biết thúc đẩy và nâng cao tinh thần đấu tranh của nhân dân”³³ là một trong những khuyết điểm của báo chí. Dư luận có vai trò to lớn trong đấu tranh chống kẻ thù xâm lược, tố cáo bộ mặt xâm lược và các tội ác chiến tranh của chúng, phát động lòng căm thù trong nhân dân, thúc đẩy họ đứng lên giết giặc lập công. Dư luận có vai trò to lớn trong đấu tranh chống các hiện tượng tiêu cực trong nội bộ nhân dân, chống tham nhũng, quan liêu, lãng phí.

Theo Bác, báo chí không chỉ lãnh đạo dư luận mà cần phải lãnh đạo, tổ chức các phong trào cách mạng của quần chúng. Phương pháp lấy gương tốt trong quần chúng nhân dân và cán bộ, đảng viên để giáo dục lẫn nhau, lấy

³¹ Sdd, t.7, tr. 298.

³² Sdd, t.7, tr. 271.

³³ Sdd, t.5, tr. 390.

quần chúng giáo dục quần chúng là rất sinh động và có sức thuyết phục lớn. Bác đã nhiều lần nhấn mạnh rằng, các báo chí phải khuyến khích những người tốt, việc tốt và thẳng thắn phê bình những điều xấu như: lười biếng, tham ô, lãng phí, quan liêu. Bác đã trực tiếp viết những bài báo biểu dương những người tốt, cổ vũ các phong trào thi đua yêu nước, khen thưởng các anh hùng chiến sĩ thi đua, khen thưởng cho những người có thành tích. Bác kêu gọi các báo chí phải có những chuyên mục thường xuyên nêu gương người tốt, việc tốt, cổ vũ các phong trào thi đua yêu nước... Đồng thời, thông qua các phong trào đó, dấu ấn tổ chức của báo chí nước ta được thể hiện rõ.

Hồ Chí Minh cũng đã căn dặn những người làm báo phải chữa thói ba hoa, tức là:

- Phải học cách nói của quần chúng, chớ nói như cách giảng sách;
- Phải luôn luôn dùng những lời lẽ, những thí dụ đơn giản, thiết thực và dễ hiểu;
- Khi viết, khi nói, phải luôn luôn làm thế nào cho ai cũng hiểu được. Làm sao cho quần chúng đều hiểu, đều tin, đều quyết tâm theo lời kêu gọi của mình. Bao giờ cũng phải tự hỏi: “ta viết cho ai xem, nói cho ai nghe?”;
- Chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết;
- Trước khi nói, phải nghĩ cho chín, phải sắp đặt tổ chức...

Bác thường nhắc nhở những người làm báo, báo chí không phải để cho một số ít người xem, mà để phục vụ nhân dân, để tuyên truyền, giải thích đường lối của Đảng và chính phủ. Bác quan niệm: Báo chí của ta phải viết cho ngắn gọn, rõ ràng, phù hợp với đông đảo quần chúng nhân dân lao động, không nên viết dài dòng, khó hiểu, “tràng giang đại hải”, “dây cà ra dây muống”. Người căn dặn: “Ta là cán bộ cách mạng, ta nói và viết cho quần chúng nhân dân mà mọi người không hiểu ta nói cái gì, sao có thể gọi là cán bộ cách mạng được”³⁴.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng là tài sản tinh thần to lớn và quan trọng của báo chí cách mạng Việt Nam, là cơ sở phương pháp luận cho hoạt động báo chí nước ta trong suốt tiến trình cách mạng. Do vậy, việc học tập, vận dụng và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng trong điều kiện hiện nay là một nhân tố quan trọng hàng đầu đảm bảo cho sự phát triển vững vàng, tích cực của nền báo chí Việt Nam trong thời kỳ mới, thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”.

³⁴ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002, t.10, tr.614,615.

II- NHỮNG QUAN ĐIỂM, ĐỊNH HƯỚNG CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC VỀ BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM TRONG THỜI KỲ CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA.

1- Vai trò, vị trí và chức năng của báo chí và đội ngũ những người làm báo trong đời sống chính trị - xã hội.

Với tính chất là phương tiện thông tin đại chúng, báo chí có vai trò quan trọng trong đời sống chính trị - xã hội. Hàng ngày, hàng giờ, báo chí tác động vào xã hội một cách rộng rãi, có ảnh hưởng trực tiếp đến các quan hệ chính trị trong phạm vi quốc gia và quốc tế. Hoạt động báo chí góp phần tìm tòi, phát hiện ra các con đường, phương pháp giải quyết những vấn đề chính trị - xã hội hợp quy luật, đấu tranh cho xã hội phát triển. Hoạt động báo chí có ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống chính trị - xã hội trên phạm vi vĩ mô, cũng như hàng ngày, hàng giờ tác động đến mỗi cá nhân trong xã hội.

Trong thời đại bùng nổ thông tin hiện nay, vai trò và tác dụng của báo chí càng trở nên rất quan trọng, báo chí trở thành công cụ, vũ khí sắc bén vô cùng lợi hại trong cuộc đấu tranh giai cấp.

Hoạt động báo chí là hoạt động chính trị - xã hội thông qua phương tiện thông tin. Báo chí tham gia vào hệ thống kết cấu chung của xã hội, hoạt động báo chí cũng nằm trong khuôn khổ tác động qua lại giữa các lực lượng chính trị - xã hội. Hoạt động báo chí sử dụng thông tin để tác động vào xã hội nhằm làm thay đổi hành vi của xã hội. Do đó, thông tin báo chí có sức mạnh rất to lớn đối với dư luận xã hội. Cùng một sự kiện nhưng cách phân tích khác nhau, đánh giá khác nhau sẽ đưa đến những hậu quả khác nhau, có ảnh hưởng tác động đến dư luận xã hội khác nhau. Chính vì thế mà báo chí có sức mạnh ghê gớm, sức mạnh báo chí có thể định hướng, có khả năng tạo ra hướng vận động của xã hội. Lực lượng nào nắm báo chí thì lực lượng đó có thể tạo ra xu hướng vận động của xã hội và có thể chi phối tiến trình vận động đó. Đồng chí Đỗ Mười, nguyên Tổng Bí thư đã khẳng định: “Báo chí – xuất bản là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng văn hóa, trong đó báo chí (bao gồm cả báo viết, báo nói, báo hình) là công cụ thông tin nhanh nhất, phổ cập nhất, là phương tiện thường xuyên tiếp xúc với nhân dân và giải đáp những vấn đề mới do cuộc sống đặt ra, đấu tranh hàng ngày hàng giờ...”³⁵.

Báo chí thông tin cho nhân dân tất cả các vấn đề, sự kiện của đời sống xã hội ở trong nước và trên thế giới, với một phạm vi rộng lớn, tham gia vào việc hình thành dư luận đúng đắn, xây dựng thế giới quan khoa học, nếp

³⁵ Đỗ Mười - Đẩy mạnh sự nghiệp báo chí – xuất bản, Nxb Tư tưởng văn hóa, Hà Nội, 1992, tr.7.

sống văn hóa lành mạnh. Báo chí góp phần tạo nên bầu không khí công khai, dân chủ trong xã hội, đem lại cho quần chúng lòng tin vào sự nghiệp lãnh đạo của Đảng, vào chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Báo chí ngày càng trở thành món ăn tinh thần quen thuộc, không thể thiếu được của nhân dân. Báo chí trở thành người bạn gần gũi, thân thiết của nhân dân. Báo chí kéo các quốc gia, dân tộc khác nhau trên thế giới lại gần với nhau, xóa bỏ mọi ranh giới trên các vùng miền của đất nước.

Trong nhiều thập kỷ qua, báo chí nước ta đã khẳng định được vai trò tiên phong của mình, thực sự là vũ khí xung kích trên mặt trận chính trị – tư tưởng, văn hóa, là chiếc cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân, giữa nhân dân với Đảng. Báo chí đã thực sự là tiếng nói của Đảng, là diễn đàn của nhân dân.

Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, đặc biệt là báo chí, Đảng ta tiến hành công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng, tuyên truyền những quan điểm, chính sách của Đảng đến nhân dân, hướng dẫn nhân dân thực hiện những chủ trương, chính sách cũng như những mục tiêu phát triển kinh tế – xã hội của đất nước. Thông qua báo chí, Đảng và Nhà nước thấy được tình hình phát triển kinh tế – xã hội, hiểu được thái độ, tâm tư, nguyện vọng của quần chúng nhân dân. Đồng thời, quần chúng nhân dân cũng lấy báo chí làm diễn đàn của mình để đóng góp ý kiến trực tiếp vào việc hình thành đường lối, chính sách, xây dựng và hoàn thiện pháp luật. Trong mấy năm qua, nhân dân ta đã góp hàng chục triệu ý kiến vào các văn kiện quan trọng của Đảng và Nhà nước, như dự thảo Hiến pháp, các dự luật, Cương lĩnh xây dựng đất nước, các vấn đề xã hội bức xúc.... Những ý kiến đó, được Đảng và Nhà nước lắng nghe, tiếp thu để điều chỉnh, bổ sung kịp thời. Báo chí đã thực hiện tốt quyền thông tin và được thông tin của nhân dân như Hiến pháp đã quy định.

Báo chí đã cung cấp thông tin ngày càng phong phú, đa dạng, nhiều chiều, đúng bản chất quá trình sự kiện, có những ngôn luận đúng đắn, kịp thời nhằm định hướng dư luận xã hội. Báo chí góp phần to lớn vào việc xây dựng tư tưởng, tình cảm, đạo đức, lối sống, không ngừng nâng cao sự hiểu biết của nhân dân, giữ vững định hướng chính trị, giữ gìn bản sắc văn hóa, đạo đức, truyền thống tốt đẹp của dân tộc.

Cùng với việc cổ vũ, biểu dương, động viên những nhân tố mới, những điển hình tiên tiến, những nơi làm tốt, đạt hiệu quả cao, những tấm gương lao động nhiệt tình, có kỷ luật cao, năng động, sáng tạo, những tấm gương về tinh thần hiếu học, về những tấm lòng nhân ái, cao thượng, về đạo lý “uống nước nhớ nguồn”, về những tấm gương sẵn sàng hy sinh quên mình vì nghĩa

cả... Báo chí còn tham gia tích cực, đứng cầm vào cuộc đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, có nhiều phát hiện chính xác, đấu tranh có hiệu quả, khắc phục những hiện tượng tiêu cực và các tệ nạn xã hội khác. Báo chí đã thực sự nêu cao được tính chiến đấu của mình, chiến đấu vì cái tốt đẹp, cái cao cả, xóa bỏ cái xấu xa, ích kỷ. Đồng chí Đỗ Mười, nguyên Tổng Bí thư đã khẳng định: “Tính chiến đấu thể hiện trước hết trong việc khẳng định mạnh mẽ những nhân tố mới, những xu hướng tích cực trong cuộc sống, những giá trị cao đẹp trong xã hội ta, kiên quyết phê phán những gì đang cản trở quá trình phát triển của đất nước đi lên chủ nghĩa xã hội, đang phá hoại thuần phong mỹ tục, bài trừ hủ tục mê tín dị đoan và những biểu hiện lạc hậu khác”³⁶. Chính vì lẽ đó, báo chí đã trở thành chỗ dựa, là niềm tin của nhân dân trong cuộc đấu tranh cho một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

Trong thời đại bùng nổ thông tin hiện nay, cùng với sự phát triển nhanh chóng như vũ bão của các ngành khoa học, các phương tiện thông tin đại chúng ngày nay càng trở nên phong phú và đa dạng. Sự phát triển của các phương tiện thông tin đại chúng đã phá vỡ những phạm vi, khuôn khổ nhỏ hẹp trong quá trình trao đổi thông tin. Xu hướng quốc tế hóa thông tin đã làm cho thế giới thật nhỏ bé, hàng rào ranh giới ngăn cách giữa các quốc gia đã bị phá vỡ. Đứng trước tình hình đó, các thế lực thù địch càng có nhiều lợi thế để tăng cường các hoạt động nhằm thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình” trên tất cả các lĩnh vực. Trong đó, hoạt động phá hoại tư tưởng được chúng coi là mặt trận hàng đầu, là khâu đột phá trong ý đồ đen tối nhằm xóa bỏ chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Trong những năm vừa qua, từ bên ngoài lãnh thổ đã có gần “40 đài phát thanh truyền hình có chương trình tiếng Việt, gần 500 tờ báo, tạp chí, bản tin bằng tiếng Việt xuất bản ở nước ngoài, trong đó có không ít cơ quan báo chí liên tiếp đưa thông tin vào chống phá nước ta”³⁷ với mục tiêu chủ yếu là góp tiếng nói để làm mất ổn định chính trị, tiến tới làm đảo lộn công cuộc kiến thiết hòa bình, xây dựng chủ nghĩa xã hội trên đất nước ta.

Hiện nay, có rất nhiều phương tiện thông tin của nước ngoài có chương trình tiếng Việt phát sóng vào Việt Nam. Đặc biệt là các đài Châu Á tự do, BBC (Anh), VOA (Hoa Kỳ), RFI (Pháp)... Ngoài ra, hệ thống báo in, báo nói, báo hình tiếng Việt do lực lượng từ bên ngoài tổ chức đã có mặt và phát sóng ở hầu hết các nước có đông người Việt định cư. Trụ sở của các đài này đã có ở các nước Mỹ, Canada, Pháp, Anh, Đức, Ôxtrâylia, Cộng hòa Séc, Vatican, Nhật Bản và ngay ở các quốc gia và lãnh thổ lân cận Việt Nam như Thái Lan, Philippin, Campuchia, Hồng Kông, Đài Loan... nhằm phục vụ

³⁶ Đỗ Mười – Thể hiện khát vọng của nhân dân về chân thiện mỹ, Nxb Văn học, Hà nội, tr.80.

³⁷ Báo chí trong đấu tranh chống “diễn biến hòa bình”, Nxb Chính trị quốc gia, Hà nội, 2000, tr.163.

để tuyên truyền cho cái gọi là “tự do dân chủ của chủ nghĩa tư bản”, “tự do vô chính phủ”, phê phán sự lạc hậu, lỗi thời của chủ nghĩa xã hội, sự vi phạm nhân quyền của chế độ ta, tung nhiều thông tin nhiễu loạn, thất thiệt, vu khống, kích động, xúi giục các phần tử bất mãn với chế độ, các thế lực thù địch trong và ngoài nước hòng làm mất ổn định chính trị trong nước, phá vỡ khối đại đoàn kết của dân tộc ta. Đứng trước tình hình đó, báo chí chúng ta đã đấu tranh kiên quyết với những luận điệu sai trái, phản động, những thông tin sai lệch, đấu tranh chống các quan điểm và hành động phản bội Tổ quốc, phản bội nhân dân. Đấu tranh chống các xu hướng và hành động làm lệch lạc, sai định hướng phát triển đất nước, đi ngược lại lợi ích của dân tộc và của đất nước ta.

Hiện nay, diện mạo chung của báo chí nước ta rất phong phú và đa dạng, có hiệu quả xã hội cao, có nhiều khởi sắc. Trong mấy năm nay, báo chí nước ta, bao gồm tất cả các loại hình đều đã có bước tiến vượt bậc. Hiện nay, cả nước có gần 500 cơ quan báo chí với hơn 713 sản phẩm báo in; 50 tờ báo điện tử; 1 đài phát thanh và 1 đài truyền hình quốc gia; 2 đài phát thanh; 3 đài truyền hình khu vực; 64 đài phát thanh, truyền hình tỉnh, thành phố; 606 đài truyền thanh cấp huyện, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh, trong đó có 288 đài phát sóng FM, 830 trạm dẫn tiếp truyền hình cơ sở. Đội ngũ những người được cấp thẻ nhà báo lên tới hơn 12.000 người³⁸.

Có thể nói, chưa bao giờ hoạt động báo chí và đội ngũ những người làm báo ở nước ta lại phát triển mạnh mẽ và hùng hậu như hiện nay. Nền báo chí nước ta đang phấn đấu, xây dựng và trưởng thành theo tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng.

Báo chí nước ta ngày nay có được sự phát triển lớn mạnh đó, trước hết phải nói đến sự đóng góp to lớn của đội ngũ nhà báo. Đó là những phóng viên, biên tập viên và bên cạnh đó là cả một đội ngũ những người phục vụ cho hoạt động báo chí. Hoạt động của nhà báo là cơ sở cho sự tồn tại của những hoạt động khác trong cơ quan báo chí, nó đem lại sức sống cho cơ quan báo chí, mà trong đó nhà báo là những người luôn đứng đầu nguồn tin tức, tạo cho cơ quan báo chí trở thành chiếc cầu nối giữa giai cấp lãnh đạo với công chúng. Đội ngũ những người làm báo nước ta hiện nay thực sự là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng, văn hóa. Những người làm báo đã ý thức được đầy đủ trách nhiệm của mình trong hoạt động nghề nghiệp. Thông qua những tác phẩm báo chí của mình, được chuyển tải trên các phương tiện thông tin đại chúng đã góp phần hướng dẫn dư luận xã hội, định hướng tư tưởng và điều chỉnh hành vi con người trong xã hội. Đội ngũ những

³⁸ Báo cáo của Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương, năm 2004.

làm báo Việt Nam là những người luôn trung thành với nhân dân, phấn đấu vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, vì lợi ích của đất nước, vì tự do, hạnh phúc của nhân dân. Đội ngũ những làm báo nước ta luôn gương mẫu, tuân thủ và chấp hành đúng pháp luật của Nhà nước, phản ánh trung thực và khách quan công cuộc đổi mới toàn diện của đất nước. Đó là những con người có bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định với con đường cách mạng mà Đảng và Bác Hồ đã lựa chọn. Các nhà báo Việt Nam là những người tích cực làm nhiệm vụ tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần nâng cao dân trí, bảo vệ lợi ích của dân tộc, của nhân dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ chân lý và lẽ phải. Đấu tranh chống lại mọi luận điệu thù địch, mọi vấn đề sai trái, bất công, vi phạm pháp luật và phẩm giá con người.

Trong thời đại hiện nay, khi mà khoa học kỹ thuật và công nghệ phát triển mạnh mẽ, đã hình thành nên một nền thông tin báo chí hiện đại. Đội ngũ những người làm báo nước ta cũng đã từng bước đáp ứng được xu thế phát triển của xã hội, từng bước được trang bị các phương tiện thông tin hiện đại, các công nghệ thông tin tiên tiến, nắm vững và tinh thông nghiệp vụ báo chí, đáp ứng được nhu cầu phát triển và xây dựng đất nước.

Bên cạnh những thành tích đạt được, trong đội ngũ những người làm báo hiện nay, vẫn có một số người chưa ngang tầm với yêu cầu, nhiệm vụ. Một số người sa sút về tư cách, phẩm chất, vi phạm vào quy ước các tiêu chuẩn về đạo đức nghề nghiệp của báo chí Việt Nam, phản bội và đi ngược lại với lợi ích của đất nước, của nhân dân. Một số nhà báo đã vì lợi ích cá nhân, vì sự thân quen, thiên vị đã bẻ cong ngòi bút, bóp méo sự thật, phản ánh không trung thực, thiếu khách quan, đã làm giảm sút lòng tin của nhân dân, làm xói mòn uy tín của đội ngũ nhà báo.

Trong quá trình đấu tranh làm trong sạch xã hội, báo chí cũng cần kiên quyết đấu tranh khắc phục các biểu hiện tiêu cực trong hoạt động báo chí, làm trong sạch đội ngũ nhà báo, xứng đáng với lòng tin của Đảng và nhân dân. Hơn ai hết, những người làm báo phải thường xuyên nâng cao trách nhiệm đảng viên, trách nhiệm công dân; thực hiện đúng đắn quy ước đạo đức nghề nghiệp của những người làm báo, trước hết là các đồng chí lãnh đạo các cơ quan báo chí cho đến phóng viên, biên tập viên. Các cơ quan chỉ đạo và quản lý báo chí, các cơ quan chủ quản, các tòa soạn báo cũng như từng cán bộ, phóng viên, biên tập viên... phải xây dựng kế hoạch cụ thể, thích hợp để thường xuyên bồi dưỡng và từng bước nâng cao trình độ lý luận chính trị, lập trường, quan điểm, phẩm chất đạo đức, chuyên môn nghiệp vụ, kỹ thuật để có đủ phẩm chất và năng lực hoàn thành nhiệm vụ cao quý mà Đảng và nhân dân đã tin cậy giao phó.

2- Những quy định của Đảng và Nhà nước về vai trò, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của báo chí cách mạng.

Thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò, chức năng và nhiệm vụ của báo chí cách mạng, gần tám thập kỷ qua, báo chí cách mạng nước ta đã thường xuyên gắn bó với sự nghiệp cách mạng của dân tộc, hết lòng hết sức phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân. Báo chí đã góp phần quan trọng vào thắng lợi của Cách mạng tháng Tám năm 1945 và các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm, cứu nước.

Đặc biệt trong những năm gần đây, báo chí nước ta đã thực sự khởi sắc, góp phần quan trọng làm nên những thành tựu to lớn trong công cuộc đổi mới toàn diện của đất nước. Cùng với sự phát triển chung của đất nước và tình hình cụ thể của báo chí nước ta, kế thừa Sắc lệnh về báo chí do Chủ tịch Hồ Chí Minh ký ban hành và các nghị quyết, chỉ thị của Đảng và Nhà nước ta về báo chí sau đó, ngày 28/12/1989, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã thông qua Luật Báo chí. Ngày 2/1/1990, Chủ tịch Hội đồng Nhà nước đã ký Lệnh công bố Luật Báo chí của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ngày 12/6/1999, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã thông qua Luật sửa đổi và bổ sung một số điều của Luật Báo chí cho phù hợp với tình hình mới. Luật Báo chí nhằm bảo đảm quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận của công dân trên báo chí, phù hợp với lợi ích của Nhà nước và của nhân dân. Đồng thời phát huy vai trò của báo chí trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc theo đường lối đổi mới của Đảng.

Báo cáo Chính trị tại Đại hội VI của Đảng đã khẳng định vai trò quan trọng của báo chí dưới sự lãnh đạo của Đảng, là tiếng nói của Đảng, đồng thời cũng là tiếng nói của quần chúng.

Ngày 31/3/1992, Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa VII) ban hành Chỉ thị 08-CT/TW về “Tăng cường sự lãnh đạo và quản lý nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác báo chí – xuất bản”. Chỉ thị nêu rõ, để thực hiện vai trò vừa là tiếng nói của Đảng, của Nhà nước, của đoàn thể, vừa là diễn đàn của nhân dân, báo chí phải tăng cường phản ánh ý kiến, thu hút trí tuệ của nhân dân đóng góp vào công cuộc đổi mới đất nước, đồng thời phê phán những quan điểm lệch lạc, đề cao cảnh giác, chống lại những âm mưu và thủ đoạn xảo quyệt của các thế lực thù địch.

Ngày 17/10/1997, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa VIII) đã ban hành Chỉ thị 22-CT/TW về “Tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo, quản lý báo chí – xuất bản”. Chỉ thị nêu rõ những quan điểm và

định hướng lớn trong hoạt động báo chí, xuất bản. Đồng thời chỉ ra những nhiệm vụ, giải pháp cơ bản nhằm tiếp tục phát triển đi đôi với quản lý tốt công tác báo chí, xuất bản.

Ngày 25/9/1998, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị 38/98/CT-TTg về “Tăng cường trách nhiệm của các cơ quan Nhà nước trong việc tạo điều kiện để các cấp Hội Nhà báo Việt Nam hoạt động có hiệu quả”.

Ngày 18/3/2004, Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa IX) đã ban hành Chỉ thị 37-CT/TW về tiếp tục nâng cao vai trò, chất lượng của Hội Nhà báo Việt Nam trong thời kỳ mới. Chỉ thị của Ban Bí thư đã xác định rõ Hội Nhà báo Việt Nam là tổ chức chính trị, xã hội, nghề nghiệp của những người làm báo, hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng và trong khuôn khổ pháp luật của Nhà nước. Hội cần được tiếp tục đổi mới, kiện toàn về tổ chức, đổi mới phương thức hoạt động nhằm tập hợp và đoàn kết rộng rãi các nhà báo trung thành với sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc, chủ động tham gia công tác chỉ đạo, quản lý báo chí; xây dựng hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật về báo chí để góp phần xây dựng và phát triển nền báo chí cách mạng và đội ngũ những người làm báo Việt Nam trong thời kỳ mới.

Đại hội Hội Nhà báo Việt Nam lần thứ VI đã đề ra Quy ước tiêu chuẩn nghề nghiệp của báo chí Việt Nam. Trong đó quy định và đề ra những tiêu chuẩn trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của nhà báo trong hoạt động báo chí thể hiện những định hướng mà Chỉ thị 22-CT/TW đã nêu. Trước hết là lòng trung thực, khách quan, sự cẩn trọng trong nghề nghiệp, để cho ngòi bút ngay thẳng từ tấm lòng ngay thẳng vì nước, vì dân.

Báo chí là công cụ sắc bén trên mặt trận tư tưởng, văn hóa cần phải tham gia tích cực và có hiệu quả hơn nữa vào việc tuyên truyền, cổ vũ toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, tiếp tục sự nghiệp đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, sớm đưa nước ta thoát khỏi tình trạng chậm phát triển, nhanh chóng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, tạo nền tảng vững chắc để đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp vào năm 2020. Nghị quyết Đại hội IX của Đảng đã đề ra phương hướng, mục tiêu phấn đấu của hệ thống thông tin đại chúng trong những năm trước mắt là: *“Phát triển đi đôi với quản lý tốt hệ thống thông tin đại chúng. Báo chí, xuất bản.. làm tốt chức năng tuyên truyền thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; phát hiện những nhân tố mới, cái hay, cái đẹp trong xã hội, giới thiệu gương người tốt việc tốt, những điển hình tiên tiến, phê phán những hiện tượng tiêu cực, uốn nắn những nhận thức lệch lạc, đấu tranh với những quan điểm sai trái; coi trọng và nâng cao tính chân thật, tính giáo dục và tính chiến đấu*

của thông tin. Sử dụng Internet đẩy mạnh thông tin đối ngoại, đồng thời hạn chế, ngăn chặn những hoạt động tiêu cực qua mạng. Khắc phục khuynh hướng “thương mại hóa” trong hoạt động báo chí, xuất bản. Nâng cao bản lĩnh chính trị, tư tưởng, ý thức trách nhiệm, trình độ văn hóa và nghề nghiệp, phẩm chất đạo đức của đội ngũ báo chí, xuất bản”³⁹.

2.1- Về vị trí, vai trò, chức năng của báo chí.

Về vai trò, chức năng của báo chí, Luật Báo chí và Chỉ thị 22-CT/TW, ngày 17/10/1997 của Bộ Chính trị BCH Trung ương Đảng (khóa VIII) đã quy định: “Báo chí ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là phương tiện thông tin đại chúng thiết yếu đối với đời sống xã hội; là cơ quan ngôn luận của các tổ chức của Đảng, cơ quan Nhà nước, tổ chức xã hội; là diễn đàn của nhân dân”⁴⁰.

Luật cũng quy định rõ: Nhà nước tạo điều kiện thuận lợi để công dân thực hiện quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí và để báo chí phát huy đúng vai trò của mình. Báo chí, nhà báo hoạt động trong khuôn khổ pháp luật và được Nhà nước bảo hộ, không một tổ chức, cá nhân nào được hạn chế, cản trở báo chí, nhà báo hoạt động. Không ai được lạm dụng quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí xâm phạm lợi ích của Nhà nước, tập thể và công dân. Báo chí không bị kiểm duyệt trước khi in, phát sóng.

2.2- Về nhiệm vụ và quyền hạn của báo chí Việt Nam.

Điều 6, chương III của Luật Báo chí quy định báo chí có nhiệm vụ và quyền hạn sau:

1. Thông tin trung thực về tình hình trong nước và thế giới phù hợp với lợi ích của đất nước và của nhân dân.

2. Tuyên truyền, phổ biến, góp phần xây dựng và bảo vệ đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, thành tựu của đất nước và thế giới theo tôn chỉ, mục đích của cơ quan báo chí; góp phần ổn định chính trị, nâng cao dân trí, đáp ứng nhu cầu văn hóa lành mạnh của nhân dân, bảo vệ và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, xây dựng và phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, tăng cường khối đoàn kết toàn dân, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

³⁹ Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, tr.116.

⁴⁰ Chương I – Luật Báo chí.

3. Phản ánh và hướng dẫn dư luận xã hội; làm diễn đàn thực hiện quyền tự do ngôn luận của nhân dân.

4. Phát hiện, nêu gương người tốt, việc tốt, nhân tố mới; đấu tranh phòng chống các hành vi vi phạm pháp luật và các hiện tượng tiêu cực xã hội khác.

5. Góp phần giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt, tiếng các dân tộc thiểu số Việt Nam.

6. Mở rộng sự hiểu biết lẫn nhau giữa các nước và các dân tộc, tham gia vào sự nghiệp của nhân dân thế giới vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

2.3- Quyền và nghĩa vụ của nhà báo.

Quyền và nghĩa vụ của nhà báo:⁴¹

** Nhà báo có những quyền sau đây:*

- Hoạt động báo chí trên lãnh thổ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; hoạt động báo chí ở nước ngoài theo quy định của Chính phủ.

- Khai thác và được cung cấp thông tin trong hoạt động báo chí theo quy định của pháp luật.

- Khước từ việc biên soạn hoặc tham gia biên soạn tác phẩm báo chí trái với quy định của pháp luật về báo chí.

- Được đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ nghiệp vụ báo chí; hưởng một số chế độ ưu tiên, ưu đãi cần thiết cho hoạt động báo chí theo quy định của Chính phủ.

- Được pháp luật bảo hộ trong hoạt động nghề nghiệp. Không ai được đe dọa, uy hiếp tính mạng, xúc phạm danh dự, nhân phẩm của nhà báo, phá hủy, thu giữ phương tiện, tài liệu, cản trở nhà báo hoạt động nghề nghiệp đúng pháp luật.

** Nhà báo có những nghĩa vụ sau đây:*

- Thông tin trung thực về tình hình trong nước và thế giới phù hợp với lợi ích của đất nước và của nhân dân; phản ánh ý kiến, nguyện vọng chính đáng của nhân dân, góp phần thực hiện quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí của công dân.

⁴¹ Điều 15 – Chương IV – Luật Báo chí.

- Bảo vệ đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; phát hiện, bảo vệ nhân tố tích cực; đấu tranh phòng, chống các tư tưởng, hành vi sai phạm.

- Thường xuyên học tập, rèn luyện nâng cao trình độ chính trị, phẩm chất đạo đức và nghiệp vụ báo chí; không được lạm dụng danh nghĩa nhà báo để sách nhiễu và làm việc vi phạm pháp luật.

- Phải cải chính, xin lỗi trong trường hợp thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của tổ chức, danh dự, nhân phẩm của cá nhân.

- Chịu trách nhiệm trước pháp luật và trước người đứng đầu cơ quan báo chí về nội dung tác phẩm báo chí của mình và về những hành vi vi phạm pháp luật về báo chí.

3- Quan điểm và định hướng lớn trong hoạt động báo chí của Đảng hiện nay.

Chỉ thị 22-CT/TW, ngày 17/10/1997 của Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa VIII) về việc “Tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo, quản lý báo chí – xuất bản” là một chỉ thị rất quan trọng về lý luận và thực tiễn, định hướng cho sự phát triển của báo chí dưới sự lãnh đạo của Đảng theo tinh thần Nghị quyết Đại hội lần thứ VIII, IX của Đảng trong thời kỳ đổi mới. Chỉ thị quy định rõ:

Báo chí đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước và hoạt động trong khuôn khổ pháp luật. Báo chí là tiếng nói của Đảng, của Nhà nước, của các tổ chức chính trị, xã hội và là diễn đàn của nhân dân luôn luôn đi đầu trong việc bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Chủ đề trung tâm của hoạt động báo chí là độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Báo chí phải bảo đảm tính tư tưởng, tính chân thật, tính nhân dân, tính chiến đấu và tính đa dạng. Báo chí có trách nhiệm hình thành dư luận xã hội lành mạnh, góp phần tăng cường sự đoàn kết, nhất trí về tư tưởng, chính trị và tinh thần trong nhân dân. Kiên quyết đấu tranh phê phán các quan điểm sai trái, thù địch, khắc phục các biểu hiện thương mại hóa, xa rời tôn chỉ, mục đích và các biểu hiện tiêu cực, lệch lạc khác. Tích cực biểu dương nhân tố mới, tham gia đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu, mê tín dị đoan và các tệ nạn xã hội, góp phần làm lành mạnh xã hội, giữ gìn và phát

huy các giá trị truyền thống tốt đẹp, bản sắc và tinh hoa văn hóa dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại.

Người hoạt động báo chí phải theo định hướng của Đảng và pháp luật của Nhà nước, có bản lĩnh chính trị vững vàng, tính chiến đấu cao, phẩm chất đạo đức trong sáng, kiến thức sâu rộng, trình độ nghiệp vụ và ngoại ngữ ngày một nâng cao, luôn luôn gắn bó với thực tiễn đất nước.

Tiếp tục phát triển sự nghiệp báo chí đi đôi với quản lý tốt. Không ngừng nâng cao chất lượng chính trị, văn hóa, khoa học, công nghệ, nghề nghiệp, từng bước hiện đại hóa.

Làm tốt công tác thông tin đối ngoại, giúp cho cộng đồng quốc tế, cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài có thông tin kịp thời, đúng đắn về tình hình đất nước, tranh thủ sự đồng tình của nhân dân thế giới đối với sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của nhân dân ta.

Những định hướng lớn trong hoạt động báo chí của thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa mà Chỉ thị 22-CT/TW của Bộ Chính trị đã đề ra chính là những tiêu chí cơ bản, là thước đo cao nhất để mỗi tờ báo, mỗi người làm báo lấy đó làm cơ sở, điểm tựa để đề ra phương hướng, chương trình hành động của mình và đó cũng là trách nhiệm chính trị cao nhất của báo chí cách mạng Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.

4- Nhiệm vụ của báo chí cách mạng trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa⁴².

Đất nước ta đang bước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Thế và lực của nước ta đã lớn mạnh hơn trước rất nhiều, trong bối cảnh quốc tế và trong nước hiện nay, chúng ta có cả cơ hội lớn và thách thức lớn.

Đại hội toàn quốc lần thứ IX đã chỉ ra phương hướng, nhiệm vụ cho những năm tới, chuẩn bị hành trang để Đảng ta và nhân dân ta bước vững chắc trong thế kỷ 21. Điều đó, càng đòi hỏi sự nghiệp báo chí, xuất bản và đội ngũ những người chỉ đạo, quản lý và hoạt động trên lĩnh vực đặc biệt quan trọng và nhạy cảm này phải không ngừng vươn lên, *tiếp tục đổi mới hoạt động của mình, phấn đấu để ngày càng có nhiều tác phẩm báo chí xuất sắc, có tác động cổ vũ phong trào cách mạng của nhân dân đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.*

⁴² Báo cáo tại Hội nghị tổng kết 4 năm thực hiện Chỉ thị 22-CT/TW của Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương; tháng 11/2001.

Dưới ánh sáng Nghị quyết và các văn kiện của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX, hoạt động báo chí cần tiếp tục quán triệt các quan điểm chỉ đạo nêu trong Chỉ thị 22-CT/TW của Bộ Chính trị khóa VIII, thực hiện có hiệu quả một số nhiệm vụ quan trọng sau:

4.1- Tăng cường sự lãnh đạo, quản lý của Đảng và Nhà nước theo phương châm phát triển đi đôi với quản lý tốt báo chí. Phát triển toàn diện báo chí, mà trọng tâm là nâng cao chất lượng tư tưởng, chính trị, văn hóa, khoa học. Đổi mới nghiệp vụ thông tin, hình thức trình bày, in ấn theo hướng từng bước hiện đại hóa, quan tâm hàng đầu tới chất lượng và hiệu quả.

Nâng cao tính tư tưởng, tính chân thật, tính chiến đấu của các sản phẩm báo chí, hướng nội dung thông tin vào nhiệm vụ trung tâm là phục vụ sự nghiệp bảo vệ độc lập dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Kiên quyết chống xu hướng xa rời tôn chỉ, mục đích ở từng cơ quan báo chí; xu hướng phai nhạt lý tưởng, né tránh chính trị, “trung lập hóa” báo chí. Hoạt động báo chí phải gắn liền với thực tiễn sản xuất và đời sống, phản ánh sinh động phong trào cách mạng, phong trào thi đua yêu nước của các tầng lớp nhân dân ở mọi miền đất nước. Báo chí là tiếng nói của Đảng và Nhà nước; đồng thời là diễn đàn của nhân dân, là công cụ của dân, do dân, vì dân. Chính vì vậy, những người làm báo phải là đội quân tư tưởng, văn hóa tinh nhuệ, đáng tin cậy của Đảng.

4.2- Chống các biểu hiện tiêu cực lệch lạc, đặc biệt là chống thương mại hóa báo chí. Thương mại hóa báo chí là khuynh hướng hạ thấp vai trò, chức năng của báo chí, biến nó từ chỗ là công cụ chính trị, văn hóa của Đảng và Nhà nước, khuôn mặt tinh thần của xã hội, một thứ *hàng hóa đặc biệt* trở thành thứ hàng hóa tầm thường, trước hết nhằm đạt được lợi ích kinh tế cục bộ của cơ quan báo chí và những người làm việc trong lĩnh vực này.

Một số biểu hiện của xu hướng “thương mại hóa” báo chí:

- Coi nhẹ chức năng tuyên truyền, giáo dục của báo chí, có lúc, có nơi quá chú ý miêu tả các vụ án giật gân, câu khách rất có tác hại đối với việc giáo dục các tầng lớp nhân dân, đặc biệt đối với thế hệ trẻ.

- Khen những cái không đáng khen và chê những cái không đáng chê vì mục đích cá nhân của người viết.

- Coi nhẹ việc biểu dương người tốt, việc tốt, nhân tố mới, điển hình tiên tiến. Quá tập trung sức vào việc phản ánh các vụ tiêu cực nhưng lại phản ánh không chuẩn xác, có những sự kiện, những chi tiết sai sự thật, dẫn đến tác hại không nhỏ cho các cơ quan, tổ chức bị nêu trên báo.

- Quan tâm khai thác đời tư của một số cán bộ có chức quyền với những mục đích bôi nhọ, không xây dựng; cũng như quan tâm khai thác đời tư của một số chính khách trên thế giới.

- Quảng cáo tràn lan, quá quy định của Nhà nước; trong nội dung quảng cáo có biểu hiện thiếu tính văn hóa, thiếu tính chính trị, chỉ chú ý quảng cáo hàng ngoại mà không chú ý quảng cáo hàng nội.

- Bán manchet (các số phụ trương, số cuối tuần) cho tư nhân chi phối hoạt động báo chí.

4.3- Quy hoạch và xây dựng hệ thống thông tin đại chúng cân đối, đồng bộ, hợp lý. Trước hết cần xây dựng chiến lược thông tin quốc gia từ nay đến năm 2010 và định hướng thông tin dài hơn làm cơ sở cho công tác quy hoạch, sắp xếp. Phải thống nhất nhận thức về vấn đề này từ trong các cấp bộ Đảng, chính quyền và các cơ quan báo chí, đồng thời phải có cơ chế, chính sách đồng bộ đi kèm.

Trước mắt, cần ưu tiên cho phát triển truyền hình, phát thanh, báo điện tử, các báo, tạp chí khoa học kỹ thuật đi đôi với quản lý tốt các loại hình báo chí này. Cần nghiên cứu, đề xuất giải pháp sắp xếp lại các đài phát thanh – truyền hình địa phương trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ và nhu cầu công chúng. Kiểm tra, đánh giá kết quả đầu tư phủ sóng, trợ giá máy thu thanh, thu hình để tiếp tục có chủ trương phù hợp. Đầu tư thích đáng, giải quyết hợp lý phí phát hành để có thêm các ấn phẩm phục vụ nông thôn, vùng núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng có nhiều đồng bào các tôn giáo. Phát triển các báo điện tử phục vụ thông tin đối ngoại và trong nước kể cả phát thanh, truyền hình, báo in đối ngoại đi đôi với quản lý chặt chẽ nội dung thông tin và dịch vụ kèm theo các loại hình này.

4.4- Tiếp tục bổ sung, hoàn thiện hệ thống pháp luật, các chế độ, chính sách về báo chí. Trước mắt tập trung vào việc xây dựng chiến lược thông tin quốc gia trung hạn và định hướng thông tin dài hạn; ban hành quy định của Văn phòng Chính phủ về quy hoạch, quản lý Nhà nước hệ thống phát thanh, truyền hình; ban hành chế độ lương, nhuận bút, tài trợ, trợ giá, chính sách thuế đối với báo chí; quy định về việc thành lập, quản lý phóng viên thường trú; văn phòng đại diện cơ quan báo chí; quy định và phân công trách nhiệm trong công tác phát hành, xuất nhập khẩu sách báo, phim nước ngoài, các thiết bị phát thanh, truyền hình, phần mềm báo điện tử. Hoàn thiện cơ chế quản lý đầu vào, đầu ra và việc sử dụng, kinh doanh Internet phù hợp tốc độ phát triển của loại hình thông tin này.

4.5- Đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ, phóng viên báo chí. Sớm nghiên cứu, đề xuất việc quy hoạch hệ thống đào tạo cử nhân và nghiên cứu sinh báo chí, xây dựng thống nhất khung chương trình đào tạo cử nhân báo chí cho các cơ sở đào tạo. Cần quan tâm thích đáng việc đào tạo cán bộ quản lý báo chí; đào tạo lại và bồi dưỡng những nhà báo có kinh nghiệm lâu năm trong nghề, có phẩm chất chính trị, đạo đức tốt. Tăng cường hợp tác quốc tế trong công tác đào tạo, đồng thời quản lý chặt chẽ, cảnh giác trước âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trong lĩnh vực này.

4.6- Giáo dục, tổ chức, động viên các cơ quan báo chí, những người làm báo giữ vững và nâng cao đạo đức nghề nghiệp, trách nhiệm công dân. Hội Nhà báo, đảng bộ các cơ quan chủ quản, cơ sở đảng trong các cơ quan báo chí, các cơ quan quản lý báo chí của Đảng và Nhà nước cần có chương trình, kế hoạch thường xuyên trong công tác rất quan trọng này. Cần xây dựng quy chế dân chủ, mở rộng hệ thống cộng tác viên và bạn đọc, tăng cường công tác tiếp dân của từng tòa soạn báo, khắc phục tình trạng cửa quyền, mất dân chủ trong các cơ quan báo chí. Đề phòng khuynh hướng mất đoàn kết trong nội bộ và giữa các cơ quan báo chí với nhau.

5- Những quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động báo chí của Tỉnh ủy Khánh Hòa.

Nhận thức đúng đắn vai trò, vị trí của báo chí trong sự nghiệp xây dựng và phát triển tỉnh nhà, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Khánh Hòa luôn quan tâm đến sự nghiệp phát triển báo chí, tạo mọi điều kiện thuận lợi để báo chí hoạt động và phát triển theo đúng định hướng, giúp báo chí tiếp cận nhanh các chủ trương, chính sách, đường lối phát triển của tỉnh, xây dựng cơ chế cung cấp thông tin kịp thời cho báo chí hoạt động, cố gắng đảm bảo để báo chí vừa là công cụ tuyên truyền chính trị của Đảng và Nhà nước, vừa thực hiện chức năng thông tin đa dạng, nhiều chiều đến với các tầng lớp nhân dân trong tỉnh.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIII đã đề ra phương hướng, nhiệm vụ cho hoạt động báo chí trong tỉnh: “Đầu tư cho văn hóa cơ sở, trường văn hóa nghệ thuật, các phương tiện thông tin đại chúng, mạng lưới truyền thông ở xã phường, phủ sóng truyền hình trong toàn tỉnh vào cuối năm 1998. Mở rộng mạng lưới phát hành báo chí, trước hết là Báo Nhân Dân, Báo Khánh Hòa đến khắp thôn, xóm, buôn làng. Quản lý chặt chẽ công tác xuất bản, thông tin, quảng cáo, báo chí, văn hóa phẩm...”

Nhà nước tài trợ quỹ sáng tác văn học nghệ thuật, quỹ báo chí. Có giải thưởng định kỳ tặng các tác phẩm văn học nghệ thuật, báo chí xuất sắc. Chăm lo đào tạo, bồi dưỡng và nâng cao trình độ chính trị, tư tưởng, nghiệp vụ chuyên môn; cải thiện điều kiện làm việc và đời sống của diễn viên, văn nghệ sĩ, những người làm báo; đào tạo, bồi dưỡng tài năng văn hóa, văn nghệ, báo chí”⁴³.

Sau khi có Chỉ thị 22-CT/TW, ngày 17/10/1997 của Bộ Chính trị (khoá VIII), Ban Thường vụ Tỉnh ủy Khánh Hòa (khoá XIII) đã ban hành Nghị quyết 08-NQ/TU, ngày 10/12/1998 về “tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo, quản lý báo chí – xuất bản đến năm 2000 và những năm tiếp theo trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa”. Nghị quyết nêu rõ những phương hướng, nhiệm vụ và những giải pháp để nâng cao chất lượng hoạt động báo chí trên địa bàn của tỉnh.

- Trước những sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội quan trọng, những đổi mới và thành tựu trong phát triển kinh tế, xây dựng Đảng, cải cách hành chính... sự phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ thông tin; nhu cầu thông tin của nhân dân không ngừng tăng lên và ngày càng đa dạng; nền kinh tế thị trường đặt ra nhiều thử thách khắc nghiệt... Đảng bộ Khánh Hòa luôn quan tâm đến các hoạt động văn hóa, thông tin, báo chí và những người làm báo trong tỉnh. Đảng bộ yêu cầu: *“Tiếp tục củng cố Hội Văn học nghệ thuật tỉnh và Hội Nhà báo tỉnh, tạo sự đoàn kết nhất trí cao trong đội ngũ những người làm công tác văn nghệ, báo chí; tổ chức tốt các hoạt động giúp cho sáng tác, sưu tầm, nghiên cứu, trưng bày, biểu diễn...; tạo điều kiện để anh em văn nghệ sĩ trong tỉnh sáng tạo nhiều tác phẩm văn học nghệ thuật có giá trị. Đầu tư thích đáng cho việc sưu tầm, nghiên cứu, xuất bản, giới thiệu các loại hình văn hóa nghệ thuật dân gian, góp phần tạo ra môi trường văn hóa du lịch trên địa bàn tỉnh.*

Củng cố, xây dựng, phát triển, từng bước hiện đại hóa hệ thống thông tin đại chúng của tỉnh”⁴⁴.

Tiếp tục quán triệt quan điểm lãnh đạo của Đảng về công tác báo chí, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV, tiếp tục khẳng định trong thời gian tới cần phải: *“Nâng cao chất lượng chính trị, khoa học, giáo dục của báo chí. Quan tâm chăm sóc, bồi dưỡng tài năng và lực lượng sáng tác văn học nghệ thuật của tỉnh. Tăng cường công tác quản lý Nhà nước các hoạt động văn hóa, văn nghệ, báo chí trên địa bàn”*

⁴³ Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIII, tr.82-83.

⁴⁴ Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Trung ương V (khóa VIII) của Tỉnh ủy Khánh Hòa.

“Duy trì phong trào văn hóa thông tin cơ sở, phong trào văn nghệ quần chúng... Nâng cao chất lượng phủ sóng phát thanh, truyền hình trên địa bàn tỉnh; đến cuối năm 2005, tất cả các xã đều có trạm truyền thanh, thu được truyền hình. Có chính sách phù hợp để tập hợp và phát huy đội ngũ làm công tác văn hóa, văn nghệ, báo chí phục vụ nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế – xã hội.”⁴⁵

Đối với lực lượng những người làm công tác tư tưởng, trong đó có những người làm báo, cần phải nâng cao chất lượng phối hợp hoạt động của tất cả các lực lượng làm công tác tư tưởng, tạo nên sức mạnh tổng hợp trong việc tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Phải nâng cao chất lượng chính trị, tư tưởng, khoa học trong quá trình hoạt động của tất cả các bình chủng từ giảng dạy lý luận chính trị, đến báo cáo viên, tuyên truyền viên, báo chí, văn hoá - văn nghệ, phát thanh - truyền hình trên địa bàn tỉnh, sử dụng nhiều kênh thông tin để tuyên truyền, chuyển tải đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước tới đông đảo cán bộ, đảng viên và quần chúng. Các bình chủng này phải bám sát nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ, sự chỉ đạo của cấp ủy, phản ánh trung thực thực tiễn cuộc sống, định hướng kịp thời, đúng đắn dư luận xã hội, phát huy cái tốt, phê phán cái xấu, cổ vũ phong trào thi đua của quần chúng nhằm phát huy nội lực để phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Luôn giữ vững và phát huy thế chủ động, không để rơi vào thế bị động hoặc bỏ trống trận địa tư tưởng.

Thực hiện Thông báo Kết luận 94-TB/TW, ngày 30/12/2002 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “nhiệm vụ tăng cường cuộc đấu tranh chống âm mưu “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng văn hóa”, để triển khai thực hiện tốt lĩnh vực công tác thông tin, báo chí trên địa bàn, Chương trình hành động của Đảng bộ cũng đã nêu rõ: *“Tăng cường lãnh đạo, quản lý công tác thông tin, báo chí, xuất bản, văn hóa, văn nghệ; kịp thời ngăn chặn những quan điểm lệch lạc, thương mại hóa, xa rời tôn chỉ, mục đích, làm lộ bí mật. Đề cao trách nhiệm của các cơ quan chủ quản và cơ chế quản lý báo chí trên địa bàn tỉnh”*.⁴⁶

⁴⁵ Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIV, tr.48.

⁴⁶ Chương trình hành động thực hiện Thông báo Kết luận 94 của Tỉnh ủy Khánh Hòa.

Phần thứ hai

THỰC TRẠNG TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ VÀ ĐỘI NGŨ NHÀ BÁO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA.

I- HỆ THỐNG CÁC CƠ QUAN BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA.

1- Báo Khánh Hòa.

Báo Khánh Hòa là cơ quan ngôn luận của Đảng bộ và là tiếng nói của nhân dân Khánh Hòa, có bề dày truyền thống lịch sử hơn 55 năm, kể từ ngày báo *“Thắng”* - Tờ báo đầu tiên của Đảng bộ Khánh Hòa ra đời. Tháng 4/1946, tại Đại Điền Đông (Diên Khánh) Hội nghị Tỉnh ủy Khánh Hòa mở rộng đã quyết định xuất bản tờ báo của Đảng bộ. Ngày 26/4/1947, tại căn cứ kháng chiến Hòn Dũ, tờ báo đầu tiên của Đảng bộ Khánh Hòa lấy tên là *Thắng* đã ra đời, do đồng chí Tôn Thất Vỹ (Nguyễn Minh Vỹ), Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến tỉnh Khánh Hòa trực tiếp phụ trách, cùng với đồng chí Lý Văn Sáu (tức Nguyễn Bá Đàn), Trưởng Ty Thông tin tỉnh chịu trách nhiệm biên tập chính. Về sau có thêm đồng chí Võ Văn Sung cùng tham gia làm báo *Thắng*. Báo *Thắng* in litô, 2 màu, 4 trang khổ 21x29 cm, trình bày đẹp, ra mỗi tháng 4 kỳ, phát hành khoảng 700 tờ. Báo *Thắng* đã gây được ảnh hưởng lớn trong các tầng lớp nhân dân, động viên nhân dân phục vụ kháng chiến, hướng về cách mạng, góp phần tuyên truyền đường lối, chủ trương kháng chiến của Đảng và cổ vũ, động viên cán bộ, nhân dân đồng tâm hiệp lực đánh đuổi thực dân Pháp, giành độc lập, tự do cho nhân dân.

Phát huy truyền thống của tờ báo *Thắng*, trong những năm kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, dù gặp nhiều khó khăn, gian khổ ác liệt, Tỉnh ủy Khánh Hòa vẫn chủ trương xuất bản báo chí, coi báo chí là một công cụ tuyên truyền sắc bén và đầy hiệu quả. Trong thời gian 1954-1956, Tỉnh ủy chủ trương ra báo *“Gió mới”*, báo ra hàng tháng, khổ 24x30 cm, dày 30 trang, phát hành mỗi kỳ 5.000 tờ, giữ lại 1.000 tờ phục vụ trong tỉnh, số còn lại gửi cho Tổng phát hành Nam Cường ở Sài Gòn. Đây là tờ báo hợp pháp, ra được 12 số (từ tháng 5/1955 đến tháng 6/1956) thì bị chính quyền Sài Gòn đình bản. Giai đoạn 1960-1964 ra báo *“Tự trị”* bằng chữ quốc ngữ và “chữ Rắc-lây” để phổ biến đến cán bộ và đồng bào dân tộc. Giai đoạn 1965-1975 ra báo *“Giải phóng”*, báo ra 4 trang, in ronêo, khổ 20x30 cm. Đến cuối năm 1973, báo Giải phóng chính thức in tipô, khổ 30x40 cm, tăng từ 4 trang lên 6 trang, số lượng phát hành tăng từ 200 lên 500 tờ mỗi kỳ.

Sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng, tháng 7/1975, báo “*Giải phóng*” đổi tên thành “*Khánh Hòa giải phóng*”. Tháng 11/1975, hai tỉnh Phú Yên và Khánh Hòa hợp nhất thành tỉnh Phú Khánh, báo “*Khánh Hòa giải phóng*” và báo “*Phú Yên giải phóng*” cũng hợp nhất và đổi tên thành báo Phú Khánh. Đến tháng 7/1989, tỉnh Phú Khánh được tách ra lại thành hai tỉnh Phú Yên và Khánh Hòa, Báo Phú Khánh cũng được chia thành hai tờ báo là Báo Phú Yên và Báo Khánh Hòa. Ngày 1/7/1989, báo Khánh Hòa ra số đầu tiên ngay sau ngày tách tỉnh và sau đó ngày 6/8/1989, Báo Khánh Hòa chủ nhật ra số tiếp theo. Từ đó, Báo Khánh Hòa xuất bản 2 kỳ/tuần, 01 số Báo Khánh Hòa thường và 01 số Báo Khánh Hòa chủ nhật.

Từ năm 1990 đến nay, Báo Khánh Hòa từ chỗ chỉ phát hành 2 kỳ/tuần sau nâng lên 3 kỳ/tuần và đến nay là 4 kỳ/tuần. Ngoài 3 số báo Khánh Hòa thứ hai, thứ tư và thứ sáu, khổ 30x42 cm, phát hành khoảng 3.000 – 3.500 tờ/kỳ. Báo Khánh Hòa còn xuất bản số Báo Khánh Hòa chủ nhật, với nhiều chuyên mục, nội dung phong phú, hấp dẫn người đọc, số lượng phát hành ngày một tăng dần từ 3.000 tờ/kỳ lên 4.000 tờ/kỳ và 6.000 tờ/kỳ.

Đầu năm 2002, Báo Khánh Hòa tiến hành thay đổi mẫngsec, đồng thời đưa cả 4 số báo xuất bản trong tuần về cùng một khổ 30x42 cm. Cuối năm 2002, số Báo Khánh Hòa chủ nhật tiến hành tăng thêm 4 trang, từ 8 trang lên 12 trang.

Trong dịp kỷ niệm 350 năm hình thành và phát triển tỉnh Khánh Hòa, ngày 2/4/2003, Báo Khánh Hòa điện tử đã chính thức ra mắt bạn đọc. Đây là một sự kiện quan trọng, đánh dấu bước trưởng thành vượt bậc của tập thể những người làm báo ở Báo Khánh Hòa. Ngay từ lúc ra đời đến nay, Báo Khánh Hòa điện tử đã thu hút được sự quan tâm rộng rãi từ phía bạn đọc, số công chúng truy cập vào Báo Khánh Hòa điện tử ngày một tăng cao. Tính đến giữa tháng 5/2004 đã có 239.580 lượt người truy cập báo Khánh Hòa điện tử.

Ngày 7/1/2004, được sự đồng ý của Thường trực Tỉnh ủy, Ban Biên tập Báo Khánh Hòa đã quyết định tăng trang cho số Báo Khánh Hòa thứ tư từ 8 trang lên 12 trang, đổi mới cách thức thông tin của số báo này, tạo sức hấp dẫn mới đối với bạn đọc.

Phát huy truyền thống lịch sử hơn nửa thế kỷ qua, Báo Khánh Hòa đã không ngừng phát triển và trưởng thành. Ngày 18/4/1997, nhân kỷ niệm 50 năm ngày Báo Khánh Hòa ra số đầu tiên, đồng chí Đỗ Mười, nguyên Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam đã gửi thư chúc

mừng Báo Khánh Hòa, bức thư có đoạn viết: “*Là một tờ báo của Đảng bộ địa phương sớm nhất trên đất nước ta, Báo Khánh Hòa qua nửa thế kỷ xây dựng và phát triển đã có những cống hiến quan trọng vào sự nghiệp cách mạng của nhân dân Khánh Hòa*”. Đặc biệt, sự quan tâm của các đồng chí lãnh đạo Đảng, chính quyền, mặt trận, các ban ngành, đoàn thể và các tầng lớp nhân dân trong tỉnh đã động viên, tạo điều kiện cho Báo Khánh Hòa phát triển mạnh mẽ.

2- Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

2.1- Đài Phát thanh.

Ngày 3/4/1975, Đài Phát thanh Khánh Hòa giải phóng phát sóng buổi đầu tiên, gồm chương trình thời sự, ca nhạc và tiếp âm Đài Tiếng nói Việt Nam, với máy phát VP.50 có công suất 50 KW. Đến tháng 7/1975, Đài Phát thanh giải phóng và Đài Tiếng nói Việt Nam cử chuyên viên kỹ thuật về sửa chữa đài phát xạ Đồng Đế, phục hồi hệ thống phát sóng, khắc phục khó khăn đảm bảo cho Đài Phát thanh hoạt động liên tục. Năm 1993, tỉnh chuyển Đài phát xạ Đồng Đế cho Đài Tiếng nói Việt Nam quản lý và sử dụng nhằm đưa thông tin ra cả khu vực. Đài Phát thanh Khánh Hòa tập trung nâng cao chất lượng chương trình, tăng cường thời lượng phát sóng, mở thêm nhiều chuyên mục được bạn nghe đài quan tâm. Đến đầu năm 1995, Đài phát sóng 2 chương trình thời sự/ngày, 7 đài cấp huyện đều có máy phát FM và 119 đài truyền thanh cơ sở, thực hiện có hiệu quả việc đưa thông tin về cơ sở.

2.2- Đài Truyền hình.

Cuối năm 1973, chính quyền Sài Gòn (ngụy) bắt đầu xây dựng Đài Truyền hình Nha Trang, phát thử và phát chính thức tại Bình Tân, mỗi ngày phát 1 lần vào 19h00, thời gian khoảng 2 – 3 giờ, chủ nhật phát thêm 2 giờ vào buổi chiều. Sau lắp đặt thêm máy phát hình 5 kw, trụ ăngten 36 mét đặt tại Trạm radar hải quân ở Hòn Tre, máy phát hình này nhận tín hiệu từ cơ sở Bình Tân đưa ra bằng máy viba 1w.

Sau giải phóng, khi ta tiếp quản các cơ sở Bình Tân, Hòn Tre, máy móc phương tiện bị mất và hỏng nặng, đài không hoạt động được. Tháng 4/1976, tỉnh thành lập bộ phận chuyên lo khôi phục đài truyền hình. Nhờ sự giúp đỡ về chuyên môn, kỹ thuật của Đài Truyền hình Giải phóng Sài Gòn, 19h00 ngày 15/12/1976, Đài Truyền hình Nha Trang ra mắt buổi phát hình đầu tiên. Từ đó, Đài không ngừng phát triển, tăng buổi phát hình mỗi tuần từ 2 - 3 buổi lên 5 buổi, rồi 7 buổi. Đến năm 1995, Đài đã phát hình 3 buổi mỗi ngày, thời lượng phát sóng hàng ngày không ngừng tăng lên, từ 2 giờ lên 3

giờ, rồi lên 9 - 10 giờ/ngày. Kỹ thuật, chất lượng phát hình ngày càng ổn định và liên tục được cải tiến, từ phát hình trắng đen chuyển sang phát hình màu, từ chỗ chỉ phát 1 kênh chuyển sang phát đồng thời 3 kênh cùng lúc, đây là bước đột phá lớn về mặt kỹ thuật của Đài.

Những cột mốc đáng chú ý⁴⁷:

- Cuối năm 1978, Đài tiến hành xây dựng phim trường, năm 1979 đưa phim trường vào sử dụng.

- Tháng 1/1989, lắp đặt thành công máy phát hình màu 10 kw; tiến hành phát thử mỗi tuần 2 buổi (thứ hai và thứ năm) song song với phát hình đen trắng.

- Tháng 4/1990, lắp đặt dàn Parabol tự thiết kế, đường kính 8 mét; sửa chữa, lắp máy EKRAN (Liên xô) đưa vào thu phát chương trình truyền hình Liên xô qua vệ tinh, phục vụ nhu cầu giải trí của nhân dân, hoạt động liên tục 24/24 giờ.

- Tháng 12/1990, cải tạo thành công máy phát hình 5 kw đen trắng thành máy phát hình màu 2,5 kw. Mở ra trang sử mới về kỹ thuật của Đài, từ kỹ thuật truyền hình trắng đen chuyển sang kỹ thuật truyền hình màu. Ban đầu phát hệ SECAM, sau chuyển sang phát hệ PAL, thống nhất với cả nước.

- Tháng 5/1991, lắp đặt hệ thống thu vệ tinh và cải tạo tăng công suất tiếng của máy phát cũ, lắp đặt thành công máy phát hình màu 100 w.

- Năm 1993, đầu tư mua thêm máy phát hình màu 2 kw, hiệu Thompson của Pháp.

2.3- Hợp nhất Đài Phát thanh và Đài Truyền hình thành Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Ngày 1/1/1995, thực hiện Quyết định số 2574/UB, ngày 22/11/1994 của Ủy ban nhân dân tỉnh Khánh Hòa, Đài Phát thanh Khánh Hòa và Đài Truyền hình Khánh Hòa hợp nhất thành ***Đài Phát thanh - Truyền hình Khánh Hòa***, mở ra trang sử mới cho 2 tờ báo nói và báo hình trong tỉnh.

Kể từ năm 1995 đến nay, Đài Phát thanh - Truyền hình Khánh Hòa đã không ngừng cải tiến, nâng cao chất lượng nội dung, tăng thời lượng phát sóng, đổi mới, mở thêm nhiều chuyên mục, chuyên đề nhằm làm cho nội dung của chương trình phát thanh và truyền hình ngày càng phong phú, đa dạng, đáp ứng nhu cầu thông tin và giải trí của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh.

⁴⁷ Địa chí Khánh Hòa, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2003, tr.495.

Hiện nay, Đài Phát thanh - Truyền hình Khánh Hòa đã phát sóng truyền hình trên 4 kênh, với tổng thời lượng là 68 giờ trong ngày. Riêng sóng truyền hình địa phương là 14 giờ/ngày, với gần 30 chương trình, chuyên mục, chuyên đề, trong đó có 2 chương trình thời sự trong tỉnh, với thời lượng là 30 phút, chưa kể các chương trình đột xuất, đặc biệt. Sóng phát thanh được tiếp phát 24 giờ/ngày, riêng chương trình phát thanh Khánh Hòa đã phát 4 buổi trong ngày, với thời lượng phát sóng là 6 giờ/ngày trên 2 kênh AM và FM, trong đó có một chương trình thời sự phát thanh trực tiếp, thời lượng 15 phút.

Năm 1999, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa đầu tư xây dựng Trung tâm Phát thanh – Truyền hình tỉnh.

Ngày 3/2/2000, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa đã thông tuyến cáp quang với Đài Truyền hình Việt Nam và một số Đài truyền hình trong nước, như Đài Truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh, Đài Phát thanh – Truyền hình Hà Nội tạo điều kiện thuận lợi cho những người làm báo hình Khánh Hòa giao lưu, tiếp cận và học tập được nhiều kinh nghiệm trong hoạt động báo chí. Đồng thời giúp cho Khánh Hòa phản ánh kịp thời, nhanh nhạy các sự kiện thời sự quan trọng của địa phương trên sóng truyền hình quốc gia.

Tháng 4/2002, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa đã tổ chức phát sóng bản tin tiếng Anh hàng ngày, với thời lượng là 10 phút, phục vụ cho nhân dân trong tỉnh, khách du lịch và người nước ngoài.

Đến tháng 4/2004, Đài tổ chức phát sóng bản tin tiếng Rắc-lây, với thời lượng là 15 phút, bản tin tiếng Pháp với thời lượng là 10 phút.

Bên cạnh đó, Đài cũng không ngừng đẩy mạnh công tác đầu tư xây dựng cơ sở vật chất và trang thiết bị, phương tiện, máy móc, tiếp nhận những tiến bộ khoa học và công nghệ mới của phát thanh và truyền hình để hoạt động ngày càng có hiệu quả hơn.

Đến nay, mạng lưới truyền thanh – tiếp hình đã phủ gần kín các địa bàn trong tỉnh, diện phủ sóng truyền hình đạt gần 90% địa bàn dân cư toàn tỉnh, chỉ còn một số vùng lõm. Toàn tỉnh có 7 đài cấp huyện, thị, thành phố, 136 trạm truyền thanh cơ sở xã, phường và 21 trạm tiếp phát hình hoạt động ổn định, bảo đảm truyền thanh 4 cấp và phát hình 2 cấp theo quy định của ngành phát thanh, truyền hình.

3- Tạp chí Nha Trang.

Tạp chí Nha Trang là tờ tạp chí văn nghệ thuộc Hội Văn học nghệ thuật tỉnh Khánh Hòa, với tôn chỉ, mục đích là sáng tác, nghiên cứu, phê bình văn

học nghệ thuật, ra đời từ những năm cuối thập niên 70, tiền thân có tên gọi là *Tạp chí Văn nghệ Phú Khánh*, sau đổi tên thành *Tạp chí Cánh Én*. Đến năm 1990, đổi tên thành *Tạp chí Nha Trang* như hiện nay. Thời kỳ đầu, hai ba tháng *Tạp chí* mới ra một kỳ, từ năm 2000 đến nay, *Tạp chí* ra hàng tháng. *Tạp chí* trở thành diễn đàn, tập hợp được đông đảo văn nghệ sĩ, những nhà văn, nhà thơ, nhà phê bình, nghiên cứu, những cây bút trong và ngoài tỉnh tham gia cộng tác. Chất lượng nội dung cũng như hình thức của *Tạp chí* ngày không ngừng được cải tiến và nâng cao, được dư luận đánh giá là một trong những tạp chí văn học nghệ thuật có sức hấp dẫn không chỉ trong khu vực mà có tiếng của cả nước.

4- Tạp chí Khoa học – Công nghệ – Môi trường.

Tạp chí Khoa học - Công nghệ - Môi trường là tờ tạp chí khoa học - kỹ thuật của Sở Khoa học - Công nghệ - Môi trường trước đây, nay là Sở Khoa học - Công nghệ. Tiền thân của tờ tạp chí là tờ *Thông tin khoa học kỹ thuật*, ra đời từ năm 1983, mỗi quý xuất bản một số. Đến năm 1993, đổi tên thành *Tạp chí Khoa học - Công nghệ - Môi trường* như hiện nay, phát hành đều đặn 2 tháng/kỳ. Nội dung thông tin trên tạp chí chủ yếu tập trung tuyên truyền, phản ánh các hoạt động trong ngành, thông tin những vấn đề khoa học thường thức, phổ biến việc áp dụng những thành tựu khoa học kỹ thuật trong thực tiễn cuộc sống, phản ánh vấn đề môi trường... phục vụ cho công cuộc phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh.

5- Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa.

Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa trực thuộc Sở Văn hóa – Thông tin Khánh Hòa, có tiền thân từ tờ *Tập san Văn hóa nghệ thuật Phú Khánh*, ra đời từ những năm sau giải phóng. *Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa* có thời kỳ mang tên *Tạp chí Trầm Hương, Thông tin cuộc sống*. Năm 1994 đổi thành *Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa*, mỗi quý ra một số. Nội dung *Tạp chí* tuyên truyền, phản ánh các hoạt động trong ngành văn hóa thông tin của tỉnh, giới thiệu lịch sử, danh nhân, văn hóa, những phong tục tập quán, truyền thống đạo đức, những vấn đề liên quan trực tiếp đến sự nghiệp bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc ở địa phương.

6- Các Văn phòng đại diện báo chí.

Trong những năm gần đây, Khánh Hòa là một trong những địa phương có tốc độ phát triển tương đối nhanh chóng, nền kinh tế tăng trưởng khá nhanh, xuất hiện nhiều mô hình làm ăn có hiệu quả, nhiều điển hình tiến tiến, kinh nghiệm hay... Do đó, nhằm mở rộng phạm vi thông tin, kịp thời

phản ánh những sự kiện quan trọng trên các lĩnh vực về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh quốc phòng, xây dựng Đảng... trên địa bàn của tỉnh Khánh Hòa, nhiều cơ quan báo chí trong nước đã lập Văn phòng đại diện hoặc cử phóng viên thường trú tại Khánh Hòa. Hiện nay có các cơ quan như sau: Thông Tấn xã Việt Nam, Báo Nhân Dân, Báo Lao động, Báo Thanh niên, Báo Tuổi trẻ, Báo Tiền phong, Báo Đại đoàn kết, Báo Văn nghệ, Báo Văn hóa, Báo Công an nhân dân, Báo Nông nghiệp Việt Nam, Báo Nhà báo và công luận, Báo Pháp luật, Báo Sức khỏe & đời sống, Báo Thời báo kinh tế Việt Nam, Báo Lao động – xã hội, Báo Thiếu niên tiền phong, Báo Diễn đàn doanh nghiệp, Thương mại, Doanh nghiệp, Quốc tế.

Sự hiện diện của các Văn phòng đại diện có tác dụng thúc đẩy sự cạnh tranh lành mạnh của báo chí, nhằm phản ánh nhanh nhạy, kịp thời các sự kiện và góp phần hướng dẫn dư luận xã hội trên địa bàn toàn tỉnh.

II- THỰC TRẠNG TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA.

1- Những kết quả đạt được.

1.1- Báo chí trong tỉnh giữ vai trò quan trọng trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng, góp phần tích cực vào sự phát triển chung của toàn tỉnh.

Trong những năm qua, trên địa bàn cả nước nói chung và tỉnh ta nói riêng đã diễn ra nhiều sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội quan trọng, như bầu cử Quốc hội khoá XI, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX, Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIV, kỷ niệm Khánh Hoà 350 năm hình thành và phát triển, 73 năm ngày truyền thống đấu tranh cách mạng của Đảng bộ và nhân dân Khánh Hoà, sự kiện nhân dân và lực lượng vũ trang nhân dân trong tỉnh đón nhận danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, những đổi mới và thành tựu trong phát triển kinh tế, xây dựng Đảng, cải cách hành chính... Bên cạnh đó, bối cảnh quốc tế và tình hình trong nước, trong tỉnh có những diễn biến mới, cơ hội và thách thức, thuận lợi và khó khăn đan xen nhau; sự phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ thông tin; nhu cầu thông tin của nhân dân không ngừng tăng lên và ngày càng đa dạng, nền kinh tế thị trường đặt ra nhiều thử thách khác nghiệt... Trước tình hình trên, báo chí trong tỉnh đã thể hiện được ý thức trách nhiệm đối với Đảng và nhân dân; phản ánh trung thực tình hình, sự kiện, góp phần quan trọng vào việc ổn định và phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh nhà. Báo chí đã thực hiện tốt chức năng thông tin, tuyên truyền phổ biến đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; phản ánh sinh động tình hình thực hiện đường

lối đổi mới của Đảng trong thực tiễn cuộc sống; những nguyện vọng chính đáng của quần chúng nhân dân; cổ vũ, động viên, biểu dương các gương người tốt việc tốt trong quá trình học tập, lao động sản xuất... ngày càng xứng đáng là tiếng nói, là diễn đàn tin cậy của Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh.

Báo chí trong tỉnh đã tăng cường tính chiến đấu, tích cực đấu tranh chống tham nhũng và các hành vi tiêu cực, các biểu hiện vi phạm dân chủ, các tệ nạn xã hội, góp phần làm trong sạch bộ máy Đảng và Nhà nước, lành mạnh hoá xã hội.

Báo chí cũng đã tham gia tích cực trong cuộc đấu tranh phê phán các quan điểm, luận điệu phản động, sai trái, lệch lạc của các thế lực thù địch, những phần tử cơ hội chính trị đang tìm cách chống phá Đảng và chế độ ta.

Qua tiến hành khảo sát công chúng bạn đọc trên địa bàn toàn tỉnh, kết quả cho thấy, đa số nhân dân đều đồng ý cho rằng báo chí trong tỉnh đã thực hiện tốt nhiệm vụ thông tin tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, chiếm tỷ lệ 54,99%; tích cực góp phần vào việc phổ biến kiến thức khoa học, các kinh nghiệm làm kinh tế có hiệu quả, chiếm tỷ lệ 17,37%; giới thiệu gương điển hình tiên tiến, gương người tốt việc tốt, chiếm tỷ lệ 15,20%; báo chí trong tỉnh cũng đã tích cực tham gia vào cuộc đấu tranh, phê phán chống lại các đường lối, quan điểm sai trái, phản động, chiếm tỷ lệ 16,72%; tham gia đấu tranh chống tham nhũng, quan liêu, mất dân chủ và các tệ nạn xã hội, chiếm tỷ lệ 15,76%.

Cùng với việc tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, cổ vũ các phong trào hoạt động cách mạng của các tầng lớp nhân dân trong sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, nhiều cơ quan báo chí đã tổ chức các hoạt động xã hội, từ thiện, tích cực tham gia trong các phong trào “đền ơn đáp nghĩa”, “xóa đói giảm nghèo”, tặng sổ tiết kiệm tình nghĩa, giúp đỡ các Bà mẹ Việt Nam Anh hùng, đồng bào vùng lũ lụt, thiên tai, học sinh nghèo vượt khó, trẻ em bị bệnh tật bẩm sinh, những người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn....

Bảng số 1: Kết quả đánh giá của công chúng bạn đọc trên địa bàn toàn tỉnh đối với việc thực hiện một số nhiệm vụ của báo chí Khánh Hòa.

	Tốt	Trung bình	Chưa tốt	Khó trả lời
Thông tin, truyền truyền đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước	54,99	28,64	3,00	3,00
Giáo dục, phổ biến kiến thức về pháp luật	23,65	41,55	13,64	4,34
Phục vụ nhu cầu thể thao, văn hoá văn nghệ, vui chơi, giải trí của các tầng lớp nhân dân	22,79	42,54	16,64	3,53
Truyền bá và bảo vệ các giá trị văn hoá, tinh thần của dân tộc	21,81	39,38	14,75	5,75
Giáo dục, nâng cao trình độ dân trí	20,25	40,85	15,89	4,92
Thông tin định hướng về các vấn đề thời sự trong tỉnh, trong nước, quốc tế	18,94	41,48	6,53	3,30
Phổ biến kiến thức khoa học, các kinh nghiệm làm ăn kinh tế có hiệu quả	17,37	42,16	17,85	5,72
Đấu tranh, phê phán trên cơ sở có lý lẽ thuyết phục đối với các quan điểm sai trái	16,72	36,16	32,02	8,35
Đấu tranh chống tham nhũng, quan liêu, mất dân chủ và các tệ nạn xã hội	15,76	34,34	29,65	6,98
Phổ biến gương điển hình tiến tiến, người tốt việc tốt	15,20	40,49	15,36	4,26

1.2- Báo chí trong tỉnh đã góp phần tích cực vào việc nâng cao dân trí, tạo bầu không khí dân chủ, công bằng trong xã hội.

Thời gian qua, báo chí trong tỉnh thường xuyên bám sát đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước, thực tiễn cuộc sống, những sự kiện chính trị, kinh tế, xã hội... đang diễn ra để thông tin, phản ánh, phân tích, giải thích trung thực, khách quan, đúng định hướng của Đảng, thu hút sự quan tâm của đông đảo công chúng bạn đọc. Thông qua các cuộc vận động và sinh hoạt chính trị, các cuộc họp Quốc hội, Hội đồng nhân dân các cấp, các cuộc giao lưu, đối thoại, các lễ hội... cũng như việc tổ chức lấy ý kiến đóng góp của các tầng lớp nhân dân vào các văn kiện quan trọng của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Hội đồng nhân dân... được báo chí thông tin, phản ánh đã đem lại bầu không khí dân chủ, cởi mở trong xã hội, tăng thêm niềm tin, ý thức trách nhiệm của công dân.

Thông tin trên báo chí ngày càng phong phú, đa dạng, cung cấp các kiến thức về kinh tế, văn hoá nghệ thuật, các hoạt động khoa học, pháp luật, môi trường... đáp ứng ngày một tốt hơn nhu cầu thông tin và góp phần tích cực vào việc nâng cao dân trí của nhân dân trên địa bàn cả tỉnh.

Kết quả khảo sát cũng cho thấy, bên cạnh việc thực hiện tốt nhiệm vụ thông tin tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, báo chí cũng đã góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ truyền bá, bảo vệ các giá trị văn hóa, tinh thần của dân tộc (21,81%), góp phần giáo dục và nâng cao trình độ dân trí (20,25%), thực hiện tốt nhiệm vụ thông tin định hướng các vấn đề thời sự trong tỉnh, trong nước và quốc tế (18,94%). Đồng thời, báo chí đã góp phần phục vụ tốt nhu cầu thưởng thức văn hóa, nghệ thuật, thể thao, vui chơi, giải trí của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh, chiếm tỷ lệ 22,79%. Báo chí đã trở thành một kênh giải trí quan trọng đối với nhân dân trong tỉnh.

1.3- Báo chí trong tỉnh có sự tiến bộ và phát triển, trưởng thành về nhiều mặt.

Những năm gần đây, báo chí trong tỉnh có những bước phát triển mới, các cơ quan báo chí đã tăng trang, tăng kỳ, tăng số lượng phát hành, tăng thời lượng phát sóng, mở thêm nhiều chuyên trang, chuyên mục mới. Báo Khánh Hoà đã xuất bản thêm báo Khánh Hoà điện tử, góp phần tham gia vào mạng thông tin điện tử toàn cầu (Internet), tăng cường công tác thông tin đối ngoại, đưa hình ảnh đất nước và con người Khánh Hòa đến với bạn bè trong nước và quốc tế. Những năm trước đây, Báo Khánh Hòa, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa, các tạp chí trong tỉnh từ chỗ chỉ có vài chuyên trang, chuyên mục, chương trình đến nay đã xuất hiện hàng chục chuyên trang, chuyên mục, chương trình, với nội dung rất phong phú và đa dạng. Qua kết quả khảo sát công chúng bạn đọc, có 64,50% số người được hỏi cho rằng báo chí của tỉnh trong thời gian qua đã có nhiều tiến bộ về nội dung và hình thức.

Hệ thống báo in, phát thanh, truyền hình trong tỉnh đã và đang áp dụng nhiều công nghệ thông tin tiên tiến; chất lượng thông tin thời sự chính trị trên báo chí ngày một tốt hơn; hình thức, nội dung phong phú, đa dạng hơn; một số cơ quan báo chí đã đầu tư đổi mới cơ sở vật chất, điều kiện làm việc, đầu tư cho công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chính trị và nghiệp vụ báo chí; từng bước tự chủ về tài chính, đời sống người làm báo từng bước được cải thiện và nâng cao.

Đến nay, toàn tỉnh có 5 đơn vị báo chí, bao gồm Báo Khánh Hoà, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hoà, Tạp chí Nha Trang, Tạp chí Khoa học Công nghệ Môi trường, Tạp chí Văn hoá Thông tin Khánh Hoà và hàng chục bản tin của các ban ngành, đoàn thể chính trị trong tỉnh. Đội ngũ cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên có nhiều cố gắng vươn lên, đáp ứng được các yêu cầu trong thời kỳ mới. Toàn tỉnh hiện có 81 nhà báo, đa số đều tốt

ng nghiệp đại học chuyên ngành, có chuyên môn nghiệp vụ tương đối vững vàng, luôn tâm huyết với nghề nghiệp và không ngừng học tập để nâng cao trình độ mọi mặt. Hội viên Hội Nhà báo Việt Nam tỉnh có 141 hội viên, sinh hoạt tại 7 chi hội, trong đó đã có 60 hội viên được tặng thưởng huy chương “Vì sự nghiệp Báo chí Việt Nam”.

1.4- Công tác lãnh đạo, quản lý báo chí từng bước được đổi mới và tăng cường.

Triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội VIII của Đảng về công tác báo chí và Chỉ thị 22-CT/TW, ngày 17/10/1997 của Bộ Chính trị (khoá VIII), ngày 10/12/1998, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Khánh Hoà (khoá XIII) đã xây dựng và ban hành Nghị quyết 08-NQ/TU về “tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo, quản lý báo chí – xuất bản đến năm 2000 và những năm tiếp theo trên địa bàn tỉnh Khánh Hoà”. Tỉnh ủy và UBND tỉnh đã tổ chức các hội nghị nghiên cứu, học tập và quán triệt Luật Báo chí, Chỉ thị 22-CT/TW của Bộ Chính trị và Nghị quyết 08-NQ/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy cho lãnh đạo Ban Tuyên giáo các cấp, cơ quan quản lý báo chí, lãnh đạo các cơ quan chủ quản, cơ quan báo chí, Ban Chấp hành và hội viên Hội Nhà báo trong tỉnh, cùng với đội ngũ phóng viên, biên tập viên, cán bộ, công nhân viên các cơ quan báo chí trong tỉnh.

Qua các lớp nghiên cứu, những người làm báo trong tỉnh đều nhận thức đầy đủ vai trò, vị trí, chức năng và nhiệm vụ của báo chí trong tình hình hiện nay và thấy rõ trách nhiệm và nghĩa vụ của mình trong công cuộc xây dựng và phát triển; thống nhất với quan điểm báo chí cần phải đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng, kiên quyết đấu tranh chống lại xu hướng “thương mại hóa” trong hoạt động báo chí, nếu để báo chí hoạt động lệch định hướng xã hội chủ nghĩa sẽ gây ra những hậu quả hết sức nghiêm trọng cho đất nước.

Các cơ quan báo chí trong tỉnh đã tổ chức nghiên cứu, quán triệt và xây dựng Chương trình hành động thực hiện Chỉ thị 22-CT/TW của Bộ Chính trị và Nghị quyết 08-NQ/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo, quản lý báo chí – xuất bản trong từng cơ quan, đơn vị mình.

Hội Nhà báo tỉnh đã triển khai nghiên cứu, quán triệt Chỉ thị, Nghị quyết, tổ chức tốt đợt sinh hoạt về chủ đề “Trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của nhà báo” đến các chi hội và hội viên trong toàn tỉnh. Hội cũng đã đóng vai trò tích cực trong công tác tổ chức, động viên hội viên đề cao đạo đức nghề nghiệp và trách nhiệm công dân của nhà báo, nâng cao chất

lượng báo chí qua các giải thưởng báo chí, tổ chức tốt Hội báo Xuân hàng năm.

Trong những năm qua, Tỉnh ủy, UBND tỉnh luôn quan tâm đến sự nghiệp phát triển báo chí, đánh giá cao vai trò, vị trí của báo chí trong sự nghiệp xây dựng và phát triển tỉnh nhà; luôn tạo nhiều điều kiện thuận lợi để báo chí hoạt động và phát triển, thực hiện tốt yêu cầu, nhiệm vụ được giao.

Công tác theo dõi, chỉ đạo nội dung tư tưởng của báo chí, định hướng thông tin, công tác quản lý nhà nước về báo chí được thực hiện thường xuyên; các cuộc giao ban hàng tháng, hàng quý được duy trì nghiêm túc, chất lượng từng bước được nâng cao, góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho báo chí hoạt động và phát triển theo đúng định hướng.

Các cơ quan quản lý hoạt động báo chí đã triển khai xây dựng đề án quy hoạch hệ thống các cơ quan báo chí trên địa bàn của tỉnh; định kỳ hoặc đột xuất tiến hành công tác thanh tra, kiểm tra; thực hiện nghiêm túc công tác thẩm định và cấp phép xuất bản nhiều ấn phẩm văn hóa phục vụ cho các nhiệm vụ chính trị và nhu cầu thông tin của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong tỉnh.

2- Những tồn tại, yếu kém.

Bên cạnh những kết quả đạt được trong những năm qua, hoạt động báo chí, xuất bản cũng còn những thiếu sót, khuyết điểm chậm được khắc phục, tập trung ở một số mặt sau:

2.1- Báo chí thể hiện tính định hướng chính trị, định hướng thẩm mỹ văn hoá chưa sắc nét; tính chiến đấu, tính giáo dục, tính khoa học còn yếu.

Báo chí trong tỉnh còn ít những bài xã luận, bình luận, phân tích có sức thuyết phục, mang tính định hướng nhận thức và hướng dẫn dư luận xã hội kịp thời trước những diễn biến lớn trong đời sống xã hội. Chất lượng chính trị, tư tưởng, văn hoá, khoa học của một số tác phẩm báo chí, ấn phẩm còn thấp; thiếu tổng kết, phân tích, thiếu tính phát hiện, đề xuất phương hướng giải quyết những vấn đề quan trọng, bức xúc đặt ra trong đời sống nên hiệu quả xã hội chưa cao. Chưa coi trọng đúng mức công tác tuyên truyền, biểu dương, nhân rộng các điển hình tiên tiến, kinh nghiệm hay trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tin tức lể tẩn, hội nghị còn nhiều, thông tin thời sự còn nặng nề, trùng lặp, văn phong dài dòng, thiếu sinh động, chưa thật sự hấp dẫn.

Việc giáo dục truyền thống dân tộc, truyền thống cách mạng; đề cao đạo lý và nhân cách con người Việt Nam; bảo tồn và phát huy văn hoá Việt

Nam, xây dựng con người Việt Nam chưa được đề cao thường xuyên, thường chỉ quan tâm nhiều trong dịp các ngày kỷ niệm, các ngày lễ, các cuộc vận động, sinh hoạt chính trị lớn. Việc định hướng thị hiếu, thẩm mỹ nhiều khi còn lệch lạc, vấn đề khen chê, hướng dẫn thẩm mỹ thường thức văn hoá, nghệ thuật còn tùy tiện. Việc chấp hành kỷ luật thông tin của một số cơ quan báo chí chưa nghiêm, việc khắc phục, sửa chữa, rút kinh nghiệm chưa kịp thời.

Có trường hợp thông tin không chính xác, thiếu khách quan,편 diện, quy kết tùy tiện. Thông tin sai nhưng không đính chính hoặc đính chính chiếu lệ, vì phạm những quy định trong Luật Báo chí; có trường hợp sai sót do thiếu nhạy bén chính trị, gây hậu quả xấu làm cho dư luận xã hội thêm phức tạp. Có trường hợp khai thác thông tin của nước ngoài thiếu chọn lọc, thiếu nhạy bén. Báo chí trong tỉnh chưa thật sự chủ động và tích cực trong việc đấu tranh chống tiêu cực, phê phán các luận điệu sai trái, còn chậm và thiếu sắc bén trong cuộc đấu tranh chống âm mưu “diễn biến hoà bình” trên mặt trận tư tưởng - văn hoá của các thế lực thù địch.

2.2- Trình độ, năng lực của đội ngũ nhà báo, cơ sở vật chất kỹ thuật còn nhiều mặt chưa đáp ứng được với yêu cầu của thời kỳ mới.

Sau 5 năm thực hiện Chỉ thị 22-CT-TW của Bộ chính trị và Nghị quyết 08-NQ/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, trình độ, năng lực của đội ngũ những người làm báo trong tỉnh chưa thực sự có sự chuyển biến mạnh mẽ. Đội ngũ những người làm báo trong tỉnh hiện nay vừa thiếu, vừa không đồng đều; không ít phóng viên trẻ, mới ra trường, được đào tạo bài bản, có sức khỏe, hăng hái, năng động nhưng chưa có kinh nghiệm, lại ít đọc, ít đi... đã làm hạn chế rất nhiều đến nghiệp vụ; có phóng viên tự bằng lòng với tác phẩm của mình, chí tiến thủ kém nên chất lượng hạn chế và ngày càng sa sút. Trong khi đó, công tác đào tạo, bồi dưỡng chưa được tổ chức thường xuyên, nhất là việc đào tạo, bồi dưỡng về chính trị, đạo đức nghề nghiệp, kinh nghiệm thực tiễn, phương pháp, kỹ năng làm báo hiện đại.... Các hoạt động của Hội Nhà báo tỉnh chưa thật sự hấp dẫn, chưa thu hút được đông đảo hội viên, tạo sự gắn bó chặt chẽ trong các hoạt động.

Việc xây dựng đội ngũ cộng tác viên của các cơ quan báo chí chưa được quan tâm đúng mức, nhất là việc định hướng thông tin, công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ... Mặt khác, trong cơ chế thị trường hiện nay, một số cơ quan báo chí đang mất dần cộng tác viên do sự “ưu tiên” bài vở của phóng viên mình, nhiều tòa soạn đã thu hẹp diện tích, thời lượng dành cho cộng tác viên, đây là một thực trạng đang làm sa sút chất lượng của một số tờ báo.

Việc đầu tư, trang bị cơ sở vật chất kỹ thuật cho các cơ quan báo chí còn hạn chế, thiếu đồng bộ. Diện phủ sóng truyền hình ngày càng thu hẹp do thiết bị, máy móc xuống cấp trầm trọng, một số địa phương trong tỉnh không xem được chương trình truyền hình của tỉnh; công tác phát hành yếu chưa được coi trọng nên số lượng phát hành các báo in còn thấp, chưa phát hành kịp thời đến các địa bàn miền núi, vùng sâu, vùng xa, hải đảo; phương tiện thiết bị, điều kiện làm việc chưa được trang bị đầy đủ, chế độ nhuận bút cho báo chí còn thấp và chưa được giải quyết kịp thời.

2.3- Công tác quản lý, chỉ đạo báo chí còn bất cập, chưa chặt chẽ.

- Công tác lãnh đạo, quản lý của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, các cơ quan chức năng và cơ quan chủ quản đối với báo chí còn nhiều mặt bất cập, thiếu đồng bộ. Đặc biệt là các cơ quan quản lý báo chí chưa có sự phối hợp chặt chẽ, thiếu sâu sát và gắn bó với báo chí. Vai trò các tổ chức đảng cơ sở của cơ quan chủ quản chưa được phát huy mạnh mẽ, các cơ quan chủ quản chưa thấy rõ trách nhiệm của mình trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo báo chí thuộc quyền về cung cấp thông tin, quản lý cán bộ, đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất...

- Công tác đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện đạo đức nghề nghiệp, nâng cao nghĩa vụ công dân, trách nhiệm xã hội cho những người làm báo, nhất là đội ngũ phóng viên, biên tập viên chưa được coi trọng; công tác phát triển Đảng, công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao về trình độ lý luận chính trị chưa được quan tâm đúng mức.

- Chưa xây dựng được quy hoạch cán bộ báo chí, nên khi có yêu cầu bố trí, thay thế cán bộ, nhất là các chức danh lãnh đạo còn gặp nhiều lúng túng, đội ngũ cán bộ lãnh đạo báo chí còn hẫng hụt.

* Qua kết quả khảo sát công chúng bạn đọc cũng đặt ra một số vấn đề mà báo chí trong tỉnh cần quan tâm, một số công chúng bạn đọc cho rằng nội dung thông tin trên báo chí còn nhiều chồng chéo (33,21%); báo chí trong tỉnh mang nặng tính “thương mại hóa” (21,33%); trong đội ngũ những người làm báo có một số người tiêu cực (29,12%); công tác quản lý báo chí còn lỏng lẻo, xử lý các sai phạm không nghiêm (25,67%).

Bảng số 2: Kết quả nhận xét của công chúng bạn đọc về một số vấn đề chung của báo chí trong tỉnh.

Một số vấn đề chung	Đánh giá		
	Đồng ý	Không đồng ý	Cần cân nhắc thêm
Báo chí trong tỉnh có nhiều tiến bộ về nội dung, hình thức	64,50	7,99	13,09
Phát thanh, truyền hình đã phủ sóng đến vùng sâu, vùng xa	59,71	15,00	11,17
Nên coi các Đài cấp huyện như 1 cơ quan báo chí	51,39	13,29	10,16
Nội dung thông tin còn nhiều chồng chéo	33,21	21,99	17,95
Trong đội ngũ những người làm báo có một số người tiêu cực	29,12	17,15	27,41
Quản lý báo chí lỏng lẻo, xử lý không nghiêm	25,67	21,86	23,90
Báo chí trong tỉnh mang nặng tính “thương mại hoá”	21,33	26,73	17,60

III- THỰC TRẠNG CHẤT LƯỢNG CHÍNH TRỊ VÀ CHUYÊN MÔN, NGHIỆP VỤ CỦA ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, PHÓNG VIÊN BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN KHÁNH HÒA.

Đội ngũ những người làm báo hiện nay trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa tập trung ở 5 cơ quan báo chí của tỉnh, trong đó chủ yếu ở hai cơ quan Báo Khánh Hòa và Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Tổng số cán bộ, công nhân viên của 5 đơn vị báo chí trong tỉnh là 135 người (thời điểm cuối tháng 8 năm 2003), trong đó:

- Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa: 90 người (54 nam, 36 nữ);
- Báo Khánh Hòa: 33 người (16 nam, 17 nữ);
- Tạp chí Nha Trang: 3 người (2 nam, 1 nữ);
- Tạp chí Khoa học - Công nghệ & Môi trường: 4 người (2 nam, 2 nữ);
- Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa: 5 người (2 nam, 3 nữ).

Trong tổng số 135 người, nam có 76 người, chiếm 56,30%; nữ có 59 người, chiếm 43,70%; lớn tuổi nhất sinh năm 1944; nhỏ nhất sinh năm 1980. Độ tuổi trung bình là 42,73 (của nam là 44,79; nữ là 40,66).

Phân theo độ tuổi:

- Từ 50 tuổi trở lên: có 21 người, chiếm 15,56%, trong đó nam có 17 người, chiếm 12,59%; nữ 4 người, chiếm 2,96%;

- Từ 41 đến 50 tuổi: có 70 người, chiếm 51,85%, trong đó nam có 38 người, chiếm 28,15%; nữ có 32 người, chiếm 23,70%;

- Dưới 40 tuổi: có 44 người, chiếm 32,59%, trong đó nam có 21 người, chiếm 15,56%; nữ có 23 người, chiếm 17,03%.

Qua phân tích độ tuổi những người làm báo trong tỉnh, chúng ta thấy đa số những người làm báo có độ tuổi từ 50 trở xuống, đây là độ tuổi sung sức, đã đủ độ chín trong nghề báo, là lực lượng kế thừa những nhà báo lớn tuổi. Số năm công tác trong ngành báo chí trung bình của những người làm báo trong tỉnh là 16,21 năm, có điều kiện để tích lũy những kinh nghiệm trong nghề nghiệp cũng như trong thực tiễn cuộc sống. Độ tuổi của đội ngũ những người làm báo trong tỉnh có tính kế thừa hợp lý, phù hợp với xu hướng phát triển lâu dài.

Bảng số 3: Tổng hợp trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ của các cơ quan báo chí trong tỉnh (thời điểm cuối tháng 8/2003)

TT	Tên cơ quan báo chí	Tổng số	Đảng viên	Lý luận chính trị		Trình độ học vấn			Chưa qua đại học	Ghi chú
				Cao cấp	Trung cấp	ĐH báo chí	ĐH ngữ văn	ĐH chuyên ngành		
01	Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa	90	31	6	10	20	8	33	29	
02	Báo Khánh Hòa	33	13	5	13	11	9	6	7	
03	Tạp chí Nha Trang	3	3	2	1		2	1		01 Thạc sĩ ngữ văn
04	Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa	5	4	1	2	1		1	3	
05	Tạp chí Khoa học Công nghệ Môi trường	4	1	1				4		
	Tổng cộng	135	52	15	26	32	19	45	39	

Về trình độ học vấn:

Trong đó, số người đã học qua chuyên ngành báo chí là 32 người, chiếm 22,22%, chuyên ngành ngữ văn là 10 người, chiếm 7,41%, còn lại từ các

chuyên ngành luật, kinh tế, sư phạm, tài chính, điện tử, sân khấu, đạo diễn, mỹ thuật... Số người đã được bồi dưỡng qua các lớp nghiệp vụ báo chí là 83 người, chiếm 61,48%. Một số người đã có hai bằng đại học, một bằng đại học báo chí và một bằng đại học chuyên ngành khác.

Số người có trình độ ngoại ngữ bằng A là 25 người, chiếm 18,51%; bằng B là 24 người, chiếm 17,78%; bằng C là 02 người, chiếm 1,48%; cao đẳng là 01 người, chiếm 1,48%.

Về trình độ tin học có 57 người đã qua học qua tin học văn phòng cơ bản, chiếm 42,22%; 03 người có bằng B, chiếm 2,22%, 01 người có bằng C, chiếm 1,48% và 01 người đạt trình độ cao đẳng, chiếm 1,48%.

Về trình độ lý luận chính trị:

Trong số 135 người của 05 cơ quan báo chí trong tỉnh có 52 người là đảng viên, chiếm 38,52%. Số người có trình độ lý luận chính trị cao cấp là 15 người, chiếm 11,11%, trình độ trung cấp là 26 người, chiếm 19,26%.

Bảng số 4: Tổng hợp chất lượng của 135 cán bộ, công chức của 05 cơ quan báo chí trong tỉnh.

TT	Trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ	Tổng số	Tỷ lệ
01	Đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	52	38,52%
02	Trình độ lý luận chính trị cao cấp	15	11,11%
03	Trung cấp chính trị	26	19,26%
04	Đại học báo chí	30	22,22%
05	Đại học ngữ văn	10	7,41%
06	Đại học chuyên ngành khác	55	40,74%
07	Chưa có bằng đại học	39	28,89%

Bảng số 5: Tổng hợp chất lượng của 74 người trong khối biên tập của 05 cơ quan báo chí trong tỉnh.

TT	Trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ	Tổng số	Tỷ lệ
01	Đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam	32	43,24%
02	Trình độ lý luận chính trị cao cấp	12	16,22%
03	Trung cấp chính trị	19	25,68%
04	Đại học báo chí	24	32,43%
05	Đại học ngữ văn	9	12,16 %

06	Đại học chuyên ngành khác	35	47,30%
07	Chưa có bằng đại học	6	8,11%

Nhìn chung, phần lớn cán bộ, công chức trong 5 cơ quan báo chí có trình độ tốt nghiệp đại học chiếm 70,35%, trong đó có 22,22% đã tốt nghiệp đại học báo chí, một số người có 2 bằng đại học; có 7,41% tốt nghiệp đại học ngữ văn, có 1 thạc sĩ ngữ văn; 40,74% là đại học chuyên ngành.

Trong 135 người, nếu chỉ tính riêng trong khối biên tập có 74 người, chiếm 54,81%. Các tỷ lệ nêu trên trong khối biên tập tuy có được nâng lên nhưng so với yêu cầu vẫn cần phải phấn đấu nhiều hơn nữa mới có thể đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ hiện nay. Đặc biệt là các tỷ lệ đảng viên, tỷ lệ có trình độ lý luận chính trị cao cấp còn thấp.

Đáng lưu ý là trong khối biên tập còn có 6 người chưa tốt nghiệp đại học, chiếm 8,11%. Nếu tính chung trong số 135 người, còn có đến 28,89% chưa tốt nghiệp đại học, chủ yếu là những người làm công tác trị sự, phát hành, kỹ thuật.

Về chuyên môn báo chí, đa số những người làm báo trong tỉnh đều đã qua các lớp bồi dưỡng, tập huấn về nghiệp vụ báo chí ngắn hạn. Tuy nhiên vẫn cần phải tiếp tục phổ cập ở trình độ đại học; số đã có bằng đại học báo chí cần được phổ cập kiến thức ở trình độ đại học chuyên ngành mà từng phóng viên, biên tập viên được phân công phụ trách.

Về trình độ lý luận chính trị, mặt bằng chung của đội ngũ những người làm báo là rất thấp, chỉ có 11,11% (tổng hợp chung) và 16,22% ở khối biên tập là có trình độ lý luận chính trị cao cấp; lý luận trung cấp có tỷ lệ tương ứng là 19,26% và 25,68%.

Tỷ lệ đảng viên trong đội ngũ những người làm báo cũng còn thấp so với yêu cầu, tổng hợp chung chiếm 38,52%, khối biên tập là 43,24%. Riêng trong hai cơ quan báo chí nòng cốt tỷ lệ này cũng còn rất thấp, Báo Khánh Hòa chỉ có 39,39%, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa là 34,44%. Cá biệt có trường hợp là Phó tổng biên tập, Thư ký tòa soạn, Trưởng, phó phòng ở các cơ quan báo chí vẫn chưa phải là đảng viên. Do đó, trong thời gian tới cần phải tăng cường bồi dưỡng giáo dục lý luận chính trị và đẩy mạnh công tác phát triển đảng ở tất cả các cơ quan báo chí trong tỉnh.

Hiện nay, Hội viên Hội Nhà báo Việt Nam tại tỉnh có 141 người, trong đó nam có 93 người, chiếm 65,96%; nữ có 48 người, chiếm 34,04%. Người lớn tuổi nhất là 82 tuổi (sinh năm 1921), nhỏ nhất là 27 tuổi (sinh năm 1976); độ tuổi trung bình là 48,50; số năm công tác trung bình là 21,77; số

người nghỉ hưu là 30 người, chiếm 21,28%. Số người đạt trình độ đại học là 101 người, chiếm 71,63%, đạt trình độ thạc sĩ là 2 người, chiếm 1,42%. Số đảng viên trong Hội Nhà báo tỉnh là 74 người, chiếm 54,81%.

Ngoài ra, trên địa bàn của tỉnh còn có những người hoạt động ở các Đài Truyền thanh – Tiếp hình cấp huyện, đây là những cơ quan có liên quan đến hoạt động báo chí trong tỉnh.

Tổng số cán bộ, công chức của 7 đài cấp huyện (Thành phố Nha Trang, Thị xã Cam Ranh, Huyện Vạn Ninh, Ninh Hòa, Diên Khánh, Khánh Vĩnh, Khánh Sơn) là 67 người, trong đó nam có 49 người, chiếm 73,13%; nữ có 18 người, chiếm 26,87%; độ tuổi trung bình là 39,50. Số người đã tốt nghiệp đại học là 18 người, chiếm 26,87%; phần lớn cũng đã được bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí ngắn hạn, có 31 người, chiếm 46,27%.

Trong số 67 người có 41 người là đảng viên, chiếm 61,19%, số có trình độ lý luận chính trị cao cấp là 5 người, chiếm 7,64%; trung cấp là 16 người, chiếm 23,88%. Về trình độ học vấn, có 18 người được đào tạo đạt trình độ đại học, chiếm 26,87%, trong đó chỉ có 2 người được đào tạo đại học báo chí, chiếm 2,99%. Một vấn đề cần quan tâm đối với những người hoạt động báo chí ở các đài cấp huyện có đến 49 người chưa qua đào tạo đại học, chiếm tỷ lệ khá cao 73,13%. Trong số 7 Trưởng đài cấp huyện chỉ có 01 người đạt trình độ đại học; chỉ có 3 người trong số 5 Phó trưởng đài có đạt trình độ đại học.

Bảng số 6: Tổng hợp trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ của cán bộ công chức các đài cấp huyện trong tỉnh (thời điểm cuối tháng 8/2003).

TT	Đơn vị các đài cấp huyện	Tổng số	Đảng viên	Lý luận chính trị		Trình độ học vấn			Chưa qua đại học	Ghi chú
				Cao cấp	Trung cấp	ĐH báo chí	ĐH ngữ văn	ĐH chuyên ngành		
01	Đài Truyền thanh Nha Trang	10	5	1	4			6	4	
02	Đài Truyền thanh Tiếp hình thị xã Cam Ranh	10	8		3				10	
03	Đài Truyền thanh Tiếp hình huyện Vạn Ninh	9	5		4	1		2	7	
04	Đài Truyền thanh Tiếp hình huyện Ninh Hòa	11	5		3			2	9	

05	Đài Truyền thanh Tiếp hình huyện Diên Khánh	11	6	3	1				11	
06	Đài Truyền thanh Tiếp hình huyện Khánh Vĩnh	8	4		1	1		2	6	
07	Đài Truyền thanh Tiếp hình huyện Khánh Sơn	8	8	1				4	4	
	Tổng cộng	67	41	5	16	2		16	49	

IV- THỰC TRẠNG CƠ SỞ VẬT CHẤT PHỤC VỤ CHO HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN KHÁNH HÒA.

Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động báo chí trên địa bàn của tỉnh tập trung tại 5 cơ quan báo chí trong tỉnh, trong đó có thể phân làm 2 loại:

- Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động báo in và báo điện tử.
- Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động phát thanh và truyền hình.

1- Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động báo in và báo điện tử.

Cơ sở vật chất phục vụ cho loại hình báo in hiện nay trên địa bàn chủ yếu ở Báo Khánh Hòa, Tạp chí Nha Trang, Tạp chí Khoa học – Công nghệ – Môi trường, Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa. Thiết bị, phương tiện phục vụ cho hoạt động báo chí gồm có: máy ảnh, máy ghi âm, máy Scande, photocopy, hệ thống máy tính nối mạng nội bộ và mạng internet.

Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động báo chí của Báo Khánh Hòa hiện có: Hệ thống 14 máy tính nối mạng, phục vụ cho việc viết bài, biên tập, dàn trang, làm makét trình bày báo; 02 máy quét ảnh chất lượng cao; 01 máy in khổ A3, 03 máy in khổ A4; 02 máy photocopy, 04 máy ảnh kỹ thuật số.

Ngoài ra để phục vụ cho hoạt động của Báo Khánh Hòa điện tử, Báo Khánh Hòa phải thuê một đường truyền dữ liệu tốc độ cao ADSL của Bưu điện và một server của Công ty Phát triển phần mềm VASC.

Kinh phí do ngân sách Nhà nước cấp hơn 1 tỷ đồng/năm, trong đó khoảng 720 triệu dành cho chi phí hành chính và 450 triệu dành cho bù lỗ việc in báo.

Nhìn chung cơ sở vật chất, kỹ thuật của Báo Khánh Hòa từng bước được hiện đại hóa, phương tiện, thiết bị phục vụ cho nghiệp vụ báo chí từng bước được nâng cao, tạo điều kiện thuận lợi cho phóng viên, biên tập viên chủ

động và hoàn thành tốt nhiệm vụ trong giai đoạn hiện nay. Tuy nhiên trong quá trình phát triển, khi Báo Khánh Hòa tiến tới tăng trang các số báo còn lại từ 8 trang lên 12 trang và xuất bản các số báo ra hàng ngày thì cơ sở vật chất kỹ thuật, phương tiện làm việc như hiện nay khó có thể đáp ứng được nhu cầu đó. Do đó để từng bước đáp ứng nhu cầu phát triển của báo, cần phải tăng cường đầu tư thêm cơ sở vật chất, trang bị phương tiện, thiết bị làm việc hiện đại; đầu tư xây dựng nhà máy in trực thuộc Báo Khánh Hòa.

Riêng cơ sở vật chất của 3 tạp chí chủ yếu phụ thuộc vào các cơ quan chủ quản, phương tiện, thiết bị để phục vụ cho hoạt động báo chí còn rất thiếu thốn và lạc hậu. Hầu như không có tạp chí nào được trang bị các phương tiện, thiết bị làm việc riêng, đa số đều sử dụng chung với cơ quan chủ quản.

Kinh phí chi cho hoạt động của các tạp chí hàng năm gần 100 triệu/năm.

2- Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động phát thanh và truyền hình.

Cơ sở vật chất kỹ thuật của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa bao gồm có 2 loại: Thiết bị kỹ thuật phục vụ cho phát thanh và thiết bị kỹ thuật phục vụ cho truyền hình.

2.1- Thiết bị kỹ thuật phục vụ cho phát thanh.

Hiện nay, chương trình phát thanh của tỉnh được phát trên 2 sóng FM và AM, chương trình phát thanh FM được chuyển phát trên máy 2 Kw, chương trình phát thanh AM được chuyển phát từ Đài Phát xạ Đồng Đế của Đài Tiếng nói Việt Nam. Tổng thời lượng phát sóng phát thanh là 24 giờ/ngày, riêng thời lượng chương trình phát thanh Khánh Hòa là 6 giờ/ngày. Để phục vụ cho việc sản xuất và phát sóng các chương trình phát thanh, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa đã được đầu tư xây dựng 01 Studio âm thanh, 02 phòng dựng Audio và 01 phòng máy âm thanh. Đài đã đầu tư hệ thống máy tính nối mạng (gồm 6 máy) với Trung tâm phục vụ cho việc sản xuất các chương trình thời sự phát thanh. Ngoài ra, Đài còn được trang bị một hệ thống các thiết bị, bao gồm máy ghi âm, bàn dựng âm thanh, casset, CD, thiết bị hiệu ứng âm thanh, máy ghi đĩa... phục vụ cho việc dựng các chương trình ca nhạc, xây dựng các chương trình khách mời phòng thu...

Các thiết bị, máy móc, điều kiện, phương tiện làm việc hiện nay của Đài cơ bản đáp ứng được các yêu cầu để phục vụ cho việc sản xuất và phát sóng các chương trình phát thanh.

2.2- Thiết bị kỹ thuật phục vụ cho truyền hình.

Thiết bị kỹ thuật, máy móc phục vụ cho truyền hình gồm có: Thiết bị kỹ thuật, máy móc phục vụ cho công tác sản xuất các chương trình truyền hình (tiền kỳ); thiết bị kỹ thuật, máy móc phục vụ cho công tác montage các chương trình (hậu kỳ); cơ sở kỹ thuật truyền dẫn phát sóng.

Để phục vụ cho công tác sản xuất các chương trình truyền hình, Đài được trang bị 5 máy quay camera chuyên dùng, chất lượng cao hệ Bêtacam và 7 camera hệ S.VHS; trang bị một xe ghi hình lưu động với các trang thiết bị kèm theo phục vụ cho việc sản xuất các chương trình văn nghệ, ca nhạc, phim truyện, truyền hình trực tiếp...

Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho công tác montage, Đài đã được đầu tư xây dựng 05 phòng dựng các chương trình truyền hình, trong đó có 04 phòng dựng công nghệ kỹ thuật Analog và 01 phòng dựng công nghệ kỹ thuật số. Đầu tư xây dựng 02 phim trường dùng để thu các chương trình thời sự và chương trình ca nhạc truyền hình.

Để tổ chức phục vụ việc khai thác các chương trình truyền hình của các hãng truyền hình nước ngoài và của Đài truyền hình Việt Nam, Đài đã lắp đặt các thiết bị parabol thu các tín hiệu truyền hình từ vệ tinh, nhằm làm phong phú, đa dạng các chương trình truyền hình, phục vụ cho các nhu cầu giải trí của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh.

Về cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ cho công tác truyền dẫn phát sóng, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa đã được đầu tư 07 máy phát sóng. Trong đó, Đài sử dụng 02 máy có công suất 2 kw, phát hình trên kênh 9 cho chương trình KTV; 01 máy có công suất 2 kw, phát hình trên kênh 12 cho chương trình VTV1 và 01 máy 500 W (dự phòng); 01 máy phát hình trên kênh 23, có công suất 1 kw cho chương trình VTV2; 02 máy phát hình trên kênh 6, có công suất 2 kw và 1 kw (dự phòng) cho chương trình VTV3.

Hiện nay, Đài đã tổ chức tiếp phát các chương trình truyền hình với tổng thời lượng trong ngày là 68 giờ, trong đó các chương trình (VTV1, VTV2, VTV3) của Đài Truyền hình Việt Nam có thời lượng là 54 giờ và chương trình truyền hình Khánh Hòa (KTV) là 14 giờ.

Đối với công tác phủ sóng, hiện nay chương trình truyền hình Khánh Hòa (KTV) phủ sóng được khoảng 90% và các chương trình của Đài Truyền hình Việt Nam (VTV) phủ sóng khoảng 50% số hộ gia đình, nhiều vùng lõm, vùng sâu chưa được phủ sóng. Đài đã đầu tư xây dựng 21 trạm tiếp phát lại chương trình truyền hình ở các địa phương trong toàn tỉnh. Chất lượng tín

hiệu qua tiếp phát lại nhiều lần giảm rất nhiều so với tín hiệu gốc phát tại Đài tỉnh.

Cùng với việc đầu tư trang thiết bị sản xuất các chương trình, việc mở rộng vùng phủ sóng cũng là một vấn đề rất quan trọng, nhằm đảm bảo cho tất cả người dân trong tỉnh nghe và xem được các chương trình phát thanh, truyền hình của tỉnh và quốc gia. Nhưng do đặc điểm của địa hình Khánh Hòa có nhiều núi bao bọc, để thực hiện phủ sóng 100% địa bàn dân cư trong tỉnh, nếu chỉ tăng công suất máy phát hình cũng không thể mở rộng được vùng phủ sóng và hơn nữa sóng bị phản xạ mạnh, gây nên hiện tượng bóng ma (ghost) ở đầu thu. Các huyện, xã muốn thu được chương trình truyền hình của tỉnh thì phải thu chuyển tiếp nhiều lần, do đó chất lượng tín hiệu thu cũng bị suy giảm đáng kể, ảnh hưởng đến người xem.

Để đảm bảo phục vụ tốt nhu cầu xem các chương trình truyền hình của nhân dân trong tỉnh, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cần nhanh chóng đầu tư xây dựng Trung tâm phát hình tại đỉnh Hòn Bà. Đây là một điểm cao lý tưởng cho việc phủ sóng truyền hình (đỉnh Hòn Bà cao 1.570 mét so với mặt biển). Khi đưa vào sử dụng Trung tâm phát hình này sẽ giảm được số lần chuyển tiếp, giảm được số lượng các trạm tiếp phát lại như hiện nay ở các huyện, xã, nâng cao được chất lượng hình ảnh và âm thanh của tín hiệu sóng. Đồng thời dẫn đến khả năng quản lý mạng tiếp phát lại đơn giản hơn và đỡ tốn kém, hợp lý hơn về kỹ thuật và kinh tế.

2.3- Cơ sở vật chất phục vụ cho các Đài Truyền thanh – Tiếp hình cấp huyện và cơ sở.

Hiện nay, phần lớn cơ sở vật chất phục vụ cho các đài cấp huyện và cơ sở còn nhiều thiếu thốn, thiết bị đã xuống cấp, lạc hậu và không đồng bộ, ảnh hưởng nhiều đến chất lượng sóng phát thanh, truyền hình trên các địa bàn. Tổng số máy của các đài cấp huyện hiện có 12 máy phát phục vụ cho việc tiếp phát sóng phát thanh, 13 máy phát phục vụ cho việc chuyển tiếp tín hiệu truyền hình, với nhiều chủng loại và công suất khác nhau. Ngoài ra, các đài cấp huyện còn được trang bị một số camera ghi hình bán chuyên dụng và đầu video, phục vụ cho việc sản xuất các chương trình của địa phương.

Trên địa bàn toàn tỉnh hiện có 136 trạm truyền thanh cấp xã, phường, thị trấn, với 1.258 loa phát thanh công cộng, nhằm phục vụ cho công tác thông tin ở cơ sở.

Nhìn chung, các chương trình của đài cấp huyện sản xuất không đảm bảo được chất lượng cả về nội dung và cách thức thể hiện, chất lượng hình ảnh và âm thanh không đủ tiêu chuẩn để chuyển phát trên sóng. Đồng thời,

việc tổ chức phát sóng chương trình truyền hình hiện nay ở các đài cấp huyện là không đúng với quy định của Nhà nước. Do đó, để phục vụ cho nhu cầu thông tin của nhân dân các địa phương, tỉnh cần sớm có biện pháp để giải quyết vấn đề này.

Bảng số 7: Các trạm tiếp phát lại chương trình truyền hình trên địa bàn Khánh Hòa.

TT	Huyện, thị xã, xã	Số trạm	Số máy	Công suất	Kênh	Năm xây dựng
01	Thị xã Cam Ranh	1	1	500	6	1982
			1	1.000	12	
02	Xã Cam Phước Tây	1	1	50	9	1996
			1	50	7	
03	Xã Cam Hải Tây	1	1	150	10	1997
04	Huyện Vạn Ninh	1	1	500	6	1992
			1	500	8	
05	Xã Đại Lãnh	1	1	300	30	2001
06	Huyện Ninh Hòa	1	1	300	7	1998
			1	300	4	1996
07	Xã Ninh Ích	1	1	500	35	2002
08	Xã Ninh Phước	1	1	200	12	1998
09	Xã Ninh Đa	1	1	1.000	11	1997
10	Huyện Diên Khánh	1	1	500	11	1994
11	Xã Diên Tân	1	1	15	7	1996
12	Thôn Cây Xoài	1	1	1.000	7	1998
13	Huyện Khánh Vĩnh	1	1	150	7	1999
			1	150	12	
14	Xã Liên Sang	1	1	150	9	2000
15	Xã Khánh Bình	1	1	150	6	2000
16	Huyện Khánh Sơn	1	1	500	7	1993
			1	200	4	
17	Xã Sơn Hiệp	1	1	150	6	1997
18	Xã Sơn Lâm	1	1	150	6	1997
19	Xã Thành Sơn	1	1	150	9	2000
20	Xã Ba Cùm Nam	1	1	150	6	1998
21	Đỉnh đèo Khánh Sơn	1	1	1.000	11	1998
			1	500	9	

V- THỰC TRẠNG NHU CẦU HƯỞNG THỤ THÔNG TIN CỦA CÔNG CHÚNG BẠN ĐỌC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA (QUA KẾT QUẢ KHẢO SÁT CỦA ĐỀ TÀI).

Để đánh giá thực trạng nhu cầu hưởng thụ thông tin của công chúng bạn đọc trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa - Đây là cơ sở rất quan trọng để xây dựng,

điều chỉnh kế hoạch nội dung thông tin, phạm vi thông tin, mức độ, liều lượng thông tin trên báo chí - Ban chủ nhiệm đề tài đã tiến hành khảo sát nhu cầu hưởng thụ thông tin của công chúng bạn đọc đối với Báo Khánh Hòa và Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa. Đây là hai cơ quan báo chí đóng vai trò nòng cốt trong các loại hình báo chí của tỉnh, có số lượng công chúng bạn đọc lớn nhất trên địa bàn Khánh Hòa.

Sau đây là kết quả điều tra khảo sát của đề tài:

A- KẾT QUẢ ĐIỀU TRA, KHẢO SÁT NHU CẦU HƯỞNG THỤ THÔNG TIN CỦA CÔNG CHÚNG BẠN ĐỌC ĐỐI VỚI BÁO KHÁNH HÒA.

1- Vài nét về đối tượng khảo sát của đợt điều tra xã hội học.

Ban chủ nhiệm đề tài đã tiến hành phát ra 2.000 phiếu, sau khi thu về đã loại bỏ các phiếu mà trong trả lời không đủ độ tin cậy, còn lại 1.985 phiếu (đạt 99,25%). Đối tượng được khảo sát là bạn đọc của Báo Khánh Hòa ở 9 địa phương, đơn vị trên địa bàn toàn tỉnh, gồm có: Thành phố Nha Trang, thị xã Cam Ranh, huyện Ninh Hòa, huyện Diên Khánh, huyện Khánh Vĩnh, Trường Chính trị tỉnh, Tỉnh đoàn Khánh Hòa, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, Đảng ủy khối Doanh nghiệp. Trong số 1.985 đối tượng được hỏi, gồm có:

- Phân theo độ tuổi:

- Độ tuổi dưới 30: 734 người, chiếm 36,98%;
- Độ tuổi từ 31 – 60: 984 người, chiếm 49,57%;
- Độ tuổi trên 60: 267 người, chiếm 13,45%.

Độ tuổi chiếm tỷ lệ cao nhất ở cuộc điều tra là độ tuổi từ 31 – 60, chiếm 49, 57%.

- Phân theo thành phần:

- Cán bộ, công chức: 398 người, chiếm 20,05%;
- Công nhân: 300 người, chiếm 15,11%;
- Nông dân: 313 người, chiếm 15,76%;
- Tiểu thương và các ngành nghề khác: 192 người, chiếm 9,67%;
- Học sinh, sinh viên: 315 người, chiếm 15,86%;
- Lực lượng vũ trang: 200 người, chiếm 10,07%;
- Cán bộ hưu trí: 267 người, chiếm 13,45%.

Đối tượng chiếm tỷ lệ cao nhất ở cuộc điều tra là cán bộ, công chức 20,05%, thấp nhất là tiểu thương và các ngành nghề khác 9,67%.

- Tỷ lệ đảng viên trong số người khảo sát chiếm 25,39%, đoàn viên chiếm 23,47%. Trình độ văn hóa của người được khảo sát: 37,68% có trình độ từ đại học trở lên, 62,32% có trình độ dưới đại học.

Như vậy, về số lượng phiếu đã điều tra là 1.985 phiếu, so với cỡ mẫu điều tra xã hội học thì đây là cỡ mẫu đủ lớn để đảm bảo tính đại diện của điều tra. Qua phân tích thành phần các đối tượng điều tra có thể thấy rằng trình độ học vấn và chính trị của đối tượng được điều tra là cao hơn trung bình của dân số toàn tỉnh. Do đó, khi đánh giá kết quả điều tra cần phải lưu ý về vấn đề này để tổng hợp đưa ra nhận định chung.

2- Kết quả khảo sát:

2.1- Về tỷ lệ số người theo dõi đọc Báo Khánh Hòa.

Khi lựa chọn trả lời về mức độ theo dõi đọc Báo Khánh Hòa, những người được khảo sát đã trả lời như sau:

Bảng số 8: Kết quả bạn đọc theo dõi đọc Báo Khánh Hòa.

Đối tượng	Khánh Hoà Thứ 2, 4, 6			Khánh Hoà chủ nhật		
	Thường xuyên đọc	Chưa thường xuyên	Ít khi đọc	Thường xuyên đọc	Chưa thường xuyên	Ít khi đọc
Độ tuổi						
<i>Tổng hợp chung các độ tuổi</i>	37,64	31,59	20,49	41,65	28,71	20,39
Độ tuổi dưới 30	41,00	24,93	19,34	44,82	21,79	21,38
Độ tuổi từ 31 - 60	35,97	39,12	20,42	40,44	34,75	21,44
Độ tuổi trên 60	35,95	30,71	21,72	39,70	29,58	18,35
Ngành nghề						
<i>Tổng hợp chung</i>	35,64	30,95	23,05	38,46	27,91	23,63
Cán bộ công chức	32,41	30,15	22,36	35,17	24,37	23,61
Công nhân	26,00	32,33	24,66	36,00	24,33	26,00
Nông dân	38,65	30,03	15,33	40,89	27,47	21,40
Tiểu thương	26,04	34,37	35,41	34,89	36,97	27,08
Học sinh sinh viên	44,44	26,03	25,39	38,09	23,17	33,96
Lực lượng vũ trang	46,00	33,00	16,50	44,50	29,50	15,00
Hưu trí	35,95	30,71	21,72	39,70	29,58	18,35
Trình độ học vấn						
Có trình độ trên ĐH	30,88	31,55	19,91	37,03	25,53	18,85
Có trình độ dưới ĐH	35,73	35,32	24,00	37,34	29,50	25,06
Đảng đoàn						
Đảng viên	45,83	37,10	14,28	56,34	28,96	12,89
Đoàn viên	38,62	26,18	24,46	46,56	22,53	35,62

Khi tổng hợp chung các độ tuổi và tổng hợp chung các ngành nghề, đối với Báo Khánh Hòa thứ 2, 4, 6 có số bạn đọc thường xuyên xem báo chiếm tỷ lệ (37,64% - 35,64%) cao hơn số bạn đọc chưa thường xuyên (31,59% - 30,95%) và ít khi đọc (20,49% - 23,05%). Trong đó, đối tượng có tỷ lệ thường xuyên đọc báo cao nhất là lực lượng vũ trang (46%), đảng viên (45,83%); thấp nhất là đối tượng công nhân (26%), tiểu thương và các ngành nghề khác (26,04%).

Đối với Báo Khánh Hòa chủ nhật, số bạn đọc thường xuyên cũng chiếm tỷ lệ 41,65% và 38,46% cao hơn nhiều so với tỷ lệ chưa thường xuyên (28,71% - 27,91%) và ít khi đọc (20,39% - 23,63%). Trong đó, đối tượng có tỷ lệ thường xuyên đọc Báo Khánh Hòa chủ nhật cao nhất là đảng viên (56,34%), đoàn viên (46,56%), lực lượng vũ trang (44,50%); thấp nhất là đối tượng tiểu thương và các ngành nghề khác (34,89%), cán bộ công chức (35,17%).

Qua so sánh tỷ lệ chung của bạn đọc cũng như trong từng đối tượng, từng độ tuổi, bạn đọc thường xuyên xem Báo Khánh Hòa chủ nhật có tỷ lệ cao hơn số bạn đọc thường xuyên các số Báo Khánh Hòa thứ 2, 4, 6.

Tuy nhiên, số người chưa thường xuyên xem hoặc ít khi xem Báo Khánh Hòa là do không có thời gian, lý do này chiếm tới 35,41%, chiếm tỷ lệ cao nhất trong 4 lý do đưa ra. Cũng cần lưu ý đến một số bạn đọc cho rằng nội dung báo khô khan, nghèo thông tin, chiếm 22,21% và hình thức trình bày của báo kém hấp dẫn 12,79%.

Về cách thức để có báo đọc: Có đến 40,30% số người đọc báo là do tổ chức mua hoặc bản thân, gia đình thường xuyên mua (16,57%). Điều này cho thấy, việc đặt mua và phát hành Báo Khánh Hòa khá ổn định. Tuy nhiên, vẫn còn có đến 42,72% số người cho rằng thường có lúc mua, có lúc mượn đọc hoặc đọc nhờ, chiếm tỷ lệ cao. Tỷ lệ này cho thấy, một số lớn lượng người mua báo thiếu ổn định.

Có thể nhận xét rằng, bạn đọc trong tỉnh đã thường xuyên quan tâm đến những nội dung thông tin trên Báo Khánh Hòa. Thời gian qua, Báo Khánh Hòa đã có nhiều cố gắng để thu hút được đông đảo bạn đọc trong tỉnh. Đặc biệt là Báo Khánh Hòa chủ nhật với việc đổi mới, cải tiến cách thức thông tin nên đã thu hút được một lượng bạn đọc khá đông đảo. Công tác phát hành của báo tương đối ổn định.

2.2- Đánh giá hiệu quả thông tin các lĩnh vực trên Báo Khánh Hòa.

Bảng số 9: Trả lời về đánh giá liều lượng thông tin các mục tin tức trên Báo Khánh Hòa.

Mục tin tức	Vừa phải, hợp lý	Nhiều quá	Ít quá	Vừa thừa, vừa thiếu
Thời sự – chính trị	64,88	6,19	12,19	7,10
Các vấn đề k.tế – xã hội	53,45	8,51	14,91	9,67
Xây dựng Đảng	48,26	6,04	20,45	7,85
Pháp luật	44,48	7,35	26,75	9,06
An ninh, trật tự	43,12	7,75	27,35	7,35
Thể thao	42,26	8,36	23,77	9,87
Giáo dục - đào tạo	40,55	4,38	27,85	9,21
Văn hoá - nghệ thuật	37,63	8,01	17,58	9,92
Gương điển hình, người tốt việc tốt	34,81	5,34	34,25	9,01
Chống tham nhũng, tệ nạn xã hội	26,70	5,28	45,94	8,16

Nhìn vào bảng đánh giá của bạn đọc, chúng ta nhận thấy các mục tin tức thời sự – chính trị (64,88%), các vấn đề kinh tế – xã hội (53,45%), công tác xây dựng Đảng (48,26%), pháp luật (44,48%) được bạn đọc cho là vừa phải hợp lý chiếm tỷ lệ cao. Các mục tin tức về văn hóa nghệ thuật, gương điển hình người tốt việc tốt, chống tham nhũng và các tệ nạn xã hội chiếm tỷ lệ thấp dưới 40%. Ngược lại, về liều lượng thông tin ít quá, các mục chống tham nhũng và các tệ nạn xã hội, gương điển hình người tốt việc tốt, giáo dục - đào tạo, an ninh trật tự, pháp luật có tỷ lệ cao nhất.

Qua đó, cho thấy thông tin trên Báo Khánh Hòa trong thời gian qua đã tập trung tuyên truyền tốt những chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước, những sự kiện chính trị diễn ra trên địa bàn của tỉnh. Tuy nhiên, trong thời gian tới, Báo Khánh Hòa cần chú ý tăng cường thêm lượng thông tin ở các mục tin tức có liều lượng thông tin ít quá, đáp ứng nhu cầu thông tin của bạn đọc. Đồng thời cũng cần lưu ý cải tiến, thay đổi cách thức thông tin ở các mục tin tức mà bạn đọc cho rằng thông tin vừa thừa lại vừa thiếu (văn hóa nghệ thuật, thể thao, các vấn đề kinh tế – xã hội, giáo dục đào tạo...).

2.3- Về chất lượng nội dung của thông tin trên Báo Khánh Hòa.

Bảng 10: Trả lời chất lượng tin bài trên Báo Khánh Hòa

Đối tượng	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu
<i>Tổng hợp chung</i>	10,46	46,36	35,03	3,02
Học sinh sinh viên	23,49	39,04	28,88	5,07
Hưu trí	14,23	52,43	23,59	3,37
Nông dân	12,14	40,25	34,50	2,23
Lực lượng vũ trang	6,50	60,50	32,50	1,00
Cán bộ công chức	6,03	46,23	39,44	3,01
Công nhân	5,66	42,33	42,00	3,33
Tiểu thương	5,20	43,75	44,27	3,12
<i>Trình độ học vấn</i>				
Dưới đại học	12,53	43,00	36,29	7,03
Từ đại học trở lên	10,69	41,17	31,41	2,27
<i>Đảng đoàn</i>				
Đoàn viên	25,32	37,55	29,61	5,15
Đảng viên	6,94	45,63	40,07	3,17

Bảng 11: Đánh giá nội dung thông tin trên Báo Khánh Hòa

Đối tượng	Nội dung phong phú, chất lượng bài viết tốt	Nội dung phong phú nhưng chất lượng các bài viết cần nâng cao	Nội dung nghèo nàn, chất lượng bài viết thấp	Khó trả lời
<i>Tổng hợp chung</i>	7,03	61,52	15,45	10,56
Học sinh sinh viên	16,19	46,03	27,61	6,34
Hưu trí	8,99	62,55	9,74	9,36
Nông dân	6,70	64,53	17,89	9,90
Lực lượng vũ trang	6,00	65,00	13,00	12,00
Cán bộ công chức	4,52	63,07	13,57	11,81
Công nhân	3,66	64,33	13,33	11,00
Tiểu thương	3,12	65,10	13,02	13,54
<i>Trình độ học vấn</i>				
Dưới đại học	10,42	59,33	13,82	9,53
Trên đại học	7,35	55,61	14,43	5,61
<i>Đảng đoàn</i>				
Đoàn viên	15,66	45,70	36,48	6,00
Đảng viên	5,55	63,29	13,88	11,70

Bảng số 3 và số 4 trả lời của bạn đọc về chất lượng nội dung thông tin trên Báo Khánh Hòa, chúng ta nhận thấy đa số các đối tượng đều cho rằng chất lượng tin bài đạt khá, nội dung phong phú nhưng chất lượng các bài viết cần nâng cao hơn nữa chiếm tỷ lệ cao nhất 46,36% và 61,52%, tỷ lệ trung bình chiếm 35,03%. Riêng các đối tượng đoàn viên, học sinh sinh viên có cách đánh giá thông thoáng hơn, có 25,32% đoàn viên và 23,49% học sinh,

sinh viên cho rằng chất lượng tin bài trên Báo Khánh Hòa đạt chất lượng tốt. Trong khi đó, các đối tượng đảng viên, lực lượng vũ trang, cán bộ công chức, công nhân, tiểu thương tỷ lệ chỉ chiếm dưới 10%. Nhìn chung, tin bài trên Báo Khánh Hòa đạt chất lượng khá, cơ bản đáp ứng nhu cầu hưởng thụ thông tin của bạn đọc, ngay cả đánh giá của những đối tượng có trình độ học vấn, trình độ chính trị cao hơn so với trung bình của dân số toàn tỉnh. Việc đánh giá tin bài trên Báo Khánh Hòa đạt chất lượng yếu chỉ chiếm tỷ lệ rất thấp, điều đó chứng tỏ rằng Báo Khánh Hòa đã có sự nỗ lực lớn trong việc đầu tư nâng cao chất lượng tin bài. Tuy nhiên, cũng cần lưu ý có đến 15,45% số bạn đọc cho rằng nội dung nghèo nàn, chất lượng bài viết thấp, do đó trong thời gian tới, Báo Khánh Hòa cần quan tâm đầu tư nhiều hơn nữa để nâng cao chất lượng tin bài, tạo sức hấp dẫn, thu hút đông đảo bạn đọc.

2.4- Về tính kịp thời của thông tin trên Báo Khánh Hòa

Bảng số 12: Trả lời về tính kịp thời của thông tin trên Báo Khánh Hòa.

Đối tượng	Nhanh, kịp thời	Bình thường	Chậm
<i>Tổng hợp chung:</i>	31,81%	58,01%	6,48%
Học sinh sinh viên	39,36	48,88	9,20
Nông dân	35,14	59,42	5,11
Lực lượng vũ trang	34,00	60,50	4,50
Hưu trí	33,70	50,93	7,11
Cán bộ công chức	29,15	59,55	6,03
Tiểu thương	26,04	65,10	6,77
Công nhân	25,67	61,67	6,67
<i>Trình độ học vấn</i>			
Dưới đại học	34,27	52,95	7,43
Trên đại học	27,13	47,32	8,95
<i>Đảng đoàn</i>			
Đoàn viên	41,63	47,42	9,44
Đảng viên	29,76	59,92	6,18

Đa số bạn đọc đều cho rằng, tính kịp thời của nội dung thông tin trên Báo Khánh Hòa ở mức bình thường, chiếm 58,01%, tuy nhiên vẫn có đến 31,81% số bạn đọc cho rằng thông tin trên báo đảm bảo được tính nhanh nhạy, kịp thời.

Điều đó cho thấy, Báo Khánh Hòa đã có nhiều cố gắng trong việc cung cấp thông tin đến bạn đọc một cách nhanh nhất, sớm nhất, giải quyết được tình trạng “tin ôi, tin thiêu”, chỉ có 6,48% số bạn đọc cho rằng thông tin còn chậm. Trong thời đại hiện nay, nhu cầu tiếp nhận thông tin của bạn đọc đòi hỏi ngày càng cao hơn, càng khắt khe hơn trước, do đó Báo Khánh Hòa cần

phải không ngừng vươn lên để đáp ứng nhu cầu tiếp nhận thông tin của bạn đọc, đưa thông tin đến bạn đọc một cách nhanh nhất, kịp thời nhất.

2.5- Các lĩnh vực thông tin trên Báo Khánh Hòa thường có bài viết tốt, thu hút được sự quan tâm của bạn đọc.

Trong số 16 lĩnh vực được hỏi, bạn đọc cho rằng những lĩnh vực thường có bài viết tốt, thu hút được sự quan tâm của bạn đọc, xếp theo thứ tự như sau:

Bảng số 13: Trả lời các lĩnh vực thông tin trên Báo Khánh Hòa thường có bài viết tốt, thu hút được sự quan tâm của bạn đọc.

Các lĩnh vực thông tin trên Báo Khánh Hòa	Tổng hợp chung
Thông tin giới thiệu đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước	47,20%
Thông tin về đấu tranh chống tham nhũng, quan liêu, các tệ nạn xã hội	36,27%
Thông tin giáo dục truyền thống cách mạng, tuyên truyền việc kỷ niệm các ngày lễ lớn	36,07%
Thông tin về hoạt động của các tổ chức Đảng, Nhà nước và các đoàn thể xã hội	34,10%
Thông tin giải đáp thắc mắc của nhân dân	32,79%
Lĩnh vực thông tin về an ninh quốc phòng	31,43%
Thông tin về công tác xây dựng Đảng	31,43%
Thông tin về các vấn đề thời sự quốc tế	31,38%
Lĩnh vực thông tin lý luận, chống các luận điệu xấu, bảo vệ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng	30,88%
Thông tin phản ánh ý kiến của nhân dân góp ý xây dựng Đảng, chính quyền các cấp	29,01%
Thông tin về thể thao	28,71%
Gương người tốt, việc tốt	23,27%
Thông tin về các vấn đề văn hoá - xã hội	23,07%
Thông tin về các thành tựu khoa học kỹ thuật, hướng dẫn áp dụng khoa học kỹ thuật	22,46%
Thông tin về các vấn đề kinh tế trong nước	21,36%
Lĩnh vực thông tin về các điển hình kinh tế	15,91%

Lĩnh vực thông tin giới thiệu đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước chiếm tỷ lệ cao nhất (47,20%), kế đến là lĩnh vực thông tin về đấu tranh chống tham nhũng, quan liêu, các tệ nạn xã hội (36,27%), thông tin giáo dục truyền thống cách mạng, tuyên truyền việc kỷ niệm các ngày lễ lớn (36,07%), thông tin về hoạt động của các tổ chức Đảng, Nhà nước và các đoàn thể xã hội (34,10%), thông tin giải đáp thắc mắc của nhân dân (32,79%)... Báo Khánh Hòa đã thực hiện tốt chức năng là tiếng nói của Đảng bộ, chính quyền và là diễn đàn của nhân dân trong tỉnh, thực hiện tốt chức năng tuyên truyền các chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước, đoàn thể chính trị xã hội đến với nhân dân trên địa bàn toàn tỉnh.

Trong đó, đáng lưu ý là lĩnh vực thông tin đấu tranh chống tham nhũng, quan liêu, các tệ nạn xã hội chiếm vị trí thứ hai. Đây là lĩnh vực thông tin mà bạn đọc cho rằng liều lượng còn ít, báo cần tăng cường nhiều hơn, nhưng được bạn đọc đánh giá cao về chất lượng nội dung chiếm đến 36,27%.

Các lĩnh vực thông tin về những thành tựu khoa học kỹ thuật, hướng dẫn áp dụng khoa học kỹ thuật chỉ chiếm có 22,46%, thông tin về các vấn đề kinh tế trong nước chiếm 21,36%, thông tin về các điển hình kinh tế chiếm 15,91% có tỷ lệ thấp nhất trong số 16 lĩnh vực được hỏi. Do đó, Báo Khánh Hòa cần lưu ý cải tiến, đổi mới cách thức thông tin ở những lĩnh vực này.

2.6- Đánh giá về chất lượng của các thể loại trên Báo Khánh Hòa.

Bảng số 14: Đánh giá chất lượng các bài lý luận đấu tranh chống các luận điệu xấu, bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng.

Đối tượng	Thường xuyên có mặt trên Báo Khánh Hoà	Sức thuyết phục cao	Sức thuyết phục bình thường	Sức thuyết phục yếu	Khó trả lời
Tổng hợp chung	22,57%	16,07	46,12	5,38	13,16
Nông dân	27	20,77	51,76	6,71	9,27
Học sinh sinh viên	26,97	17,78	45,40	9,21	9,52
Hưu trí	23,32	16,48	41,20	2,62	17,98
Lực lượng vũ trang	22,92	15,50	49,50	4,00	10,00
Tiểu thương	21,33	14,58	45,83	5,73	15,10
Công nhân	19,60	14,33	44,67	4,33	15,67
Cán bộ công chức	16,83	13,07	44,47	5,03	14,57
<i>Trình độ học vấn</i>					
Dưới đại học	27,00	19,97	48,18	4,69	13,42
Trên đại học	21,39	13,24	42,51	6,42	11,36

<i>Đảng đoàn</i>					
Đoàn viên	20,83	19,31	47,21	9,44	8,80
Đảng viên	16,52	13,89	46,63	6,75	12,50

Có 22,57% số bạn đọc được hỏi cho rằng những bài lý luận đấu tranh chống các luận điệu xấu, bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng thường xuyên có mặt trên Báo Khánh Hoà. Trong đó có 16,07% số bạn đọc cho rằng những bài lý luận có sức thuyết phục cao, 46,12% số bạn đọc cho rằng những bài viết đó có sức thuyết phục bình thường và 5,38% cho rằng sức thuyết phục yếu.

Điều đó đã phản ánh đúng thực tế chất lượng những bài lý luận đấu tranh chống các luận điệu xấu, bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng trên Báo Khánh Hòa hiện nay. Đây cũng là một hạn chế của nhiều tờ báo hiện nay trong cả nước, Báo Khánh Hòa cũng không nằm ngoài phạm vi đó. Chính vì thế, trong tình hình hiện nay, khi mà các thế lực thù địch đang tìm mọi cách để thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình”, nhất là trên lĩnh vực tư tưởng văn hóa, các báo cần phải tích cực, nỗ lực nhiều hơn nữa, phải thực sự xung kích đi đầu trong cuộc đấu tranh chống lại các luận điệu xuyên tạc, kiên quyết bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng và Nhà nước ta.

Bảng số 15: Đánh giá về các bài bình luận, xã luận, chuyên luận trên Báo Khánh Hoà.

Đối tượng	Sắc bén	Chưa sắc bén	Khó trả lời
<i>Tổng hợp chung</i>	15,38	55,92	23,13
Học sinh sinh viên	26,35	56,83	14,29
Hưu trí	18,35	51,31	21,72
Lực lượng vũ trang	14,00	55,50	26,50
Nông dân	13,10	65,50	18,53
Tiểu thương	12,50	53,65	28,65
Cán bộ công chức	12,06	54,02	26,88
Công nhân	11,33	54,67	25,33
<i>Trình độ học vấn</i>			
Dưới đại học	19,08	56,99	22,23
Trên đại học	10,43	51,47	22,46
<i>Đảng đoàn</i>			
Đoàn viên	26,39	58,37	13,52
Đảng viên	12,70	56,35	11,50

Về chất lượng của các thể loại chính luận (xã luận, bình luận, chuyên luận), có 55,92% số bạn đọc được hỏi cho rằng nội dung các bài viết chưa sắc bén, tuy nhiên cũng có đến 15,38% số bạn đọc được hỏi cho rằng nội dung các bài viết sắc bén và có 23,13% số bạn đọc cho rằng khó đánh giá. Tương tự đối với thể loại phóng sự, điều tra trên Báo Khánh Hòa cũng có tỷ lệ tương ứng, có 57,20% số bạn đọc cho rằng chất lượng bình thường, 11,04% cho là tẻ nhạt. Tuy nhiên cũng có đến 18,37% số bạn đọc cho rằng chất lượng các phóng sự, điều tra là hấp dẫn, thu hút được một lượng độc giả nhất định.

Đa số những đối tượng có trình độ học vấn, trình độ lý luận chính trị cao đánh giá chặt chẽ hơn những đối tượng khác. Những người có trình độ từ đại học trở lên đánh giá các bài chính luận sắc bén chiếm tỷ lệ 10,43% so với 19,09% của những người có trình độ dưới đại học; đối với các phóng sự, điều tra có tỷ lệ tương ứng là 13,77% so với 21,91% và 12,70% của đối tượng là đảng viên so với 26,39% của đoàn viên. Trong khi đó, tỷ lệ đánh giá các bài chính luận chưa sắc bén, các phóng sự, điều tra có chất lượng bình thường khá tương đương nhau, chênh lệch không lớn. Những đối tượng này thường có yêu cầu chất lượng cao hơn đối với những bài viết thuộc thể loại chính luận, các phóng sự, điều tra. Do đó, đòi hỏi Báo Khánh Hòa cần lưu ý vấn đề này để thường xuyên có những bài xã luận, bình luận sắc bén, các phóng sự, điều tra hấp dẫn hơn nữa.

Bảng số 16: Đánh giá về các bài phóng sự, điều tra trên Báo Khánh Hòa.

Đối tượng	Hấp dẫn	Bình thường	Tẻ nhạt	Khó trả lời
<i>Tổng hợp chung</i>	18,37	57,20	11,04	9,90
Học sinh sinh viên	23,49	47,62	20,32	6,35
Cán bộ công chức	20,85	56,03	8,54	11,81
Công nhân	19,00	57,67	9,00	11,00
Hưu trí	18,73	56,93	7,12	8,24
Lực lượng vũ trang	16,5	65,00	13,00	12,00
Tiểu thương	15,63	56,77	7,81	13,54
Nông dân	14,38	60,38	11,50	6,39
<i>Trình độ học vấn</i>				
Dưới đại học	21,91	57,40	8,89	8,33
Trên đại học	13,77	55,61	8,56	7,75
<i>Đảng đoàn</i>				
Đoàn viên	23,18	47,00	21,89	6,44
Đảng viên	20,04	57,94	8,73	11,11

2.7- Những lĩnh vực thông tin cần mở rộng và tăng cường nhiều hơn trên Báo Khánh Hòa.

Bảng số 17: Kết quả những lĩnh vực thông tin cần mở rộng và tăng cường nhiều hơn trên Báo Khánh Hòa.

Đối tượng	Chống tham nhũng, tệ nạn xã hội	Thời sự – chính trị	Pháp luật	An ninh, trật tự	Các vấn đề kinh tế – xã hội	Giáo dục đào tạo	Xây dựng Đảng	Thể thao	Giương diễn hình, người tốt việc tốt	Văn hoá nghệ thuật
<i>Tổng hợp chung</i>	55,40	47,62	44,46	44,05	41,52	35,86	35,66	34,41	33,77	22,70
Lực lượng vũ trang	65,50	64,00	59,00	36,50	40,50	38,00	49,50	44,00	33,50	20,50
Cán bộ công chức	56,53	46,23	44,22	45,73	40,45	36,18	34,17	35,18	27,64	18,09
Công nhân	55,67	43,33	40,00	46,33	45,00	36,67	32,67	30,33	27,67	16,33
Học sinh sinh viên	38,41	36,19	23,81	32,38	44,13	35,24	23,17	32,38	36,51	36,51
Hưu trí	64,04	47,57	46,44	52,43	33,71	38,58	41,57	32,21	43,82	21,35
Nông dân	52,42	55,91	55,59	46,01	45,69	37,70	42,49	34,50	35,46	28,43
Tiểu thương	55,21	40,10	42,19	48,96	41,15	28,65	26,04	32,29	31,77	17,71
<i>Trình độ học vấn</i>										
Dưới đại học	65,64	51,41	46,24	49,47	44,14	45,03	40,91	30,96	38,97	22,39
Trên đại học	55,08	45,45	35,96	43,85	39,44	35,56	34,63	20,72	33,29	17,51
<i>Đảng đoàn</i>										
Đảng viên	61,31	46,03	45,83	49,21	40,48	41,07	33,13	32,34	29,96	20,04
Đoàn viên	35,84	35,62	22,10	31,76	45,49	34,33	22,96	43,56	35,84	38,41
<i>Độ tuổi</i>										
Tuổi từ 31-60	58,64	50,10	44,31	47,87	46,14	41,57	40,55	26,52	39,33	21,04
Tuổi dưới 30	45,23	39,51	33,51	36,92	37,33	32,15	28,07	33,79	26,84	24,39
Tuổi trên 61	64,04	47,57	46,44	52,43	33,71	38,58	41,57	32,21	43,82	21,35

Theo kết quả từ bảng số 10 cho thấy, trong số 10 lĩnh vực thông tin được đặt ra, đa số bạn đọc đã yêu cầu trong thời gian tới Báo Khánh Hòa cần mở rộng và tăng cường lượng thông tin nhiều hơn nữa ở các lĩnh vực đấu tranh chống tham nhũng, theo tổng hợp chung các đối tượng được hỏi có tỷ lệ cao nhất (55,40%); kế đến là thời sự chính trị (47,62%); pháp luật (44,46%); an ninh trật tự (44,04%). Ngay cả trong các đối tượng ngành nghề, đối tượng có trình độ học vấn, trình độ chính trị khác nhau và trong các độ tuổi cũng đều chiếm đa số, có tỷ lệ rất cao. Tuy nhiên, thứ tự ưu tiên theo yêu cầu mở rộng lượng thông tin các chủ đề, nội dung nêu trên trong từng đối tượng của bạn đọc Báo Khánh Hòa có khác nhau.

Có thể thấy, bạn đọc trong tỉnh rất quan tâm đến những vấn đề đấu tranh chống tham nhũng, chống các tệ nạn xã hội, vấn đề thời sự chính trị, an ninh trật tự xã hội, những vấn đề liên quan đến pháp luật... diễn ra trên địa bàn của tỉnh.

2.8- Về hình thức trình bày và công tác phát hành của Báo Khánh Hòa.

* Về hình thức trình bày:

Bảng số 18: Kết quả đánh giá hình thức trình bày::

Nội dung Đối tượng	Trang trọng, đẹp mắt	Trang trọng nhưng chưa đẹp mắt	Đẹp mắt nhưng chưa trang trọng	Chưa trang trọng, chưa đẹp mắt
Tổng hợp chung	17,16	39,27	15,53	17,52

Trong số 4 tiêu chí đưa ra để hỏi có 39,27% số bạn đọc cho rằng hình thức trình bày của báo tuy trang trọng nhưng chưa đẹp mắt; 17,52% cho rằng chưa trang trọng, chưa đẹp mắt; 17,16% số bạn đọc cho rằng hình thức trình bày của báo là trang trọng và đẹp mắt và 15,53% cho là đẹp mắt nhưng chưa trang trọng. Qua kết quả trên cho thấy, bạn đọc có sự đánh giá khác nhau về hình thức trình bày của Báo Khánh Hòa. Trong điều kiện hiện nay, trên địa bàn Khánh Hòa hiện có mặt hầu hết các tờ báo đang phát hành trong cả nước, bạn đọc có điều kiện để so sánh hình thức trình bày của các tờ báo, nhất là những tờ báo của các ngành, đoàn thể ở Trung ương có nhiều điều kiện thuận lợi trong việc in ấn, có nhiều hình thức trình bày sinh động, in màu. Mặt khác, sự có mặt của các tờ báo đảng địa phương có điều kiện tương tự như Báo Khánh Hòa lại không nhiều, do đó bạn đọc khó có cơ sở để so sánh với các tờ báo đảng ở những địa phương khác trong cả nước. Tuy trong điều kiện còn nhiều khó khăn như hiện nay, Báo Khánh Hòa đã có nhiều cố gắng trong việc trình bày, tờ báo chỉ in 02 màu nhưng vẫn thể hiện sự trang trọng, nghiêm túc, chiếm được nhiều cảm tình của bạn đọc.

* Về công tác phát hành của báo:

Bảng số 19: Kết quả đánh giá về công tác phát hành:

Nội dung Đối tượng	Đã phát hành rộng rãi trên mọi địa bàn	Chưa phát hành rộng rãi trên 1 số địa bàn	Chưa phát hành rộng rãi trên nhiều địa bàn
Tổng hợp chung	41,48	40,17	9,23
Nội dung Đối tượng	Kịp thời	Bình thường	Chậm
Tổng hợp chung	30,95	52,79	5,94

Đa số bạn đọc đánh giá Báo Khánh Hòa đã được phát hành rộng rãi trên mọi địa bàn của tỉnh (41,48%), công tác phát hành đảm bảo phục vụ kịp thời bạn đọc trong tỉnh (30,95%). Bên cạnh việc cải tiến, đổi mới nội dung và hình thức, Báo Khánh Hòa cũng cần nghiên cứu cải tiến, nâng cao chất lượng và hiệu quả trong công tác phát hành để nhanh chóng đưa báo đến các địa phương trong tỉnh, nhất là các địa bàn vùng sâu, vùng xa, miền núi, hải đảo.

B- KẾT QUẢ ĐIỀU TRA, KHẢO SÁT NHU CẦU HƯỞNG THỤ THÔNG TIN CỦA CÔNG CHÚNG BẠN NGHE PHÁT THANH VÀ XEM TRUYỀN HÌNH KHÁNH HÒA.

1- Vài nét về đối tượng khảo sát của đợt điều tra xã hội học.

Ban chủ nhiệm đề tài đã tiến hành phát ra 2.000 phiếu, sau khi thu về loại bỏ các phiếu mà trong trả lời không đủ độ tin cậy, còn lại 1.981 phiếu (đạt 99,05%). Đối tượng được khảo sát là bạn nghe đài và bạn xem truyền hình của Đài Phát thanh - Truyền hình Khánh Hòa ở 9 địa phương, đơn vị trên địa bàn toàn tỉnh, gồm có: Thành phố Nha Trang, thị xã Cam Ranh, huyện Ninh Hòa, huyện Diên Khánh, huyện Khánh Vĩnh, Trường Chính trị tỉnh, Tỉnh đoàn Khánh Hòa, Bộ chỉ huy Quân sự tỉnh, Đảng ủy khối Doanh nghiệp. Trong đó có lưu ý đến một số vùng chưa được phủ sóng truyền hình, hoặc một số vùng mà chất lượng sóng quá xấu, không đảm bảo khách quan cho việc khảo sát cho nên số lượng phiếu được ưu tiên phân bổ cho những vùng sóng tốt, chất lượng đảm bảo, tập trung nhiều ở địa bàn thành phố Nha Trang, Diên Khánh, Ninh Hòa. Tuy nhiên, Ban chủ nhiệm vẫn tính toán để đảm bảo đủ số lượng theo cơ cấu thành phần, độ tuổi. Trong số 1.981 đối tượng được hỏi, gồm có:

- Phân theo độ tuổi:

- Độ tuổi dưới 30: 636 người, chiếm 32,10%;
- Độ tuổi từ 31 – 60: 1.003 người, chiếm 50,63%;
- Độ tuổi trên 60: 342 người, chiếm 17,26%.

Độ tuổi chiếm tỷ lệ cao nhất ở cuộc điều tra là độ tuổi từ 31 – 60, chiếm 50,63%, thấp nhất là trên 60 tuổi.

- Phân theo thành phần:

- Cán bộ, công chức: 399 người, chiếm 20,14%;
- Công nhân: 297 người, chiếm 15,11%;
- Nông dân: 298 người, chiếm 15,04%;

- Tiểu thương và các ngành nghề khác: 155 người, chiếm 7,82%;
- Học sinh, sinh viên: 296 người, chiếm 14,94%;
- Lực lượng vũ trang: 194 người, chiếm 9,79%;
- Cán bộ hưu trí: 342 người, chiếm 17,26%.

Đối tượng chiếm tỷ lệ cao nhất ở cuộc điều tra là cán bộ, công chức 20,14%, thấp nhất là tiểu thương và các ngành nghề khác 7,82%.

- Tỷ lệ đảng viên trong số người khảo sát (511) chiếm 25,39%, đoàn viên (454) chiếm 23,47%. Trình độ học vấn của người được khảo sát: 37,68% có trình độ từ đại học trở lên (690), 62,32% có trình độ dưới đại học (1.291).

Như vậy, về số lượng phiếu điều tra là 1.981 phiếu, so với cỡ mẫu điều tra xã hội học thì đây là cỡ mẫu đủ lớn để đảm bảo tính đại diện của điều tra. Qua phân tích thành phần các đối tượng điều tra có thể thấy rằng trình độ học vấn và chính trị của đối tượng được điều tra là cao hơn trung bình của dân số toàn tỉnh. Do đó, khi đánh giá kết quả điều tra cần phải lưu ý về vấn đề này để tổng hợp đưa ra nhận định chung.

2- Kết quả khảo sát:

2.1- Về thời gian công chúng dành để nghe đài, xem truyền hình.

Về thời gian thính giả dành để nghe đài phát thanh, đối với độ tuổi dưới 30 là từ 1 giờ đến 1 giờ 30 vào ngày thường và từ 1 giờ 30 đến 2 giờ vào các ngày thứ bảy, chủ nhật, lễ, tết. Đối với độ tuổi từ 31 đến 60, thời gian cũng từ 1 giờ đến 1 giờ 30 vào ngày thường cũng như ngày thứ bảy, chủ nhật, lễ tết. Đối với độ tuổi trên 60, dành khoảng từ 1 giờ 30 đến 2 giờ để nghe đài.

Về thời gian khán giả dành để xem truyền hình, đối với khán giả có độ tuổi dưới 30 và từ 31 đến 60 tuổi là từ 2 giờ đến 2 giờ 30 vào ngày thường cũng như ngày thứ bảy, chủ nhật, lễ tết. Đối với khán giả có độ tuổi trên 60, dành khoảng từ 2 giờ đến 2 giờ 30 để xem truyền hình vào ngày thường và từ 2 giờ 30 đến 3 giờ vào những ngày thứ bảy, chủ nhật, lễ tết.

Có thể nói, người dân Khánh Hòa dành khá nhiều thời gian cho việc nghe đài và xem truyền hình. Điều đó cho thấy, nhu cầu nghe đài và xem truyền hình của nhân dân là rất lớn, nhất là vào những ngày nghỉ.

2.2- Tỷ lệ số người theo dõi các chương trình phát thanh, truyền hình của quốc gia và địa phương Khánh Hòa

Bảng số 20: Kết quả công chúng theo dõi các chương trình truyền hình và phát thanh của đài quốc gia.

Đối tượng	Truyền hình Việt Nam (VTV1 – VTV3)			Phát thanh Tiếng nói Việt Nam		
	Thường xuyên	Chưa thường xuyên	Ít khi xem	Thường xuyên	Chưa thường xuyên	Ít Khi nghe
Tổng hợp chung	81,79	12,92	2,03	23,77	34,23	17,43
Công nhân	89,56	8,42	0,67	15,15	37,04	19,87
Lực lượng vũ trang	85,57	11,34	1,55	25,26	29,38	19,07
Nông dân	83,74	14,53	0,35	26,84	34,56	15,10
Hưu trí	83,04	13,74	1,46	28,65	32,16	16,67
Cán bộ công chức	81,70	13,78	2,51	23,56	36,09	16,79
Học sinh sinh viên	76,69	12,50	5,07	25,00	29,73	20,95
Tiểu thương	72,26	16,13	2,58	21,94	40,65	13,54
Trình độ học vấn						
Trên đại học	85,65	11,16	1,59	14,49	37,54	17,54
Dưới đại học	65,14	9,68	0,39	14,87	29,98	16,89
Đảng đoàn						
Đảng viên	89,24	9,78	0,20	19,18	37,57	32,29
Đoàn viên	84,36	9,25	3,74	9,47	37,22	27,31

Theo kết quả của bảng tổng hợp cho thấy tỷ lệ người xem Truyền hình Việt Nam VTV1 và VTV3 (thời điểm khảo sát chưa phát sóng VTV2 và hiện nay cũng chỉ phát sóng khu vực thành phố Nha Trang) chiếm tỷ lệ rất cao (81,79), số người xem chưa thường xuyên và ít khi xem chiếm tỷ lệ thấp (12,92% - 2,03%). Trong khi đó, số người nghe Đài tiếng nói Việt Nam thường xuyên chỉ có 23,77%, thấp hơn nhiều so với tỷ lệ của người xem truyền hình, ngay trong từng đối tượng cũng có sự chênh lệch khá lớn. Điều đó cho thấy, với thế mạnh về hình ảnh và âm thanh sinh động, truyền hình đã thu hút một lượng rất lớn công chúng bạn xem truyền hình. Mặt khác, trong thời gian vừa qua, Đài Truyền hình Việt Nam thường xuyên cải tiến, đổi mới và xây dựng nhiều chương trình hay, hấp dẫn, nhất là trên sóng VTV3.

Bảng số 21: Kết quả công chúng theo dõi các chương trình truyền hình và phát thanh của đài Khánh Hòa.

Đối tượng	Truyền hình Khánh Hoà (KTV)			Phát thanh Khánh Hoà		
	Thường xuyên	Chưa thường xuyên	Ít Khi xem	Thường xuyên	Chưa thường xuyên	Ít khi nghe
Tổng hợp chung	62,74	26,08	4,27	18,23	36,92	15,90
Nông dân	70,59	27,68	3,46	17,79	45,30	10,07
Tiểu thương	67,74	17,42	3,23	18,71	36,13	12,26
Lực lượng vũ trang	64,43	25,26	1,03	17,01	38,66	13,40

Hưu trí	64,33	21,64	6,43	28,95	34,50	12,57
Công nhân	61,62	29,63	5,39	10,77	36,03	20,20
Cán bộ công chức	59,15	28,07	4,26	20,55	33,33	18,80
Học sinh sinh viên	51,35	27,70	6,08	13,85	34,46	23,99
<i>Trình độ học vấn</i>						
Trên đại học	59,42	29,13	5,94	18,55	33,62	20,14
Dưới đại học	52,59	18,13	3,18	17,12	28,66	10,92
<i>Đảng đoàn</i>						
Đảng viên	65,95	25,64	3,91	20,35	37,18	36,01
Đoàn viên	53,52	30,84	8,37	26,43	26,87	23,13

Đối với truyền hình và phát thanh của tỉnh Khánh Hòa, tỷ lệ người xem truyền hình thường xuyên (62,74%) cũng cao hơn tỷ lệ của người nghe sóng phát thanh thường xuyên (18,23%). Đồng thời, người dân cũng thích xem truyền hình và nghe phát thanh của đài quốc gia hơn đài của địa phương. Số lượng khán giả thường xuyên của đài truyền hình quốc gia là 81,79% so với 62,74% của đài truyền hình địa phương và 23,77% của sóng phát thanh quốc gia so với 18,23% sóng phát thanh của tỉnh. Theo kết quả trên, số lượng khán thính giả thường xuyên của truyền hình và phát thanh Trung ương vượt hơn so với đài địa phương. Điều đó cho thấy, nhân dân trong tỉnh không chỉ quan tâm đến đời sống chính trị, kinh tế – xã hội của tỉnh mình mà còn có nhu cầu mở rộng hiểu biết, muốn nắm bắt nhiều thông tin ở các địa phương khác trong cả nước.

Khi được hỏi nếu không nghe, không xem hoặc thỉnh thoảng mới nghe, mới xem các chương trình phát thanh, truyền hình của tỉnh thì trong 6 lý do đưa ra, đa số người được hỏi cho rằng vì không có thời gian, số này chiếm tỷ lệ cao nhất (47,67%). Những người làm công tác phát thanh truyền hình của tỉnh cần lưu ý đến 3 lý do có tỷ lệ cao kế tiếp, có 18,27% khán thính giả cho là thời gian bố trí phát sóng các chương trình chưa hợp lý; 18,06% khán thính giả cho là các chương trình không hấp dẫn và 15,55% cho rằng nội dung các chương trình khô khan, nghèo thông tin.

Bảng số 22: Kết quả lý do không theo dõi sóng phát thanh và truyền hình của tỉnh.

<i>Đối tượng \ Nội dung</i>	Vì không có thời gian	Vì không có Tivi	Vì nội dung các chương trình khô khan, nghèo thông tin	Vì không có radio	Vì các chương trình không hấp dẫn	Vì thời gian bố trí các chương trình không hợp lý
<i>Tổng hợp chung</i>	47,67	3,28	15,55	11,73	18,06	18,27
Học sinh sinh viên	54,73	7,77	22,97	13,85	37,84	20,27

Công nhân	51,85	1,01	13,13	8,42	16,50	15,15
Lực lượng vũ trang	51,55		18,56	9,28	15,98	24,23
Tiểu thương	49,03	3,87	15,48	11,61	10,97	18,71
Cán bộ công chức	47,62	2,76	14,79	12,53	18,55	19,80
Nông dân	40,60	2,01	8,72	16,78	9,06	12,75
Hưu trí	38,30	5,56	15,20	9,65	17,54	16,96
<i>Trình độ học vấn</i>						
Trên đại học	48,99		13,33	5,21	18,12	18,26
Dưới đại học	36,25	1,70	8,75	11,39	9,30	11,23
<i>Đảng đoàn</i>						
Đảng viên	43,44	1,57	13,89	2,35	28,38	24,07
Đoàn viên	57,71	4,85	14,98	9,91	24,01	22,03

2.3- Đánh giá việc theo dõi của khán thính giả đối với những lĩnh vực thông tin của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Bảng số 23: Kết quả đánh giá việc theo dõi các chương trình của khán thính giả trong tỉnh:

Đánh giá	Đối tượng	Thời sự – chính trị	Các vấn đề kinh tế – xã hội	An ninh, trật tự	Văn hoá nghệ thuật	Xây dựng Đảng
Thường xuyên	Tổng hợp chung*	73,19	37,11	47,25	24,34	34,78
	Đảng viên	78,67	38,94	55,19	19,57	51,47
	Đoàn viên	67,84	29,74	41,19	23,35	22,03
	Trên đại học	76,38	42,03	50,58	32,03	36,81
	Dưới đại học	59,02	29,05	41,13	17,51	31,84
Chưa thường xuyên	Tổng hợp chung	16,92	35,38	30,42	43,75	32,99
	Đảng viên	15,26	37,18	27,40	49,12	27,59
	Đoàn viên	19,60	38,33	35,02	38,55	35,24
	Trên đại học	15,80	32,75	30,14	46,67	37,68
	Dưới đại học	13,48	29,98	21,53	35,71	24,48
Không theo dõi	Tổng hợp chung	1,51	4,42	2,62	5,70	6,81
	Đảng viên	0,39	2,35	1,17	4,89	1,37
	Đoàn viên	2,42	7,49	3,52	9,25	13,66
	Trên đại học	1,16	4,78	2,61	6,81	5,65
	Dưới đại học	0,54	1,86	1,32	4,34	3,56

Đánh giá	Đối tượng	Giáo dục đào tạo	Pháp luật	Chống tham nhũng, TNXH	Thể thao	Các chương trình giải trí
Thường xuyên	Tổng hợp chung	28,77	38,23	45,04	39,93	48,53
	Đảng viên	26,03	40,51	51,47	35,81	39,14
	Đoàn viên	25,99	32,38	37,00	53,08	56,17
	Trên đại học	26,52	39,71	44,64	49,28	50,43
	Dưới đại học	18,20	30,60	37,10	27,19	34,31

Chưa thường xuyên	Tổng hợp chung	16,92	35,38	30,42	43,75	32,99
	Đảng viên	42,66	34,05	29,94	38,36	37,96
	Đoàn viên	34,14	31,06	32,16	24,45	25,33
	Trên đại học	41,59	36,38	33,77	30,29	30,14
	Dưới đại học	27,34	27,58	22,93	28,58	26,18
Không theo dõi	Tổng hợp chung	7,84	4,40	3,83	6,88	3,89
	Đảng viên	4,70	2,94	1,76	5,09	3,13
	Đoàn viên	11,89	8,81	4,63	4,19	3,96
	Trên đại học	6,38	4,20	3,04	7,10	4,06
	Dưới đại học	3,49	2,25	2,40	4,42	2,25

*** Tổng hợp chung là số liệu tổng hợp của các thành phần ngành nghề.**

Trong số 10 lĩnh vực được đưa ra hỏi, đa số khán thính giả đều theo dõi thường xuyên lĩnh vực thời sự chính trị, chiếm tỷ lệ 73,19% cao nhất trong các lĩnh vực thông tin. Kế tiếp là các chương trình giải trí (48,53%); an ninh trật tự (47,28%); lĩnh vực đấu tranh chống tham nhũng, các tệ nạn xã hội (45,04%), lĩnh vực được khán thính giả theo dõi thường xuyên thấp nhất là lĩnh vực văn hóa nghệ thuật (24,34%), giáo dục đào tạo (28,77%). Hầu hết trong các lĩnh vực thông tin, những đối tượng có trình độ học vấn, trình độ chính trị cao hơn có tỷ lệ theo dõi thường xuyên cao hơn những đối tượng khác.

Kết quả trên cho thấy, nhân dân trong tỉnh rất quan tâm đến tình hình thời sự chính trị, đến những vấn đề đấu tranh chống tham nhũng, tình hình an ninh trật tự diễn ra trên địa bàn của tỉnh và thường xuyên theo dõi các chương trình giải trí của đài phát thanh truyền hình tỉnh. Điều đó chứng tỏ, bên cạnh việc thực hiện tốt chức năng thông tin, là công cụ tuyên truyền đặc lực và có hiệu quả của Đảng bộ và chính quyền, sóng phát thanh, truyền hình của tỉnh đã thực sự trở thành một phương tiện giải trí, thu hút được đông đảo nhân dân theo dõi.

2.4- Những yếu tố tạo hiệu quả cho các chương trình phát thanh, truyền hình Khánh Hòa.

Bảng số 24: Kết quả đánh giá các yếu tố tạo hiệu quả cho các chương trình phát thanh, truyền hình.

Đối tượng	Nội dung tư tưởng, giáo dục tốt	Tác dụng nâng cao hiểu biết	Tính giải trí tốt	Âm thanh tốt	Hình ảnh tốt	Thời gian phát sóng phù hợp	Thời lượng phát sóng hợp lý	Người DCT gây ấn tượng tốt	Nhân vật trong CT tốt	Bố cục, tiết tấu tốt
Tổng hợp chung	63,03	46,58	33,77	33,72	32,89	30,44	24,03	18,26	14,03	13,53
L.L vũ trang	68,04	50,52	40,72	33,51	34,54	24,74	23,20	9,28	12,37	8,25
Công nhân	66,33	45,45	36,36	36,70	37,37	29,63	24,24	11,11	9,76	10,44
Nông dân	65,44	54,70	32,89	36,91	35,91	41,61	35,23	32,89	16,78	16,78
Hưu trí	62,57	49,71	26,32	39,47	42,40	30,70	24,27	16,37	15,50	16,08
Công chức	61,40	48,37	32,83	34,34	30,83	30,33	20,30	13,78	14,29	13,28
Tiểu thương	60,65	36,77	27,10	27,10	24,52	28,39	19,35	18,71	11,61	10,97
HS sinh viên	56,76	40,54	40,20	28,04	24,66	27,70	21,62	25,68	17,91	18,92
Trình độ học vấn										
Trên đại học	64,64	49,71	33,91	32,61	35,07	31,30	25,94	18,55	12,46	12,17
Dưới đại học	50,81	42,22	24,86	34,08	27,11	28,66	22,54	18,28	10,61	11,46
Đảng đoàn										
Đảng viên	68,10	54,99	31,90	35,42	33,86	36,59	29,35	21,53	13,11	14,48
Đoàn viên	57,71	44,93	42,07	34,14	32,16	27,97	19,60	19,82	16,74	13,44

Trong các yếu tố tạo góp phần tạo nên hiệu quả cao cho các chương trình phát thanh, truyền hình, đa số khán thính giả trong tỉnh đánh giá cao các yếu tố nội dung tư tưởng giáo dục tốt, có tác dụng nâng cao hiểu biết, có tính giải trí tốt, âm thanh tốt, hình ảnh tốt... Trong đó, hai yếu tố nội dung tư tưởng giáo dục tốt, có tác dụng nâng cao hiểu biết được tất cả các đối tượng đánh giá rất cao, chiếm tỷ lệ 63,03% và 46,58% cao hơn nhiều so với tỷ lệ của những yếu tố khác.

Trong số các yếu tố xếp sau, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cũng cần lưu ý đến các yếu tố thời gian, thời lượng phát sóng các chương trình, người dẫn chương trình và lựa chọn những nhân vật trong trong các chương trình phát thanh, truyền hình của tỉnh. Điều này cũng phù hợp với kết quả đánh giá và phân tích ở Bảng số 22: Kết quả lý do không theo dõi sóng phát thanh và truyền hình của tỉnh. Vì vậy để phục vụ và đáp ứng nhu cầu của nhân dân tốt hơn, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cần nghiên cứu sắp xếp thời gian phát sóng khoa học, bố trí thời lượng phát sóng hợp lý, phù hợp với tâm lý, sở thích của từng đối tượng khán thính giả trên địa bàn toàn tỉnh.

2.5- Các chuyên mục được người xem yêu thích nhất trên sóng truyền hình của tỉnh.

Bảng số 25: Kết quả đánh giá của khán giả xem truyền hình đối với các chuyên mục.

Nội dung Đối tượng	Pháp luật trong cuộc sống	An ninh Quốc phòng	Sức khỏe & đời sống	Hộp thư truyền hình	Du lịch Khánh Hoà	Xây dựng Đảng	Vì sự nghiệp giáo dục	Thể thao Khánh Hoà
Tổng hợp chung	51,28	48,29	45,05	43,77	42,88	37,57	34,34	33,53
Công chức	41,10	43,11	40,10	39,85	49,87	41,10	35,84	30,08
Công nhân	53,87	51,18	44,44	53,54	45,79	33,67	38,38	35,35
H.sinh sinh viên	41,89	41,89	33,78	31,42	45,95	19,93	26,35	38,51
Hưu trí	45,91	48,83	53,21	45,32	45,03	42,69	34,50	27,19
LL vũ trang	53,61	59,79	52,06	36,08	43,81	47,94	33,51	46,91
Nông dân	58,72	50,67	45,97	54,36	33,56	39,59	38,26	30,87
Tiểu thương	63,87	42,58	45,81	45,81	36,13	38,06	33,54	25,81
Đảng đoàn								
Đảng viên	42,07	43,64	42,07	49,12	37,18	41,88	30,14	28,57
Đoàn viên	41,41	47,58	38,33	39,87	50,44	24,01	29,52	23,79
Trình độ học vấn								
Trên đại học	53,48	50,72	46,09	45,65	42,03	44,64	34,06	35,65
Dưới đại học	46,24	39,04	36,33	38,65	27,03	31,68	27,81	20,29

Nội dung Đối tượng	Quy hoạch và phát triển đô thị	Nông nghiệp nông thôn	Chính sách lao động cuộc sống	Thanh niên Khánh Hoà	Diễn đàn cử tri	Dân số & phát triển	Thuế với sự nghiệp phát triển KT-XH	Công đoàn Khánh Hoà
Tổng hợp chung	27,90	24,15	24,20	22,15	20,47	18,02	18,89	13,43
Công chức	24,56	24,81	24,06	25,81	26,32	16,29	7,79	19,55
Công nhân	35,02	18,52	23,57	20,20	17,85	13,13	14,14	16,16
H.S – Sinh viên	20,95	17,91	17,57	27,36	8,45	18,58	8,11	10,14
Hưu trí	20,18	23,98	21,64	18,42	20,76	18,42	4,04	9,36
LL vũ trang	38,14	29,38	26,29	32,47	24,23	21,13	25,77	22,68
Nông dân	32,55	32,55	28,52	12,08	22,48	21,14	20,13	8,39
Tiểu thương	23,87	21,93	27,74	18,71	23,23	17,42	32,25	7,74
Đảng đoàn								
Đảng viên	27,79	24,27	24,46	12,33	19,96	14,09	12,33	8,61
Đoàn viên	22,69	16,74	16,74	27,75	7,71	14,98	8,81	10,79
Tr. độ học vấn								
Trên đại học	26,38	19,86	23,48	18,55	12,46	11,74	12,90	9,71
Dưới đại học	20,60	23,78	22,85	8,75	17,20	11,08	10,53	6,97

Tại thời điểm tiến hành khảo sát (tháng 6/2003), Đài Phát thanh – Truyền hình có 16 chuyên mục đang phát sóng. Trong số 16 chuyên mục đó, các chuyên mục được người xem yêu thích nhất là “*Pháp luật trong cuộc sống*” (51,28%), “*An ninh quốc phòng*” (48,29%), “*Sức khỏe và đời sống*” (45,05%), “*Hộp thư truyền hình*” (43,77%), “*Du lịch Khánh Hòa*” (42,88%),

có tỷ lệ chiếm khá cao. Các chuyên mục “Dân số và phát triển”, “Thuế với sự nghiệp phát triển kinh tế – xã hội”, “Công đoàn Khánh Hòa” có tỷ lệ xếp thấp nhất. Trong từng đối tượng, sự lựa chọn các chuyên mục mình yêu thích cũng khác nhau, như thành phần công nhân, nông dân, tiểu thương và những ngành nghề khác đánh giá chuyên mục “Pháp luật trong cuộc sống” cao nhất trong các chuyên mục; cán bộ công chức, học sinh sinh viên chọn chuyên mục “Du lịch Khánh Hòa”; lực lượng vũ trang chọn chuyên mục “An ninh quốc phòng”; cán bộ hưu trí chọn chuyên mục “Sức khỏe và đời sống”; đối tượng đảng viên chọn chuyên mục “Hợp thư truyền hình”; đoàn viên thanh niên chọn chuyên mục “Du lịch Khánh Hòa”.

Qua sự đánh giá của khán giả cho thấy, những người thực hiện các chuyên mục trên đã có những cố gắng, sáng tạo trong việc khai thác thông tin, xây dựng chương trình, đạt được hiệu quả nhất định khi chuyển tải thông tin đến với người xem truyền hình.

2.6- Đánh giá về các chương trình còn yếu kém về chất lượng, cần có sự cải tiến của khán giả trong tỉnh.

Bảng số 26: Kết quả đánh giá của khán thính giả trong tỉnh.

Đối tượng \ Nội dung	Dân số & phát triển	Pháp luật trong cuộc sống	Sức khỏe & đời sống	Du lịch Khánh Hòa	Nông nghiệp nông thôn	Diễn đàn cử tri	Hợp thư truyền hình	Thuế với sự nghiệp PT KTXH
Tổng hợp chung	30,39	26,76	24,35	25,45	29,51	24,61	25,08	29,29
Công chức	27,57	29,57	34,09	23,81	32,58	24,56	20,05	27,57
Công nhân	29,29	21,55	19,87	26,26	22,56	22,90	25,59	23,23
H sinh sinh viên	27,70	28,38	32,09	28,04	28,04	20,27	25,34	24,66
Hưu trí	35,09	28,07	20,76	26,32	29,53	33,04	27,49	25,15
LL vũ trang	35,05	25,77	23,20	26,80	31,96	26,80	24,23	29,90
Nông dân	23,83	36,58	28,86	19,80	32,89	22,15	23,15	33,89
Tiểu thương	34,19	17,42	11,61	27,10	29,03	22,58	29,68	23,87
Đảng đoàn								
Đảng viên	16,24	38,94	32,09	20,16	27,01	30,33	22,90	18,59
Đoàn viên	16,96	29,74	32,60	30,18	20,04	15,42	27,53	12,33
Trình độ học vấn								
Trên đại học	15,65	37,39	34,06	22,46	23,04	19,28	23,77	17,25
Dưới đại học	30,60	12,55	24,79	15,34	24,71	20,22	17,97	12,39

Đối tượng \ Nội dung	Xây dựng Đảng	Vì sự nghiệp giáo dục	Công đoàn Khánh Hòa	Thanh Niên Khánh Hòa	An ninh – Quốc phòng	Thể thao Khánh Hòa	Chính sách L.động cuộc sống	Quy hoạch và phát triển đô thị
Tổng hợp chung	23,36	29,52	34,28	30,76	25,29	29,61	29,01	31,75
Công chức	22,31	26,07	31,83	37,34	20,55	32,83	28,82	33,33
Công nhân	21,21	31,99	35,69	24,58	21,55	27,27	31,31	33,67

H.sinhsinh viên	23,31	20,27	30,07	39,19	27,36	29,05	18,58	25,34
Hưu trí	23,10	32,16	39,77	35,67	27,49	24,27	29,24	38,30
LL vũ trang	25,77	35,05	36,59	28,87	36,60	37,11	36,60	39,69
Nông dân	24,50	28,19	29,87	32,89	24,16	32,89	28,86	25,50
Tiểu thương	20,65	32,90	30,97	16,77	19,35	23,87	29,68	26,45
Đảng đoàn								
Đảng viên	29,94	31,51	12,52	23,09	29,94	19,96	35,62	38,16
Đoàn viên	18,94	22,47	14,54	25,33	33,70	31,28	23,35	25,11
Trình độ học vấn								
Trên đại học	26,09	31,16	10,87	20,87	29,57	25,07	30,58	34,20
Dưới đại học	24,63	11,23	16,19	26,72	15,80	19,75	25,95	23,24

Qua đánh giá của khán thính giả xem các chương trình của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa, đa số đều cho rằng các chương trình sau cần cải tiến, đổi mới nâng cao chất lượng nội dung, thay đổi hình thức chuyển tải thông tin nhiều hơn nữa mới có thể đáp ứng được nhu cầu của người dân. Đó là các chương trình “Công đoàn Khánh Hòa”, “Quy hoạch và phát triển đô thị”, “Thanh niên Khánh Hòa”, “Dân số và phát triển”, “Thể thao Khánh Hòa”, “Nông nghiệp Nông thôn Khánh Hòa”. Đây là những chương trình có tỷ lệ người dân yêu cầu cần đổi mới, cải tiến nâng cao chất lượng cao nhất. Các chương trình này, trong phần hỏi về những chương trình được yêu thích nhất cũng có tỷ lệ thấp nhất, xếp cuối cùng của bảng danh sách các chương trình được người dân yêu thích.

Bảng số 27: Lý do khán thính giả trong tỉnh chưa thích các chương trình nêu trên.

Đối tượng \ Nội dung	Thiếu tính tư tưởng, giáo dục	Tác dụng giải trí thấp	Tác dụng nâng cao hiểu biết ít	Hình ảnh chưa hấp dẫn	Âm thanh không tốt	Nội dung thông tin nghèo nàn	Bố cục, tiết tấu không chặt chẽ	Thời gian phát sóng chưa phù hợp	Thời lượng chưa hợp lý	Nhân vật trong CT chưa tiêu biểu
Tổng hợp chung	15,97	29,44	19,40	26,63	13,44	36,11	15,50	22,80	17,30	18,28
Công chức	15,54	24,56	15,79	22,06	14,29	37,09	14,79	21,80	18,30	17,54
Công nhân	10,77	29,63	15,15	21,55	7,41	43,43	14,81	22,22	15,15	14,81
Học sinh sinh viên	25,00	29,05	31,42	35,14	18,24	33,45	24,32	22,64	20,95	24,32
Hưu trí	16,67	29,53	21,93	23,98	14,33	36,55	13,74	17,84	14,62	16,96
LL vũ trang	12,37	27,32	17,01	25,77	14,43	41,24	18,56	32,47	21,65	17,01
Nông dân	21,14	29,87	15,77	30,20	13,09	33,89	9,40	18,12	11,74	22,48
Tiểu thương	10,32	36,13	18,71	27,74	12,26	27,10	12,90	24,52	18,71	14,84
Đảng đoàn										
Đảng viên	18,40	16,24	30,53	30,14	14,29	39,92	14,87	24,46	16,44	14,29
Đoàn viên	20,48	29,74	27,53	24,01	12,11	38,11	21,81	27,75	20,04	18,72
Trình độ học vấn										
Trên đại học	18,70	16,96	30,00	24,93	11,88	41,30	18,12	25,94	19,13	14,93
Dưới đại học	14,48	12,47	24,09	22,08	10,53	27,96	8,44	15,18	9,91	10,69

Đa số người dân chưa thích các chương trình trên vì cho rằng nội dung thông tin nghèo nàn (36,11%), đáp ứng nhu cầu giải trí thấp (29,44%), hình ảnh trong chương trình chưa hấp dẫn (26,63%), nội dung thông tin của các chương trình ít có tác dụng để góp phần nâng cao hiểu biết (19,40%), thời gian phát sóng các chương trình chưa phù hợp (22,60%). Do đó, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cần nghiên cứu khắc phục những hạn chế nêu trên để cải tiến, đổi mới, nâng cao chất lượng và tính hiệu quả, tạo sức hấp dẫn mới cho các chương trình.

2.7- Chất lượng của chương trình thời sự truyền hình và chương trình thời sự phát thanh của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Bảng số 28: Kết quả đánh giá của khán giả đối với chương trình thời sự truyền hình.

Đối tượng \ Nội dung	Nội dung phong phú, đa dạng	Nội dung nghèo nàn, đơn điệu	Đảm bảo tính kịp thời, nhanh nhạy	Không đảm bảo tính kịp thời, chậm	Chất lượng hình ảnh, âm thanh tốt	Hình ảnh, âm thanh chưa tốt
Tổng hợp chung	36,21	22,76	32,48	13,11	32,00	23,73
Công chức	33,33	22,31	30,83	12,28	31,08	27,82
Công nhân	32,66	25,93	32,32	15,82	35,69	19,19
Học sinh sinh viên	36,15	29,05	28,38	14,19	25,00	19,26
Hưu trí	35,96	21,92	35,08	13,15	34,21	30,11
LL vũ trang	35,05	29,90	34,54	14,95	35,57	28,35
Nông dân	50,67	14,09	35,23	11,07	37,92	27,85
Tiểu thương	29,68	16,13	30,97	10,32	24,52	13,55

Đối tượng \ Nội dung	Thời lượng vừa phải, hợp lý	Thời lượng nhiều quá	Thời lượng ít quá	Thời gian phát sóng phù hợp	Thời gian phát sóng chưa phù hợp	Nên thay đổi thời gian phát sóng
Tổng hợp chung	32,10	3,18	19,94	26,77	17,77	18,82
Công chức	30,83	2,76	21,80	20,80	17,04	22,31
Công nhân	33,67	1,68	21,55	28,62	16,16	19,53
Học sinh sinh viên	19,93	6,76	22,97	23,31	14,53	13,51
Hưu trí	31,58	4,09	20,18	23,68	19,30	18,71
Lực lượng vũ trang	35,57	3,09	20,10	28,87	34,54	31,96
Nông dân	47,32		18,79	37,58	14,43	14,77
Tiểu thương	25,81	3,87	14,19	24,52	8,39	10,97

Bảng số 29: Kết quả đánh giá của khán giả đối với chương trình thời sự phát thanh.

Nội dung Đối tượng	Nội dung phong phú, đa dạng	Nội dung nghèo nàn, đơn điệu	Đảm bảo tính kịp thời, nhanh nhạy	Không đảm bảo tính kịp thời, chậm	Chất lượng âm thanh tốt	âm thanh chưa tốt
Tổng hợp chung	35,55	16,86	31,81	10,45	30,01	14,60
Công chức	31,08	13,53	32,33	9,27	24,56	13,28
Công nhân	35,69	14,48	30,98	5,72	33,33	10,77
Học sinh sinh viên	38,51	24,66	30,41	18,24	25,00	14,53
Hưu trí	37,43	16,67	31,87	10,23	31,58	12,87
LL vũ trang	32,47	20,10	36,60	10,31	32,47	20,10
Nông dân	43,96	12,42	29,53	9,06	38,59	17,11
Tiểu thương	29,68	16,13	30,97	10,32	24,52	13,55

Nội dung Đối tượng	Thời lượng vừa phải, hợp lý	Thời lượng nhiều quá	Thời lượng ít quá	Thời gian phát sóng phù hợp	T.gian phát sóng chưa phù hợp	Nên thay đổi TG phát sóng
Tổng hợp chung	30,35	2,93	12,98	26,96	9,87	10,49
Công chức	26,07	2,51	13,78	21,55	9,77	12,03
Công nhân	32,32	0,67	7,74	26,94	8,75	7,74
Học sinh sinh viên	18,92	7,77	14,52	21,62	12,16	10,81
Hưu trí	34,50	3,80	14,91	24,85	13,16	9,94
LL vũ trang	35,57	1,55	7,22	34,02	9,79	11,86
Nông dân	39,26	0,34	9,73	35,23	7,05	10,07
Tiểu thương	25,81	3,87	14,19	24,52	8,39	10,97

Đối với hai chương trình thời sự truyền hình và thời sự phát thanh của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa, đa số khán giả đều có sự đánh giá khá tương đồng với nhau. Đa số khán thính giả đều cho rằng nội dung của hai chương trình tương đối phong phú và đa dạng (36,21% đối với chương trình thời sự truyền hình và 35,55% đối với thời sự phát thanh); nội dung của hai chương trình thời sự cơ bản đảm bảo được tính kịp thời, nhanh nhạy (32,48% thời sự truyền hình và 31,81% thời sự phát thanh); chất lượng hình ảnh và âm thanh tốt, thời lượng chương trình vừa phải, hợp lý, thời gian phát sóng phù hợp với điều kiện của khán giả (26,77% của truyền hình và 26,96% của phát thanh).

Bên cạnh những ưu điểm đạt được, cả hai chương trình thời sự cũng cần lưu ý một số vấn đề mà khán thính giả trong tỉnh đã đánh giá, để từ đó nhanh chóng có biện pháp khắc phục những hạn chế. Đó là nội dung chương trình

còn nghèo nàn, đơn điệu (chiếm 22,76% đối với thời sự truyền hình, 16,86% đối với thời sự phát thanh); nhiều nội dung thông tin còn chậm, chưa đảm bảo tính kịp thời (13,11% thời sự truyền hình, 10,45% thời sự phát thanh); chất lượng hình ảnh, âm thanh chưa tốt đối với chương trình thời sự truyền hình (23,73%) và chất lượng âm thanh chưa tốt đối với thời sự phát thanh (14,60%).

Mặc khác, số khán thính giả yêu cầu tăng thêm thời lượng của cả hai chương trình cũng khá lớn (19,94% đối với thời sự truyền hình và 12,98% đối với thời sự phát thanh). Do đó, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cũng cần quan tâm đến nhu cầu này của khán thính giả trong tỉnh, đầu tư thêm nhân lực, trang thiết bị, phương tiện và máy móc để tăng thêm thời lượng của cả hai chương trình thời sự, sớm nghiên cứu để thay đổi thời gian phát sóng cả hai chương trình thời sự sao cho hợp lý hơn.

2.8- Đánh giá về các thể loại văn hóa nghệ thuật trên sóng của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Bảng số 30: Kết quả đánh giá của khán thính giả về các thể loại văn hóa nghệ thuật

Nội dung Đối tượng	Ca khúc cách mạng	Nhạc trẻ Việt Nam	Dân ca	Nhạc trữ tình	Nhạc quốc tế	Sân khấu
Tổng hợp chung	65,91	47,76	45,32	29,63	24,16	22,01
Công chức	65,16	44,86	39,10	31,33	18,80	18,80
Công nhân	63,64	50,17	42,09	35,02	30,98	12,12
Học sinh sinh viên	65,20	68,92	37,84	29,73	54,05	14,86
Hưu trí	64,62	32,46	51,17	28,65	12,87	38,01
LL vũ trang	75,77	52,06	39,18	27,32	24,23	9,28
Nông dân	63,76	41,95	62,08	30,87	10,74	33,89
Tiểu thương	63,23	43,87	45,81	24,52	17,42	27,10
Đảng đoàn						
Đảng viên	72,60	42,27	55,77	27,98	15,66	29,55
Đoàn viên	48,68	68,50	32,82	36,34	51,10	11,01
Trình độ học vấn						
Trên đại học	69,42	49,28	47,54	31,88	23,04	19,71
Dưới đại học	51,82	44,77	43,92	21,84	33,93	24,40
Độ tuổi						
Tuổi dưới 30	49,21	54,40	51,42	28,46	39,62	13,36
Tuổi từ 31-60	68,20	44,17	52,24	33,70	16,65	24,43
Tuổi trên 60	64,62	32,46	51,17	28,65	12,87	38,01

Trong số 6 thể loại văn hóa nghệ thuật thường xuất hiện trên sóng phát thanh và truyền hình Khánh Hòa được đưa ra để hỏi, đa số nhân dân đều yêu thích thể loại ca khúc cách mạng, chiếm đến 65,91%, kế đến là nhạc trẻ Việt

Nam (47,76%), dân ca (45,32%), nhạc trữ tình (29,63%), nhạc quốc tế (24,16%) và cuối cùng là sân khấu (22,01). Trong đó, thể loại ca khúc cách mạng và nhạc trẻ Việt Nam chiếm tỷ lệ cao nhất trong tất cả các đối tượng, thành phần và các độ tuổi được hỏi. Tuy nhiên, trong từng đối tượng, thành phần và độ tuổi đều có sự lựa chọn theo thứ tự ưu tiên cho riêng mình những nhóm thể loại riêng, phù hợp với điều kiện, tâm lý và nhu cầu sở thích. Thành phần cán bộ công chức, công nhân, lực lượng vũ trang, tiểu thương yêu thích nhất là các thể loại ca khúc cách mạng, nhạc trẻ Việt Nam, dân ca; học sinh sinh viên thì chọn nhạc trẻ Việt Nam, ca khúc cách mạng, nhạc quốc tế; cán bộ hưu trí và nông dân thì chọn ca khúc cách mạng, dân ca và sân khấu. Đối tượng đảng viên thì chọn ca khúc cách mạng, nhạc trẻ Việt Nam, dân ca; đoàn viên lại chọn nhạc trẻ Việt Nam, nhạc quốc tế và ca khúc cách mạng. Trong từng thể loại có những nhóm đối tượng riêng, thể loại nhạc quốc tế được các bạn trẻ, học sinh sinh viên yêu thích, chiếm tỷ lệ cao; thể loại sân khấu lại được cán bộ hưu trí, nông dân và những người cao tuổi yêu thích.

Một kết quả đáng chú ý là các ca khúc cách mạng và nhạc trẻ Việt Nam hiện đang chiếm tỷ lệ khán thính giả cao nhất. Ngay trong nhóm thanh thiếu niên (nhóm tuổi dưới 30) tỷ lệ này cũng chiếm đến 54,40% đối với nhạc trẻ Việt Nam và 49,51% đối với ca khúc cách mạng; trong nhóm học sinh, sinh viên là 68,92% và 65,20%. Nhạc trẻ Việt Nam cũng được yêu chuộng hơn so với nhạc quốc tế cả trong đối tượng học sinh, sinh viên (tỷ lệ yêu thích nhạc trẻ Việt Nam là 68,92%, tỷ lệ yêu thích nhạc trẻ quốc tế là 54,05%) và trong nhóm tuổi thanh thiếu niên (tỷ lệ yêu thích nhạc trẻ Việt Nam là 54,40%, tỷ lệ yêu thích nhạc quốc tế là 39,62%).

2.9- Đánh giá về các loại hình thể thao phát trên sóng của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Bảng số 31: Kết quả đánh giá về các môn thể thao phát trên sóng của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Nội dung Đối tượng	Bóng đá	Quần vợt	Bóng bàn	Bóng chuyền	Bóng rổ	Đua xe đạp	Điền kinh	Bơi lội	Các môn võ thuật
Tổng hợp chung	69,53	18,14	18,00	33,45	10,46	24,34	22,71	17,58	39,51
Công chức	63,41	24,06	16,79	28,82	9,52	22,06	21,80	16,54	36,84
Công nhân	70,37	24,58	17,85	29,97	9,09	22,22	19,19	13,47	34,34
H.sinh sinh viên	73,31	20,27	21,62	32,77	20,95	29,39	28,04	27,03	49,66
Hưu trí	64,91	8,48	16,96	28,36	9,06	22,22	22,22	13,16	35,09
LL vũ trang	73,20	24,74	21,13	47,94	7,22	20,10	23,20	15,98	43,30
Nông dân	72,48	17,11	16,78	36,58	6,38	29,87	25,84	19,46	39,93
Tiểu thương	69,03	7,74	14,84	29,68	10,97	24,52	18,71	17,42	37,42

Đảng đoàn									
Đảng viên	74,36	19,37	21,14	40,70	5,87	23,68	29,16	17,42	42,27
Đoàn viên	70,70	23,13	22,91	41,41	16,52	29,52	28,63	24,45	44,93
Tr. độ học vấn									
Trên đại học	60,72	22,46	23,62	38,12	7,39	21,01	27,25	17,97	37,83
Dưới đại học	57,09	10,15	14,33	27,42	5,89	19,83	19,60	12,78	30,75
Độ tuổi									
Tuổi dưới 30	70,13	19,81	18,87	35,69	14,31	26,10	25,16	20,75	46,70
Tuổi từ 31- 60	71,29	17,55	19,34	33,70	8,37	24,03	24,73	17,35	37,99
Tuổi trên 60	64,91	8,48	16,96	28,36	9,06	22,22	22,22	13,16	35,09

Theo kết quả của bảng tổng hợp chung các thành phần, chúng ta dễ dàng nhận thấy, bóng đá là môn thể thao được đông đảo nhân dân yêu thích nhất (69,53%), trong các môn thể thao còn lại, các môn võ thuật đứng thứ hai (39,51%), bóng chày (33,45%), đua xe đạp (24,34%), điền kinh (22,71%), quần vợt (18,14%), bóng bàn (18%), bơi lội (17,58%) và xếp sau cùng là bóng rổ (10,46%). Trong các thành phần, đối tượng và các độ tuổi được hỏi, tỷ lệ yêu thích các môn thể thao cũng có kết quả tương tự như của tổng hợp chung các thành phần, không có sự chênh lệch lớn.

2.10- Đánh giá của khán giả về các thể loại phim phát trên sóng truyền hình của Khánh Hòa.

Bảng số 32: Kết quả đánh giá của khán giả xem các thể loại phim trên sóng truyền hình Khánh Hòa.

Nội dung	Phim Việt Nam	Phim Hàn Quốc	Phim Trung Quốc	Phim tâm lý	Phim hài	Phim khoa học
Đối tượng						
Tổng hợp chung	59,12	44,67	40,30	39,42	36,17	35,28
Công chức	58,15	43,86	42,86	40,10	35,59	34,59
Công nhân	52,53	36,70	44,44	36,70	38,05	39,06
Học sinh sinh viên	39,53	61,49	38,51	38,85	48,65	39,53
Hưu trí	64,33	42,40	39,77	39,18	32,75	31,29
LL vũ trang	65,98	42,27	46,91	44,33	37,63	41,24
Nông dân	68,79	45,97	39,93	41,95	30,87	39,93
Tiểu thương	64,52	40,00	29,68	34,84	29,68	21,29
Đảng đoàn						
Đảng viên	71,62	47,36	48,34	44,23	35,03	40,90
Đoàn viên	43,39	35,24	40,31	39,43	53,08	43,61
Trình độ học vấn						
Trên đại học	62,46	40,58	46,09	39,86	36,09	40,00
Dưới đại học	53,21	35,32	32,77	31,91	27,03	30,05
Độ tuổi						
Tuổi dưới 30	48,11	55,35	39,31	40,57	47,33	39,94
Tuổi từ 31-60	64,61	41,38	43,77	39,78	34,50	38,09
Tuổi trên 60	64,33	42,40	39,77	39,18	32,75	31,29

Nội dung Đối tượng	Phim trình thám	Phim hành động	Phim Mỹ	Phim thiếu nhi	Phim nhiều tập	Phim đã sử
<i>Tổng hợp chung</i>	33,24	28,38	25,18	19,08	18,48	18,30
Công chức	36,59	25,56	24,06	16,04	16,04	16,04
Công nhân	28,96	31,31	28,96	17,51	13,47	18,86
Học sinh sinh viên	51,35	65,54	46,62	22,97	26,01	31,76
Hưu trí	35,09	17,54	18,13	18,71	17,84	14,04
LL vũ trang	29,38	26,80	21,13	19,59	20,10	19,07
Nông dân	26,17	16,44	15,44	25,17	18,46	14,77
Tiểu thương	25,16	15,48	21,94	13,55	17,42	13,55
<i>Đảng đoàn</i>						
Đảng viên	27,79	18,40	14,68	23,48	16,83	13,50
Đoàn viên	47,58	58,37	43,17	22,03	22,91	28,19
<i>Trình độ học vấn</i>						
Trên đại học	30,00	27,83	22,17	22,32	14,93	17,54
Dưới đại học	21,84	13,32	12,63	18,13	13,79	11,08
<i>Độ tuổi</i>						
Tuổi dưới 30	44,03	46,23	36,79	20,44	19,03	22,64
Tuổi từ 31-60	27,42	19,64	18,34	23,23	16,35	14,66
Tuổi trên 60	35,09	17,54	18,13	18,71	17,84	14,04

Qua bảng kết quả trên cho thấy, đứng đầu trong bảng danh sách các thể loại phim đưa ra là phim Việt Nam, chiếm tỷ lệ cao 59,12%, phim Hàn Quốc, chiếm tỷ lệ 44,67%, phim Trung Quốc chiếm tỷ lệ 40,30%. Các phim thiếu nhi, phim nhiều tập, phim đã sử xếp cuối cùng của danh sách được người xem yêu thích. Đa số người trả lời đều yêu thích xem phim Việt Nam, điều đó phù hợp với tâm lý, thị hiếu của người dân muốn hiểu biết những điều gần gũi, gần bó thiết thực với cuộc sống, quê hương, đất nước của mình. Đồng thời cũng khẳng định sự tiến bộ của phim Việt Nam trong thời gian qua, hiện nay phim Việt Nam đã bước đầu chiếm được sự mến mộ của khán giả xem phim truyền hình.

Tuy nhiên, thị hiếu này có khác trong nhóm thanh thiếu niên và học sinh, sinh viên. Tỷ lệ yêu thích phim Việt Nam của nhóm thanh thiếu niên chỉ có 48,11%, trong khi đó tỷ lệ phim Hàn Quốc là 55,35%, phim hài là 47,33%, phim hành động là 46,23%, phim trinh thám 44,03%. Đối với đối tượng học sinh, sinh viên, tỷ lệ yêu thích phim Việt Nam là 39,53%, trong khi đó, tỷ lệ yêu thích đứng đầu là phim hành động 65,54%, phim Hàn Quốc là 61,49%, phim trinh thám là 51,35%, phim Mỹ là 46,62%. Điều này cho thấy, thị hiếu của giới trẻ hiện nay đòi hỏi phim Việt Nam phải hay hơn, hấp dẫn hơn. Đồng thời, đây cũng là vấn đề cần lưu ý trong công tác giáo dục truyền thống, đạo đức, lối sống cho giới trẻ hiện nay.

2.11- Các chủ đề, nội dung cần tăng thêm thời lượng phát sóng của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa.

Bảng số 33: Kết quả yêu cầu tăng thêm thời lượng phát sóng các chủ đề, nội dung của khán thính giả.

Nội dung Đối tượng	Chống tham nhũng, TNXH	Thời sự – chính trị	An ninh, trật tự	Các chương trình giải trí	Pháp luật	Gương diễn hình, người tốt việc tốt
Tổng hợp chung	62,22	59,94	51,91	46,13	44,81	41,52
Công chức	67,92	61,15	49,12	47,62	39,35	37,34
Công nhân	64,31	60,27	55,89	51,18	49,83	43,10
Học sinh sinh viên	43,58	36,82	45,27	37,50	26,69	26,01
Hưu trí	68,13	61,40	53,51	43,86	47,95	47,37
Lực lượng vũ trang	66,49	74,74	58,25	57,22	47,94	42,27
Nông dân	64,43	67,11	51,01	43,62	57,38	51,34
Tiểu thương	60,65	58,06	50,32	41,94	44,52	43,23
Đảng đoàn						
Đảng viên	66,34	70,65	58,51	45,01	52,25	49,51
Đoàn viên	52,20	48,02	51,32	53,52	36,34	30,40
Trình độ học vấn						
Trên đại học	58,99	62,75	51,16	57,97	44,35	24,49
Dưới đại học	38,19	50,97	40,20	32,38	38,19	39,89
Độ tuổi						
Tuổi dưới 30	58,49	50,16	50,47	50,00	33,65	32,55
Tuổi từ 30 - 60	58,23	65,60	50,65	44,47	50,85	46,46
Tuổi trên 60	68,13	61,40	53,51	43,86	47,95	47,37

Nội dung Đối tượng	Xây dựng Đảng	Các vấn đề kinh tế-xã hội	Phim truyền, sân khấu	Thể thao	Giáo dục đào tạo	Văn hoá nghệ thuật
Tổng hợp chung	40,58	38,08	37,55	36,75	34,59	23,22
Công chức	40,35	38,10	36,09	34,84	28,07	28,07
Công nhân	37,37	44,44	36,03	38,72	35,69	22,56
Học sinh sinh viên	20,27	25,68	42,57	42,91	25,00	16,89
Hưu trí	44,44	35,09	36,26	31,29	36,84	24,56
Lực lượng vũ trang	54,64	46,39	40,72	48,45	41,24	24,74
Nông dân	46,98	44,63	38,93	34,56	35,91	23,15
Tiểu thương	40,00	32,26	32,26	26,45	39,35	22,58
Đảng đoàn						
Đảng viên	58,71	45,99	38,75	37,18	38,36	25,64
Đoàn viên	28,85	27,75	46,48	48,24	32,38	24,89
Trình độ học vấn						
Trên đại học	57,97	41,16	34,20	39,28	36,96	23,19
Dưới đại học	38,57	31,22	28,58	24,94	28,97	18,82

<i>Độ tuổi</i>						
Tuổi dưới 30	33,33	27,83	44,18	44,18	32,86	22,48
Tuổi từ 30 - 60	46,56	42,17	35,49	34,20	39,18	19,64
Tuổi trên 60	44,44	35,09	36,26	31,29	36,84	24,56

Qua bảng xếp loại kết quả, đa số khán thính giả yêu cầu trong thời gian tới, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cần tăng thời lượng phát sóng các chủ đề, nội dung (theo thứ tự ưu tiên) về đấu tranh chống tham nhũng và các tệ nạn xã hội; lĩnh vực thời sự chính trị; an ninh trật tự; các chương trình giải trí; pháp luật; gương những điển hình tiên tiến, người tốt việc tốt. Trong đó, thông tin về lĩnh vực đấu tranh chống tham nhũng và các tệ nạn xã hội có tỷ lệ cao nhất (62,22%), tiếp đến là lĩnh vực thông tin thời sự chính trị (59,94%), an ninh trật tự (51,91%). Đa số, người dân trong tỉnh rất quan tâm đến cuộc đấu tranh chống tham nhũng của Đảng và Nhà nước ta hiện nay, quan tâm đến tình hình phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh nhà. Chính vì vậy, nhu cầu tiếp nhận thông tin của người dân về những nội dung có liên quan đến các lĩnh vực này là rất lớn. Đồng thời, các chương trình này đã có những tiến bộ nhất định, chiếm được sự mến mộ của khán thính giả trong tỉnh. Do đó, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa cần quan tâm đến việc tăng thêm thời lượng phát sóng và nâng cao chất lượng các chương trình truyền hình nhiều hơn nữa để đáp ứng nhu cầu của nhân dân trong tỉnh.

Phần thứ ba

PHƯƠNG HƯỚNG, MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG VÀ HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA.

Qua hơn 15 năm thực hiện công cuộc đổi mới, dưới sự lãnh đạo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Chính phủ, Đảng bộ, chính quyền và các tầng lớp nhân dân Khánh Hòa đã không ngừng phát huy truyền thống bất khuất, anh hùng, tinh thần năng động, sáng tạo, đem hết sức lực và trí tuệ, vượt qua nhiều khó khăn, thử thách để xây dựng và phát triển tỉnh nhà ngày càng giàu đẹp.

Có được những thành tựu to lớn như hôm nay, trước hết là nhờ có đường lối lãnh đạo đúng đắn, phù hợp với xu thế phát triển của thời đại và tình hình cụ thể đất nước của Đảng ta, cùng với sự cố gắng, nỗ lực vượt bậc của các cấp ủy đảng, chính quyền và các tầng lớp nhân dân trong tỉnh. Đảng bộ Khánh Hòa luôn quán triệt và vận dụng sáng tạo đường lối đổi mới của Đảng vào hoàn cảnh, tình hình thực tiễn của tỉnh, từ đó vạch ra mục tiêu chiến lược và xác định các bước phát triển của tỉnh qua các kỳ đại hội, định rõ những mục tiêu trọng tâm và tổ chức những bước đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội nhằm khai thác và phát huy cao độ những tiềm năng, thế mạnh, tạo nên một bức tranh khởi sắc, toàn diện về phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và an ninh - quốc phòng. Chính những điều kiện đó đã trở thành môi trường thuận lợi cho báo chí Khánh Hòa hoạt động và phát triển.

Song bên cạnh những thành tựu về kinh tế, văn hóa, xã hội, cùng với cả nước, Khánh Hòa cũng đang đứng trước những thách thức và nguy cơ lớn. Hội nghị Đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ (khóa VII) đã chỉ rõ bốn nguy cơ: Nguy cơ tụt hậu xa hơn về kinh tế so với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới; nguy cơ chệch hướng xã hội chủ nghĩa; nguy cơ về tham nhũng và tệ quan liêu; nguy cơ “diễn biến hòa bình” do các thế lực thù địch gây ra. Đến Đại hội IX của Đảng lại một lần nữa chỉ rõ: “Bốn nguy cơ mà Đảng ta từng chỉ ra - tụt xa hơn về kinh tế so với nhiều nước trong khu vực và thế giới; chệch hướng xã hội chủ nghĩa; nạn tham nhũng và tệ quan liêu; “diễn biến hòa bình” do các thế lực thù địch gây ra - đến nay vẫn tồn tại và diễn biến phức tạp, đan xen, tác động lẫn nhau, không thể xem nhẹ nguy cơ nào...”⁴⁸.

⁴⁸ Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà nội, 2001, tr.67.

Chính vì lẽ đó, cùng với các hoạt động phát triển kinh tế – xã hội, hoạt động báo chí của cả nước nói chung và hoạt động báo chí trong tỉnh nói riêng còn gặp những khó khăn, thử thách không kém phần gay go, phức tạp. Điều đó, đòi hỏi các cơ quan báo chí và đội ngũ những người làm báo ở Khánh Hòa không ngừng phấn đấu, nỗ lực nhiều hơn nữa, với một ý chí và quyết tâm cao độ mới có thể hoàn thành tốt sứ mệnh và Đảng và nhân dân đã giao phó.

Trên cơ sở lý luận và thực tiễn, từ những kết quả nghiên cứu, Ban chủ nhiệm đề tài đề xuất những phương hướng, mục tiêu, nhiệm vụ và những giải pháp để nâng cao chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

1- Phương hướng:

Vấn đề quan trọng hàng đầu đặt ra cho báo chí cách mạng trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa là đảm bảo được định hướng chính trị, góp phần giữ gìn, ổn định chính trị, xã hội.

Báo chí là công cụ rất quan trọng, liên quan tới việc định hướng chính trị, yêu cầu hướng thụ văn hóa có chọn lọc của nhân dân, ảnh hưởng tới tâm lý, tư tưởng xã hội. Do đó, trong quá trình phát triển báo chí, chúng ta cần phải đi đôi với quản lý tốt hệ thống thông tin đại chúng. Năng lực quản lý đến đâu thì phát triển đến đó, quản lý là để phát triển chứ không nhằm mục đích thu hẹp.

Tiếp tục phát triển đi đôi với quản lý tốt hoạt động báo chí; nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động báo chí, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu thông tin của nhân dân trong tình hình mới.

Các cơ quan báo chí phải tự giác chấp hành sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước và hoạt động đúng theo Luật Báo chí đã quy định. Phải nâng cao tính chiến đấu sắc bén trong việc bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; vừa đảm bảo giữ đúng định hướng chính trị, tư tưởng của Đảng vừa tăng sức hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu thông tin đa dạng, phong phú của các tầng lớp nhân dân trong tỉnh.

2- Mục tiêu:

Với chức năng là tiếng nói của Đảng bộ, chính quyền, đoàn thể và các tổ chức chính trị, xã hội; là diễn đàn tin cậy của các tầng lớp nhân dân, báo chí trong tỉnh phải không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả về chính trị, văn hóa, khoa học và giáo dục..., tuyên truyền, giáo dục các tầng lớp

nhân dân trong tỉnh đoàn kết, năng động, sáng tạo, phấn đấu “*đẩy mạnh hơn nữa việc thực hiện đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa của Đảng để tăng tốc độ phát triển kinh tế, trên cơ sở phát huy mọi nguồn lực của nền kinh tế nhiều thành phần, tiếp tục thúc đẩy nhanh quá trình chuyển đổi cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp – dịch vụ, du lịch – nông nghiệp. Coi trọng việc phát triển kinh tế đi đôi với từng bước cải thiện đời sống vật chất và văn hóa của nhân dân. Coi trọng xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Giữ vững ổn định chính trị, xây dựng, củng cố an ninh – quốc phòng ngày càng vững mạnh. Phấn đấu xây dựng Khánh Hòa thành một tỉnh phát triển mạnh trong khu vực.*”⁴⁹

2.1- Giữ vững định hướng chính trị, góp phần nâng cao sự thống nhất về nhận thức tư tưởng, chính trị trong Đảng và sự đồng thuận xã hội.

Báo chí phải góp phần thông tin, phản ánh, bình luận, tổng kết thực tiễn để tạo ra sự nhất trí cao hơn trong Đảng và nhân dân đối với đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Thế mạnh của báo chí là thông tin, phản ánh, bình luận các sự kiện cụ thể để làm sáng tỏ các chính sách, kiến nghị bổ sung chính sách và xác định các mô hình cụ thể. Từ thực tiễn sinh động được thông tin, bình luận mà ủng hộ các mặt đấu tranh với các lệch lạc, bảo thủ, tạo ra sự nhất trí cao hơn trong Đảng, nâng cao sự đồng thuận trong xã hội, góp phần thúc đẩy quá trình đổi mới đúng định hướng xã hội chủ nghĩa.

Báo chí cách mạng vừa là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, của các tổ chức chính trị, xã hội, đồng thời cũng là diễn đàn của nhân dân. Các mặt đó có quan hệ chặt chẽ với nhau, tạo thành một thể thống nhất. Với trách nhiệm là diễn đàn của nhân dân, báo chí phải xây dựng nhiều chuyên trang, chuyên mục, chương trình khác nhau, phản ánh ý kiến nhiều chiều của nhân dân nhưng phải bảo đảm đúng định hướng.

2.2- Nâng cao chất lượng nội dung và hình thức thể hiện thông tin của báo chí. Thông tin trên báo chí phải đảm bảo độ nhanh nhạy, kịp thời, chân thật, đầy đủ, hấp dẫn, bổ ích, thể hiện sâu sắc tính đảng, tính nhân dân, tính chiến đấu và tính đa dạng.

Việc nâng cao chất lượng nội dung của báo chí là rất quan trọng, thể hiện ở khả năng cung cấp thông tin kịp thời, đáp ứng nhu cầu rộng lớn của nhân dân. Điều đó đòi hỏi đội ngũ cán bộ báo chí phải đủ bản lĩnh và khả năng để nhận thức đúng đắn các sự kiện, biến cố trong nước và thế giới,

⁴⁹ Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIV, tr.34-35.

hướng dẫn và định hướng dư luận xã hội tích cực. Chất lượng báo chí cũng thể hiện ở sự đa dạng, phong phú về hình thức và nội dung thông tin, khả năng phát hiện, dự báo đúng tình hình, đánh giá đúng những nhân tố mới xuất hiện. Chất lượng thông tin phải gắn liền với chất lượng chính trị – tư tưởng, với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng quê hương Khánh Hòa giàu đẹp.

Một trong những nguyên tắc hàng đầu của báo chí cách mạng là tính đảng, nghĩa là mọi hoạt động của báo chí đều phục vụ cho sự nghiệp của Đảng và đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng. Thông tin trên báo chí phải đảm bảo đúng tôn chỉ, mục đích của báo, đài địa phương theo những định hướng lớn sau:

- Tuyên truyền, giải thích quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách và pháp luật của Đảng, Nhà nước; các chương trình phát triển kinh tế – xã hội, văn hóa, giáo dục và an ninh – quốc phòng của tỉnh.

- Phát hiện, tổng kết và phổ biến kinh nghiệm tốt, điển hình tiên tiến, biểu dương, cổ vũ nhân tố mới, người tốt việc tốt.

- Đấu tranh mạnh mẽ và kiên quyết chống các hiện tượng tiêu cực, các tệ nạn xã hội. Đấu tranh phê phán các quan điểm sai trái, đi ngược lại lợi ích của dân tộc, đấu tranh làm thất bại âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch.

- Tuyên truyền giáo dục phát huy truyền thống yêu nước và cách mạng của quê hương, đất nước.

2.3- Từng bước phát triển đồng bộ và hiện đại hóa các phương tiện, cơ sở vật chất kỹ thuật thông tin, đồng thời mở rộng quy mô, phạm vi thông tin của từng cơ quan báo chí, đảm bảo đưa thông tin đến nhân dân một cách thường xuyên, kịp thời và chất lượng.

2.4- Xây dựng và hoàn chỉnh quy hoạch tổng thể về phát triển hệ thống báo chí trong tỉnh cho phù hợp với tình hình phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh đến năm 2010. Trong đó, đặc biệt chú ý việc củng cố, kiện toàn công tác tổ chức và cán bộ của các cơ quan báo, đài; bồi dưỡng và đào tạo những người làm báo có bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định, có kiến thức sâu rộng, có trình độ về chuyên môn nghiệp vụ, đặc biệt là có phẩm chất đạo đức trong sáng, trung thực, gắn bó chặt chẽ với thực tiễn cơ sở, gắn với phong trào hành động cách mạng của nhân dân. Có chính sách thể hiện sự quan tâm đặc biệt trong đào tạo, bồi dưỡng những tài năng trong nghề.

Trong thời gian tới, cần tập trung ưu tiên củng cố, phát triển, nâng cao chất lượng và hiệu quả của các cơ quan báo chí: Báo Khánh Hòa, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa, Tạp chí Nha Trang, là những đơn vị báo chí có vai trò nòng cốt trên địa bàn toàn tỉnh.

2.5- Tăng cường hơn nữa sự lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý hoạt động báo chí. Tăng cường việc cung cấp và định hướng thông tin cho báo chí; đầu tư kinh phí thích đáng, đúng trọng tâm cho một số lĩnh vực của hoạt động báo chí.

3- Những nhiệm vụ và giải pháp cụ thể:

3.1- Nâng cao chất lượng nội dung thông tin của báo chí:

Việc nâng cao chất lượng nội dung thông tin của báo chí bao gồm: Chất lượng về chính trị, văn hóa, khoa học, chất lượng nghề nghiệp. Chất lượng chính trị, trước hết biểu hiện ở chỗ phải thể hiện đúng định hướng chính trị của sự phát triển. Nhưng trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa còn phải nâng cao chất lượng văn hóa và khoa học. Chất lượng văn hóa, khoa học thể hiện qua thông tin, bình luận, điều tra, miêu tả để góp phần nâng cao dân trí, đáp ứng nhu cầu dân chủ, nâng cao tình cảm, nhân cách, bản lĩnh con người Việt Nam.

- Hàng năm, các cơ quan chủ quản và Ban Biên tập các báo, trước hết là các đồng chí Tổng biên tập, Giám đốc Đài cần tập trung đầu tư cho việc lập kế hoạch thông tin theo định hướng của Tỉnh ủy và UBND tỉnh; xây dựng chương trình hoạt động tổng thể của tờ báo, chương trình bồi dưỡng, giáo dục về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, công chức, nhất là đội ngũ phóng viên, biên tập viên; chủ động nắm bắt tình hình để chỉ đạo, tổ chức cho phóng viên tìm hiểu, viết bài và đưa tin một cách kịp thời, đúng định hướng. Chỉ đạo tốt các hoạt động sáng tạo các tác phẩm báo chí và hoạt động của tổ chức Đảng, Chi hội nhà báo, Công đoàn, Đoàn thanh niên của từng đơn vị.

- Xây dựng quy chế hoạt động trong từng cơ quan báo chí, đảm bảo dân chủ, công khai và tạo điều kiện cho những người làm báo phát huy mọi tài năng sáng tạo các tác phẩm báo chí đạt hiệu quả cao; có biện pháp tích cực, tạo điều kiện thuận lợi cho phóng viên thâm nhập thực tế cơ sở; có kế hoạch tổ chức chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, công chức trong cơ quan báo chí của mình.

- Báo, đài cần tiếp tục duy trì và căn cứ vào kết quả khảo sát nhu cầu của công chúng, bạn đọc để nghiên cứu mở thêm các chuyên trang, chuyên

mục, chuyên đề, các chương trình có chất lượng cao, khắc phục cách thể hiện thông tin đơn điệu, báo cáo thành tích cơ sở, hiệu quả thông tin đối với người xem thấp.

- Báo Khánh Hòa cần thực hiện tốt chủ đề của từng số báo, trang báo, mỗi số báo cần có những “bài đỉnh” mang tính định hướng, nâng cao tính chuyên sâu của các chuyên đề, duy trì và phát triển các chuyên mục, tăng cường tính đối thoại trên báo, để báo ngày càng gần với quần chúng nhân dân và sát với cuộc sống hơn nữa.

- Đài Phát thanh - Truyền hình Khánh Hòa cần đặc biệt coi trọng các bản tin thời sự, chương trình thời sự của địa phương, lấy chương trình này làm khâu đột phá để nâng cao chất lượng nội dung thông tin. Bên cạnh đó, có kế hoạch cụ thể xây dựng chương trình văn hóa nghệ thuật, chương trình thiếu nhi, chương trình khoa học - giáo dục, các chương trình giải trí, phim truyện... một cách đều đặn và có chất lượng cao nhằm phục vụ việc nâng cao dân trí và nhu cầu giải trí của nhân dân.

Nội dung các chương trình phải phản ánh một cách sinh động công cuộc xây dựng và phát triển tỉnh nhà trong sự nghiệp đổi mới, mang đậm nét bản sắc văn hóa, truyền thống của quê hương và con người Khánh Hòa.

- Tăng cường đưa tiếng nói, ý kiến của quần chúng nhân dân trên mặt báo, chương trình phát thanh, truyền hình nhiều hơn, đều hơn.

- Nghiên cứu và tiếp tục đổi mới cách trình bày, cách thể hiện, kết cấu và chất lượng in ấn của các cơ quan báo in để tăng sức hấp dẫn của tờ báo đối với bạn đọc.

- Cùng với việc nâng cao chất lượng nội dung, Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa phải quan tâm nâng cao chất lượng kỹ thuật (kỹ thuật sản xuất chương trình, kỹ thuật truyền dẫn, kỹ thuật phát sóng...). Xây dựng lại quy trình sản xuất chương trình truyền hình, đảm bảo kiểm soát, quản lý và nghiệm thu chặt chẽ, không để những chương trình kém chất lượng, nhất là chất lượng chính trị phát trên sóng.

3.2- Xây dựng và nâng cao năng lực, phẩm chất chính trị của đội ngũ những người làm báo trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

Trong hoạt động báo chí, nhà báo luôn giữ vai trò trung tâm, nhà báo là chủ thể của mọi hoạt động báo chí, có ảnh hưởng to lớn và mang tính chất quyết định đến chất lượng và hiệu quả của hoạt động báo chí. Trong giai đoạn hiện nay, việc xây dựng đội ngũ những người làm báo trong tỉnh cần phải đảm bảo các yêu cầu cơ bản sau:

- Phải xây dựng lập trường chính trị vững vàng, đây là tiêu chuẩn, yêu cầu đầu tiên đối với nhà báo. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu nhà báo "...phải cố gắng học tập chính trị, nâng cao tư tưởng, đứng vững trên lập trường giai cấp vô sản..."⁵⁰ Có như vậy, cuộc đấu tranh trên mặt trận tư tưởng văn hóa, báo chí mới đạt được hiệu quả cao, mới có tính thuyết phục để định hướng tư tưởng và hướng dẫn dư luận. Nhà báo phải có lòng trung thành tuyệt đối, vô hạn đối với Đảng, với chế độ xã hội chủ nghĩa, với lợi ích của đất nước và nhân dân. Nhà báo phải lấy chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, phải thể hiện là một nhà hoạt động chính trị - xã hội, chiến sĩ xung kích trên mặt trận tư tưởng, văn hóa.

- Phải không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và ngoại ngữ. Hoạt động báo chí là một lĩnh vực hoạt động có tính đặc thù riêng, đòi hỏi những người làm báo phải có tư duy năng động, sáng tạo, hiểu biết rộng, kinh nghiệm cuộc sống phong phú và nhiều năng lực nghề nghiệp. Báo chí phải là sự tập hợp mọi tiềm năng, mọi nguồn lực trí tuệ, có tầm hiểu biết rộng lớn, có lương tâm và đạo đức nghề nghiệp trong sáng. Mỗi bài viết đều chứa đựng hàm lượng chất xám và nhiệt huyết cao của người viết.

Mỗi nhà báo phải thường xuyên chăm lo đến việc bổ sung, mở rộng và củng cố kiến thức, học hỏi bồi bổ thêm những điều cần thiết, không ngừng tích lũy vốn sống phong phú và đa dạng của nhân dân, tham khảo ý kiến đóng góp của các chuyên gia, các nhà khoa học ở nhiều lĩnh vực khác nhau, học hỏi ở các thế hệ nhà báo đi trước, các đồng nghiệp, học tập công nghệ làm báo hiện đại... khuyến khích, tạo điều kiện để những người làm báo học tập, phấn đấu đạt trình độ đại học về báo chí và đại học chuyên ngành khác và có trình độ ngoại ngữ cần thiết đủ để khai thác thông tin và giao tiếp với người nước ngoài. Đặc biệt trong giai đoạn hiện nay, cuộc cách mạng khoa học và công nghệ mang tính chất toàn cầu, thông tin và công nghệ thông tin đang ảnh hưởng trực tiếp đến vận mệnh của từng dân tộc, do đó càng đòi hỏi tính khoa học của hoạt động báo chí như một đòi hỏi tất yếu và có tầm quan trọng đặc biệt. Thực tế đã chứng minh, sẽ không thể có những nhà báo giỏi nếu chỉ dừng lại ở trình độ như hiện tại. Những hạn chế trong thông tin, bình luận của các cơ quan báo chí trong tỉnh chủ yếu do những người làm báo thiếu hiểu biết về ngành nghề chuyên môn, ngoại ngữ...

- Giáo dục đạo đức nghề nghiệp và rèn luyện tác phong, đạo đức, lối sống của những người làm báo. Hoạt động báo chí là một công việc phức tạp, vất vả. Nhà báo phải thu thập, tổng hợp, phân tích và chuyển tải thông tin đến quần chúng nhân dân, do đó những người làm báo phải có khả năng nắm

⁵⁰ Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002, t.9, tr.415.

bắt nhanh, tổng hợp tốt, phân tích giỏi và chuyển tải thông tin một cách trung thực, đồng thời có định hướng dư luận và có sức thuyết phục tới người dân.

Xã hội ngày càng dân chủ thì những người làm báo càng có điều kiện nắm bắt nhiều thông tin về mặt trái của xã hội, về những hiện tượng tiêu cực và các tệ nạn xã hội. Do vậy, công việc đòi hỏi những người làm báo phải thực sự khách quan, không chỉ trong việc phản ánh lại thông tin, mà cả trong việc tiếp nhận và xử lý thông tin cho riêng mình. Nếu không giữ được lập trường chính trị và tính khách quan trong công việc, những người làm báo sẽ rơi vào một trong hai thái cực: hoặc là chán nản, nhìn xã hội một cách bi quan, cho rằng ở đâu cũng chỉ có “tệ nạn”; hoặc bị lôi kéo tham gia vào “dòng xoáy” của những hiện tượng tiêu cực, lợi dụng nghề nghiệp của mình để trục lợi, kiếm tiền bất chính, vi phạm pháp luật, bất chấp đạo đức nghề nghiệp.

Như vậy, trong việc tăng cường hơn nữa giáo dục tư tưởng chính trị, rèn luyện đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân, chống tham nhũng và các biểu hiện tiêu cực khác, đối với những người làm báo cần chú trọng tới việc họ được tiếp cận nhiều thông tin, trong đó có nhiều thông tin về mặt trái của xã hội. Bên cạnh việc cung cấp thông tin đầy đủ phải đi đôi với việc cung cấp những phương thức đánh giá khách quan, giảm bớt thành kiến, định kiến trong suy nghĩ và nhận thức của những người làm báo. Tăng cường nhiều hơn nữa công tác giáo dục về đạo đức và lương tâm nghề nghiệp cho những người làm báo.

3.3- Về công tác tổ chức và cán bộ, công tác đào tạo bồi dưỡng của các cơ quan báo chí.

- Nhiệm vụ của các cơ quan báo chí trong tỉnh là phải xây dựng, đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ những người làm báo “vừa hồng, vừa chuyên”; tăng cường tính đảng trong công tác báo chí. Đây là nhiệm vụ vừa cơ bản, vừa cấp bách, đáp ứng yêu cầu trước mắt và nhằm mục tiêu, yêu cầu phát triển lâu dài, bền vững của báo chí trong tỉnh.

- Phải xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng và quy hoạch đội ngũ cán bộ lãnh đạo các cơ quan báo chí trong tỉnh, nhất là đội ngũ Tổng biên tập, Phó Tổng biên tập. Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng toàn diện về chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực chuyên môn, năng lực lãnh đạo và quản lý tờ báo, để Tổng biên tập các báo thật sự là “linh hồn” của tờ báo. Phấn đấu đến năm 2006 chuẩn bị xong đội ngũ cán bộ chủ chốt báo chí trong tỉnh, đáp ứng giai đoạn phát triển và hiện đại hóa báo chí Khánh Hòa 2006 – 2010.

- Các Tổng biên tập, thành viên Ban Biên tập, Trưởng phòng phóng viên, Trưởng ban biên tập, Trưởng phòng thời sự, Thư ký tòa soạn phải là những người có đủ tiêu chuẩn phẩm chất chính trị, phẩm chất đạo đức, năng lực và bản lĩnh nghề nghiệp, sức khỏe và tuổi tác; là người chịu trách nhiệm cao nhất, trước nhất về hoạt động và phát triển của tờ báo mình. Các trường hợp chưa đủ chuẩn theo quy định thì phải có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cho phù hợp.

- Các cơ quan báo chí cần sắp xếp, bố trí lại tổ chức các phòng, ban, các bộ phận cho hợp lý, phát huy được hiệu quả cao nhất; chú ý ưu tiên chọn, bố trí các đồng chí có trình độ nghiệp vụ, vững vàng về quan điểm chính trị phụ trách các bộ phận quan trọng như thư ký tòa soạn, trưởng phòng phóng viên, trưởng ban biên tập, trưởng phòng thời sự.

- Tăng cường số lượng phóng viên trực tiếp viết tin, bài cho các cơ quan báo chí để đảm bảo số lượng và chất lượng tin bài, đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ chính trị đặt ra.

- Phối hợp với các cơ quan chức năng xây dựng cơ chế đào tạo và bồi dưỡng, sử dụng những phóng viên giỏi và cộng tác viên giỏi, phấn đấu có từ 4 – 5 cây bút chủ lực có bản lĩnh chính trị và nghề nghiệp cao cho mỗi tờ báo. Thực tế hiện nay, các cơ quan báo chí trong tỉnh thiếu vắng những cây bút giỏi, nhất là ở các thể loại phóng sự, phóng sự điều tra, bình luận các vấn đề chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của tỉnh.

- Tuyển dụng phóng viên phải đảm bảo các tiêu chuẩn tốt nghiệp đại học báo chí hoặc đại học chuyên ngành khoa học xã hội, phải có năng khiếu về hoạt động báo chí. Hàng năm, lãnh đạo các cơ quan báo chí cần chọn lựa, thay đổi công tác đối với những người không có năng khiếu, không có sự tiến bộ và triển vọng phát triển nghề nghiệp, loại ra khỏi đội ngũ những người không đủ phẩm chất đạo đức nghề nghiệp.

- Đổi mới phong cách làm việc của đội ngũ nhà báo theo hướng tăng cường bám sát cơ sở, bám sát đời sống thực tiễn của nhân dân, nâng cao tính năng động, sáng tạo trong hoạt động nghiệp vụ báo chí.

- Các cơ quan báo chí phải chủ động phối hợp với Hội Nhà báo tỉnh xây dựng kế hoạch tổ chức mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí, nâng cao trình độ lý luận chính trị cho đội ngũ cán bộ, phóng viên, biên tập viên.

- Phấn đấu đến năm 2006, tất cả phóng viên đều đạt trình độ trung cấp lý luận chính trị; đến năm 2010, tất cả phóng viên, biên tập viên phải đạt trình độ đại học báo chí và đại học chuyên ngành. Riêng đội ngũ cán bộ lãnh

đạo từ Phó Trưởng phòng thời sự, Phòng Thư ký xuất bản, Phòng Phóng viên, Phòng Biên tập trở lên, cán bộ trong quy hoạch và một số phóng viên giỏi, biên tập viên của các cơ quan báo chí, ngoài những tiêu chuẩn trên còn phải đạt trình độ lý luận chính trị cao cấp và phải là đảng viên.

- Đảng bộ, chi bộ cơ quan chủ quản và các cơ quan báo chí xây dựng kế hoạch đẩy mạnh công tác xây dựng, phát triển đảng viên trong đội ngũ phóng viên, biên tập viên, nhất là đối với các phóng viên trẻ có phẩm chất tốt về chính trị, đạo đức, nghề nghiệp. Phấn đấu đến năm 2010 xóa được các điểm trắng, các phòng ban chưa có đảng viên, nâng tỷ lệ đảng viên lên từ 60 – 70% trong các cơ quan báo chí, nhất là trong đội ngũ phóng viên, biên tập viên.

- Xây dựng và tổ chức đội ngũ cộng tác viên rộng khắp để thu hút trí tuệ của toàn xã hội nhằm nâng cao chất lượng thông tin, tăng cường tính phong phú và đa dạng của thông tin báo chí.

3.4- Phát triển và hiện đại hóa cơ sở vật chất – kỹ thuật thông tin, mở rộng quy mô thông tin, hướng đầu tư.

- Thực hiện đầu tư hiện đại hóa cơ sở vật chất, kỹ thuật cho Báo Khánh Hòa, Đài Phát thanh - Truyền hình Khánh Hòa và các tạp chí để phục vụ tốt hơn nữa nhiệm vụ tuyên truyền, phục vụ nhu cầu hưởng thụ thông tin, giải trí ngày càng đa dạng của cán bộ và nhân dân trong tỉnh.

- Xây dựng và phát triển kinh tế báo chí là điều kiện rất quan trọng và cần thiết để các cơ quan báo chí hoạt động. Khuyến khích việc làm báo có lãi chính đáng, quảng cáo đúng luật, vừa góp phần thông tin kinh tế phục vụ công chúng bạn đọc, vừa có các khoản thu để trang bị và chi trả nhuận bút thỏa đáng cho tác giả trong và ngoài cơ quan báo chí, nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống cho đội ngũ những người làm báo.

- Đầu tư xây dựng trụ sở mới cho Báo Khánh Hòa, trong đó chú ý đến việc đầu tư xây dựng Nhà in trực thuộc Báo Khánh Hòa. Điều này giúp cho Báo chủ động được trong khâu in ấn và phát hành, quản lý và kiểm soát được chất lượng in báo. Việc phát hành đúng thời gian quy định sẽ góp phần tăng thêm uy tín của tờ báo đối với bạn đọc.

- Tăng cường cơ sở vật chất kỹ thuật, phương tiện làm việc, trang bị hệ thống máy tính, Fax, photocopy, Scanned... phục vụ cho việc lên trang, trình bày báo, đồng thời khai thác có hiệu quả thông tin trên các mạng của Thông tấn xã Việt Nam, mạng Internet.

- Đầu tư tăng thêm nhân lực, cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện hoạt động của báo mạng để không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả của

Báo Khánh Hòa điện tử, tăng tính hấp dẫn, tạo sức thu hút đối với bạn đọc trong tỉnh, trong nước và quốc tế.

- Đẩy mạnh công tác phát hành đến khắp các địa phương trong tỉnh, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa, miền núi và hải đảo.

- Tiếp tục hoàn chỉnh việc đầu tư xây dựng Trung tâm phát thanh truyền hình, đặc biệt lựa chọn ưu tiên đầu tư cho những hạng mục có nhu cầu bức thiết nhằm phục vụ cho việc sản xuất, nâng cao chất lượng các chương trình phát thanh, truyền hình. Trong đó, coi trọng việc đầu tư các trang thiết bị, máy móc theo đề án đã được phê duyệt, đảm bảo tính hiện đại, đồng bộ, tính bền vững, lâu dài; tránh tình trạng đầu tư tràn lan, thiếu đồng bộ.

Việc thực hiện hiện đại hóa cơ sở vật chất của Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa phải dựa trên cơ sở “Quy hoạch Truyền hình Việt Nam” và “Quy hoạch Phát thanh Việt Nam” đến năm 2010 theo các tiêu chí về tiêu chuẩn chất lượng công nghệ phát thanh, truyền hình hiện đại.

- Từng bước đầu tư nâng cấp chất lượng thiết bị sản xuất các chương trình phát thanh, truyền hình để dần hòa nhập với chất lượng tín hiệu phát thanh, truyền hình quốc gia. Đây là vấn đề rất quan trọng nhằm mục đích giao lưu, trao đổi các chương trình phát thanh, truyền hình cũng như hợp tác sản xuất để nâng cao tính hấp dẫn, phong phú, đa dạng các chương trình trên sóng phát thanh, truyền hình của tỉnh.

- Nhanh chóng triển khai xây dựng Trung tâm phát sóng phát thanh và truyền hình tại đỉnh Hòn Bà để tiến tới đạt 100% diện tích địa bàn dân cư được phủ sóng phát thanh và truyền hình.

- Tăng thời lượng phát sóng phát thanh và sóng truyền hình. Phấn đấu đến năm 2010, sóng truyền hình phát 18 giờ/ngày; sóng phát thanh phát 10 giờ/ngày.

- Nâng cấp công suất thiết bị đài truyền thanh, trạm tiếp phát hình các huyện, thành phố Nha Trang và hệ thống đài truyền thanh các xã, phường, bảo đảm đưa thông tin về cơ sở.

- Từng bước áp dụng cơ chế khoán “tự thu - tự chi” cho 02 cơ quan báo chí trong tỉnh. Trước mắt mở rộng cho thực hiện khoán 100% các nguồn thu đối với Đài Phát thanh – Truyền hình Khánh Hòa (hiện nay mới thực hiện 60%). Đến năm 2006, triển khai thực hiện khoán 50% ở Báo Khánh Hòa và đến 2010 thực hiện khoán 100%. Đối với các cơ quan báo chí còn lại đảm bảo cấp đủ nguồn kinh phí để hoạt động.

* Phấn đấu đến năm 2010, thành lập Trung tâm thông tin báo chí của tỉnh. Với tốc độ phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh như hiện nay, đến năm

2010, Khánh Hòa sẽ trở thành một tỉnh phát triển mạnh trong khu vực. Do đó, trên địa bàn của tỉnh sẽ diễn ra nhiều sự kiện chính trị, kinh tế, văn hóa mang tính toàn quốc và quốc tế, đó sẽ là môi trường thuận lợi cho báo chí hoạt động, từ đó thu hút, tập trung nhiều cơ quan báo chí Trung ương đặt Văn phòng đại diện trên địa bàn. Khi đó, Trung tâm thông tin báo chí sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà báo hoạt động (thông qua Quy chế hoạt động của Trung tâm). Đồng thời, thông qua hoạt động của Trung tâm nhằm tăng cường vai trò lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với hoạt động báo chí, kể cả các cơ quan báo chí Trung ương đóng trên địa bàn.

3.5- Xây dựng chế độ, chính sách.

- Cần chú trọng quản lý tốt đồng thời với việc tạo điều kiện cho báo chí trong tỉnh phát triển. Các cơ chế, chính sách cần tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động nghề nghiệp, cải thiện đời sống, nâng cao vị trí xã hội của những người làm báo trong tỉnh.

- Điều chỉnh chế độ nhuận bút cho phù hợp với tình hình thực tế theo Nghị định 61/2002/NĐ-CP, ngày 11/6/2002 và Thông tư liên tịch số 21/2003/TTLT-BVHTT-BTC, ngày 1/7/2003 hướng dẫn việc thực hiện chi trả chế độ nhuận bút cho báo chí.

- Quan tâm làm tốt hơn nữa việc bảo vệ quyền lợi chính đáng và hợp pháp của nhà báo; có hình thức khen thưởng, động viên kịp thời các nhà báo có những thành tích xuất sắc, cũng như các hình thức xử lý kỷ luật thích đáng đối với những trường hợp sai phạm trong hoạt động báo chí.

- Đổi mới phương pháp quản lý của các cơ quan báo chí, hiện nay các báo vẫn duy trì cách quản lý theo định mức số lượng tin bài hoặc theo thời lượng chuyên mục phát sóng. Trong thời gian tới cần đổi mới theo hướng kết hợp cả số lượng và chất lượng, trong đó lấy chất lượng tin bài làm thước đo chủ yếu.

- Tiếp tục duy trì và tổ chức thực hiện tốt Giải báo chí tỉnh Khánh Hòa, thu hút đông đảo những người làm báo trong và ngoài tỉnh tham gia nhằm nâng cao chất lượng của Giải báo chí trong tỉnh, phát hiện những tài năng báo chí, động viên ý thức lao động, sáng tạo của người làm báo.

- Duy trì, quản lý tốt và sử dụng có hiệu quả Quỹ hỗ trợ phát triển tài năng báo chí Khánh Hòa; cần tăng thêm nguồn Quỹ ban đầu, xây dựng quy chế sử dụng công khai, dân chủ, ưu tiên tạo điều kiện hỗ trợ cho những tài năng báo chí, giúp đỡ những người làm báo còn đang gặp nhiều khó khăn.

- Từng cơ quan báo chí cần xây dựng kế hoạch học tập, đào tạo, bồi dưỡng để nâng cao trình độ về chuyên môn nghiệp vụ, trình độ lý luận chính trị cho các nhà báo.

- Đề nghị chuyển tất cả các Đài Truyền thanh – Tiếp hình cấp huyện trực thuộc Đài Phát thanh – Truyền hình tỉnh quản lý, cả từ nhân sự, kinh phí, máy móc, phương tiện làm việc... Điều này sẽ giải quyết được tình trạng “bỏ lửng” các đài cấp huyện như hiện nay. Trên thực tế hiện nay, các đài cấp huyện không được công nhận là một đơn vị báo chí, mà chỉ là những đơn vị có liên quan đến hoạt động báo chí. Do đó, số cán bộ, công chức của các Đài cấp huyện không được hưởng các chế độ, chính sách của nhà báo (được cấp thẻ nhà báo, được tham gia đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ...). Khi chuyển về trực thuộc Đài Phát thanh – Truyền hình tỉnh, các đài cấp huyện sẽ được hướng dẫn kế hoạch sản xuất chương trình phát thanh, truyền hình ở địa phương; được hướng dẫn về nghiệp vụ và kỹ thuật phát thanh, truyền hình; được trang bị các phương tiện hoạt động báo chí chuyên nghiệp, hiện đại; hưởng các chế độ như những người làm báo ở Đài Phát thanh – Truyền hình tỉnh.

- Xây dựng chế độ, chính sách phù hợp cho cán bộ làm công tác truyền thanh ở xã phường.

3.6- Chấn chỉnh và tăng cường sự chỉ đạo và quản lý hoạt động báo chí.

- Các cấp ủy, chính quyền, cơ quan chủ quản báo chí phải chịu trách nhiệm toàn diện về công tác quản lý và chỉ đạo hoạt động báo chí của cấp mình, ngành mình, đơn vị mình.

- Xây dựng quy chế làm việc của các cấp ủy trong các cơ quan báo, đài, tạp chí của tỉnh với Ban giám đốc, Ban biên tập nhằm phát huy vai trò, trách nhiệm của tổ chức Đảng và đảng viên trong việc thực hiện tôn chỉ, mục đích, đối tượng phục vụ của báo, đài; rèn luyện phẩm chất đạo đức của người làm báo; đảm bảo các hoạt động của cơ quan báo chí theo đúng pháp luật.

- Định kỳ Thường trực Tỉnh ủy, thường trực UBND tỉnh phải làm việc với lãnh đạo các cơ quan chủ quản, lãnh đạo các cơ quan báo chí trong tỉnh nhằm kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn việc củng cố xây dựng và phát triển báo chí của ngành, đơn vị mình. Có biện pháp chỉ đạo nghiêm khắc các báo vi phạm pháp luật, xa rời tôn chỉ, mục đích của tờ báo cũng như những cá nhân lãnh đạo thoái hóa biến chất.

- Chỉ đạo sự phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan tham mưu của Tỉnh ủy với cơ quan quản lý Nhà nước và Hội Nhà báo tỉnh trong việc phối hợp thực hiện quy hoạch, bồi dưỡng, đào tạo, đánh giá, sử dụng cán bộ theo đúng tinh thần của Chỉ thị 22-CT/TW của Đảng và Luật Báo chí.

- Củng cố, kiện toàn và tăng cường đội ngũ cán bộ có phẩm chất, năng lực cho các cơ quan tham mưu, chỉ đạo và quản lý hoạt động báo chí. Có sự phân công, phân cấp quyền hạn, trách nhiệm rõ ràng và cụ thể.

- Tăng cường công tác cung cấp thông tin và định hướng thông tin cho báo chí. Đây là một trong những nhiệm vụ đặc biệt quan trọng của Tỉnh ủy, đảm bảo sự lãnh đạo sâu sát của Đảng đối với báo chí. Đồng thời định hướng thông tin là một điều kiện đảm bảo cho các báo không ngừng nâng cao tính chính trị, văn hóa, khoa học, giáo dục..., là yếu tố giúp cho báo chí trong tỉnh cũng như các báo của Trung ương đóng trên địa bàn cập nhật được đời sống thực tiễn của tỉnh; giúp lãnh đạo tỉnh thường xuyên nắm được tình hình dư luận của báo chí.

- Xây dựng chương trình kế hoạch thông tin cho các cơ quan báo chí, các vấn đề cần thông tin phải phù hợp với những nhiệm vụ trọng tâm của tỉnh; xây dựng quy chế hoạt động của Hội nghị giao ban báo chí, khắc phục tình trạng không có kế hoạch thông tin và quy chế hoạt động trong Hội nghị giao ban báo chí như hiện nay.

- Xây dựng kế hoạch thông tin của các ngành, các cấp, trong đó quy định chế độ báo cáo định kỳ đối với một số sở, ban, ngành liên quan đến đời sống của nhân dân, khắc phục tình trạng một số ngành lảng tránh, hoặc không muốn thông tin cho báo chí. Tạo điều kiện thuận lợi cho phóng viên thâm nhập thực tiễn, bám sát tình hình cơ sở. Đồng thời quy định rõ trách nhiệm của lãnh đạo các cơ quan, ban ngành, đoàn thể và các địa phương phải xử lý các vụ việc báo chí đã phản ánh và có trách nhiệm thông tin lại cho báo chí kết quả xử lý.

- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy theo dõi, hướng dẫn và tham mưu giúp Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Thường trực Tỉnh ủy, UBND tỉnh chỉ đạo hoạt động báo chí theo đúng tư tưởng chính trị của Đảng và các quy định của Nhà nước. Đồng thời coi trọng việc kiểm tra thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, của Tỉnh ủy, UBND tỉnh về giải pháp, chế độ, chính sách để không ngừng nâng cao chất lượng hoạt động báo chí.

Đổi mới cách thức tổ chức các hoạt động giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức cho cán bộ, phóng viên các cơ quan báo chí trong tỉnh. Hàng năm, Ban phải xây dựng được mục tiêu, nội dung chương trình tuyên truyền, giáo dục cho đội ngũ những người làm báo trong tỉnh.

Có biện pháp nắm bắt tình hình thực tiễn tâm tư, nguyện vọng của những người làm báo và kịp thời phản ánh trung thực, khách quan cho Tỉnh ủy cùng với những dư luận, công luận của báo chí, cũng như của bạn đọc và nhân dân, nhất là những vụ việc bức xúc. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy phải là trung tâm kết nối giữa các cơ quan báo chí với cơ sở.

- Sở Văn hóa Thông tin có trách nhiệm giúp UBND tỉnh thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh. Kiến nghị, chấn chỉnh tình trạng mở các cơ quan đại diện, cử phóng viên thường trú tại tỉnh của một số đài, báo không đúng các quy định. Xây dựng quy hoạch phát triển hệ thống báo chí trong tỉnh, kiểm tra việc thực hiện Luật báo chí và các Nghị định hướng dẫn thi hành.

3.7- Tăng cường đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Hội Nhà báo tỉnh.

Hội Nhà báo tỉnh là một tổ chức chính trị – xã hội – nghề nghiệp của những người làm báo trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa. Trong thời gian tới, Hội cần tổ chức triển khai thực hiện tốt Chỉ thị 37-CT/TW về tiếp tục nâng cao vai trò, chất lượng của Hội Nhà báo Việt Nam trong thời kỳ mới.

- Thường xuyên tổ chức cho các nhà báo – hội viên nghiên cứu, quán triệt sâu sắc lý luận chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước. Tích cực chủ động trong việc rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, đạo đức nghề nghiệp, trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của nhà báo, đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chính trị, nghiệp vụ, kỹ năng làm báo hiện đại cho hội viên, góp phần xây dựng đội ngũ những người làm báo Việt Nam ngang tầm nhiệm vụ cách mạng.

- Xây dựng chương trình, kế hoạch và tổ chức phát động các phong trào thi đua. Hàng tháng, Hội cần có nhận xét đánh giá chất lượng các tác phẩm báo chí, đánh giá phong trào thi đua của từng chi hội. Duy trì và mở rộng Giải báo chí tỉnh Khánh Hòa, thu hút đông đảo những người làm báo trong và ngoài tỉnh tham gia nhằm nâng cao chất lượng của Giải báo chí trong tỉnh, phát hiện những tài năng báo chí, động viên ý thức lao động, sáng tạo của người làm báo. Giải phải lấy nội dung, mục tiêu và nhiệm vụ chính trị của tỉnh làm tiêu chuẩn xét bình chọn. Tiếp tục tổ chức các cuộc vận động viết về các đề tài “gương điển hình tiên tiến, người tốt, việc tốt...”

- Khi có Quy định về đạo đức báo chí Việt nam cần tổ chức quán triệt, học tập sâu sắc và triển khai thực hiện trong toàn thể hội viên, nhằm xây

dựng Hội Nhà báo tỉnh, đối ngũ những người làm báo ở Khánh Hòa thật sự trong sạch, vững mạnh.

- Hội Nhà báo tỉnh cần quan tâm làm tốt hơn nữa việc bảo quyền lợi chính đáng và hợp pháp của nhà báo. Chủ động tham mưu xây dựng cơ chế chính sách và có hình thức động viên, khen thưởng xứng đáng, kịp thời đối với những đơn vị, cá nhân có thành tích xuất sắc trong hoạt động báo chí.

- Đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất, xây dựng trụ sở để đảm bảo cho Hội hoạt động thật sự có hiệu quả.

*

* *

KẾT LUẬN

Trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đặc biệt là trong hơn 15 năm đổi mới, báo chí cách mạng Việt Nam đã có nhiều đóng góp tích cực vào những thành tựu to lớn của đất nước. Báo chí ngày càng thực hiện tốt hơn các chức năng xã hội, khẳng định được vị trí, vai trò trong đời sống chính trị - xã hội, góp phần giữ vững ổn định chính trị, tạo ra bầu không khí dân chủ, cởi mở, làm lành mạnh các quan hệ xã hội.

Báo chí cách mạng Việt Nam đã thật sự là cơ quan ngôn luận của Đảng, Nhà nước, của các đoàn thể chính trị, xã hội, đồng thời là diễn đàn dân chủ của các tầng lớp nhân dân trong cả nước. Báo chí còn góp phần mở rộng quan hệ hữu nghị, hợp tác với các nước trong khu vực và trên thế giới, thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Sự nghiệp đổi mới của đất nước càng đi vào chiều sâu, điều đó đòi hỏi báo chí càng phải đổi mới không ngừng. Đổi mới báo chí vì sự nghiệp đổi mới đất nước để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của cách mạng. Sự nghiệp mới đòi hỏi báo chí phải sắc sảo hơn trong thông tin, đạt đến trình độ cao trong định hướng, dự báo, phát hiện và sắc bén hơn trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng, chống tiêu cực và các tệ nạn xã hội. Đặc biệt là trong cuộc đấu tranh chống các âm mưu và thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch đang thực hiện đối với cách mạng nước ta.

Để tạo sức chiến đấu cho báo chí, để tiếng nói của báo chí là sức mạnh của công luận, đòi hỏi những người làm báo phải nhận thức đầy đủ nghĩa vụ và trách nhiệm của mình trước nhân dân, trước xã hội. Mỗi một nhà báo phải luôn luôn rèn luyện bản lĩnh chính trị và phẩm chất đạo đức của người làm báo, nâng cao kiến thức, nâng cao tay nghề. Có được như thế, báo chí mới đủ sức đáp ứng được nhu cầu phát triển của đất nước, đáp ứng được những yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Báo chí cách mạng Việt Nam mới vươn lên ngang tầm với thời đại và đội ngũ những người làm báo mới thực sự xứng đáng là những chiến sĩ xung kích trên mặt trận tư tưởng, văn hóa. Đúng như lời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng, cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ”.

Trong những năm qua, cùng với sự phát triển chung của đất nước, Đảng bộ và nhân dân Khánh Hòa đã phấn đấu, nỗ lực vượt bậc và đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên tất cả các lĩnh vực. Bộ mặt của tỉnh nhà ngày càng khang trang hơn, tươi đẹp hơn, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân không ngừng được cải thiện và nâng cao. Có được những thành tựu như hôm

nay, không thể không nói đến sự đóng góp to lớn của báo chí cả nước nói chung và báo chí Khánh Hòa nói riêng.

Hoạt động báo chí của tỉnh trong thời gian qua đã có nhiều khởi sắc. Các cơ quan báo chí trong tỉnh đã thực sự là cơ quan ngôn luận của Đảng bộ địa phương và là diễn đàn của nhân dân trong tỉnh, thực hiện tốt chức năng của một tờ báo Đảng địa phương, luôn bám sát tôn chỉ, mục đích của cơ quan báo chí địa phương, coi trọng việc nâng cao chất lượng, hình thức và giữ gìn bản sắc của mình. Các cơ quan báo chí trong tỉnh đã có nhiều cố gắng trong việc chuyển tải thông tin kịp thời, đa dạng những sự kiện diễn ra hàng ngày ở địa phương, vừa tuyên truyền các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước, vừa phản ánh những tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân trong tỉnh, góp phần tích cực vào quá trình xây dựng và phát triển tỉnh nhà, phát huy dân chủ trong đời sống xã hội, khơi dậy nhiều tiềm năng, thế mạnh, cổ vũ, động viên nhiều phong trào hành động cách mạng của nhân dân trong tỉnh.

Đội ngũ những người làm báo ở Khánh Hòa đã thực sự là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng văn hóa, đều ý thức được trách nhiệm và nghĩa vụ của mình trong hoạt động nghề nghiệp. Những người làm báo ở Khánh Hòa không ngừng rèn luyện bản lĩnh chính trị, trung thành với sự nghiệp cách mạng của Đảng, của nhân dân, luôn học hỏi để nâng cao kiến thức về mọi mặt, nắm vững chuyên môn nghiệp vụ, làm chủ các trang thiết bị, phương tiện hoạt động báo chí hiện đại... đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị được giao.

Bước vào thời kỳ mới, thời kỳ đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đội ngũ những người làm báo Khánh Hòa cần phải học tập và rèn luyện để đạt được những tiêu chuẩn về trình độ năng lực và phẩm chất đạo đức của một nhà báo trong giai đoạn mới, có như thế báo chí Khánh Hòa mới có thể thực hiện tốt lời căn dặn của Đồng chí Đỗ Mười, nguyên Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam: ***“Tập thể những người làm báo Khánh Hòa tiếp tục phát huy truyền thống tốt đẹp của mình, không ngừng rèn luyện nâng cao trình độ chính trị, nghiệp vụ, chuyên môn, bồi dưỡng đạo đức người làm báo Đảng, làm cho báo chí Khánh Hòa ngày càng hay hơn, đúng hơn, đẹp hơn, góp phần thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”***⁵¹. Báo chí Khánh Hòa mới có thể phát triển đi lên và hòa nhập vào sự nghiệp phát triển chung của đất nước, xây dựng quê hương Khánh Hòa ngày càng giàu đẹp, phồn vinh.

⁵¹ Đỗ Mười – Thư chúc mừng Báo Khánh Hòa nhân kỷ niệm lần thứ 50 – Hà Nội, 18/4/1997.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- C.Mác và Ăngghen: Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, năm 1995, tập 1, 5, 6.
- Lê nin: Toàn tập, Nxb Tiến bộ, Matxcova, năm 1978, tập 4, 6, 41.
- Hồ chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, năm 2000, tập 1, 5, 7, 9, 10.
- C.Mác và Ăngghen về công tác báo chí, Thông tấn xã Việt Nam, năm 1982.
- C.Mác, Ăngghen, Lênin, Hồ Chí Minh bàn về báo chí xuất bản, Nxb Chính trị Quốc gia, năm 2004.
- V.I Lê nin nói về sách báo, Nxb Sách giáo khoa Mác – Lênin, năm 1984.
- **Đỗ Mười:**
 - Đẩy mạnh sự nghiệp báo chí – xuất bản, Nxb Tư tưởng văn hóa, Hà Nội, năm 1992.
 - Thể hiện khát vọng của nhân dân về chân thiện mỹ, Nxb Văn học, Hà nội.
 - Thư chúc mừng Báo Khánh Hòa nhân kỷ niệm lần thứ 50 – Hà Nội, 18/4/1997.
- **Phan Quang:**
 - Về diện mạo báo chí Việt Nam, Nxb Chính trị Quốc gia, năm 2001.
- **Nguyễn Uyển:**
 - Báo chí nghề nghiệp ngã, Nxb Văn hóa – Thông tin, năm 1998.
- **Hữu Thọ:**
 - Nghĩ về nghề báo, Nxb Giáo dục, năm 1997.
 - Công việc của người viết báo, Nxb Đại học Quốc gia, năm 2000.
- **Đức Dũng:**
 - Sáng tạo tác phẩm báo chí, Nxb Văn hóa thông tin, năm 2002.
- **Hoàng Phương:**
 - Trong – ngoài nghề báo, Nxb Văn học, năm 2002.
- **Tạ Ngọc Tấn:**
 - Hồ chí Minh về vấn đề báo chí, năm 1995.
 - Từ lý luận đến thực tiễn báo chí, Nxb Văn hóa thông tin, năm 1999.
- **Lê Minh Quốc:**
 - Hỏi đáp báo chí Việt Nam, Nxb Trẻ, năm 2001.
- **Nguyễn Trọng Báu:**
 - Biên tập ngôn ngữ sách và báo chí, Nxb Khoa học xã hội, năm 2002.

- Cơ sở lý luận báo chí - Nxb Văn hóa – Thông tin, năm 1993.
- Tiếp tục đổi mới và tăng cường lãnh đạo quản lý công tác báo chí xuất bản (Kỷ yếu Hội nghị), năm 1997, tập 1, 2.
- Truyền thông đại chúng – Những kiến thức cơ bản, Nxb Thông tấn, năm 2003.
- Nghề nghiệp và công việc của Nhà báo, Hội Nhà báo Việt Nam, năm 1992.
- Nhà báo – Bí quyết kỹ năng nghề nghiệp, Nxb Lao động, năm 1998.
- Báo chí những điểm nhìn từ thực tiễn, Nxb Văn hóa thông tin, năm 2000.
- Sản xuất chương trình truyền hình, Nxb Văn hóa thông tin, năm 2002.
- Báo Phát thanh, Nxb Văn hóa thông tin, năm 2002.
- Nghề làm báo, Nxb Thông tấn, năm 2003.
- Cơ sở hoạt động sáng tạo của nhà báo, Nxb Thông tấn, năm 2003.
- Phóng sự truyền hình, Nxb Thông tấn, năm 2003.
- Báo chí trong kinh tế thị trường, Nxb Thông tấn, năm 2003.
- Báo chí cách mạng Việt Nam (1925 – 1945), Nxb Khoa học xã hội, năm 1984.
- Báo chí trong đấu tranh chống “diễn biến hòa bình”, Nxb Chính trị quốc gia, Hà nội, năm 2000.
- Luật Báo chí.
- Văn kiện Đại hội VI, VII của Hội Nhà báo Việt Nam.
- Tác phẩm báo chí - Nxb Văn hóa – Thông tin, năm 1993.
- Địa chí Khánh Hòa, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2003.
- Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX , Nxb Chính trị quốc gia, năm 2001.
- Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIII.
- Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIV.
- Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương V (khóa VIII) của Tỉnh ủy Khánh Hòa.
- Chương trình hành động thực hiện Thông báo Kết luận 94 của Tỉnh ủy Khánh Hòa.
- Báo cáo của Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương, năm 2004.
- Báo cáo tại Hội nghị tổng kết 4 năm thực hiện Chỉ thị 22-CT/TW của Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương, tháng 11/2001.
- Tạp chí Báo chí và tuyên truyền từ năm 1997 – 2004.
- Tạp chí Người làm báo từ năm 1997 – 2004.

MỤC LỤC

	Trang
◆- Tổng quan đề tài	01
◆- Phần thứ nhất: HỆ THỐNG NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG, NHÀ NƯỚC VỀ CÔNG TÁC BÁO CHÍ.	01
I- Quan điểm của Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng.	01
01- Tư tưởng cơ bản của Chủ nghĩa Mác – Lênin về báo chí cách mạng.	01
02- Tư tưởng của Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng.	09
II- Những quan điểm, định hướng của Đảng và Nhà nước về báo chí cách mạng Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa.	16
01- Vai trò, vị trí và chức năng của báo chí và đội ngũ những người làm báo trong đời sống chính trị - xã hội.	16
02- Những quy định của Đảng và Nhà nước về vai trò, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của báo chí cách mạng	21
03- Quan điểm và định hướng lớn trong hoạt động báo chí của Đảng hiện nay	25
04- Nhiệm vụ của báo chí cách mạng trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa.	26
05- Những quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động báo chí của Tỉnh ủy Khánh Hòa.	29
◆- Phần thứ hai: THỰC TRẠNG TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ VÀ ĐỘI NGŨ NHÀ BÁO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA.	32
I- Hệ thống các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa	32
01- Báo Khánh Hòa.	32
02- Đài phát thanh – truyền hình Khánh Hòa.	34
03- Tạp chí Nha Trang	36
04- Tạp chí Khoa học – Công nghệ – Môi trường.	37
05- Tạp chí Văn hóa Thông tin Khánh Hòa.	37
06- Các Văn phòng đại diện báo chí.	37

II- Thực trạng tình hình hoạt động báo chí trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.	38
01- Những kết quả đạt được.	38
02- Những tồn tại, yếu kém.	43
III- Thực trạng chất lượng chính trị và chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ, phóng viên báo chí trên địa bàn Khánh Hòa.	46
IV- Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động báo chí trên địa bàn Khánh Hòa.	51
01- Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động báo in và báo điện tử.	51
02- Cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động phát thanh và truyền hình.	52
V- Thực trạng nhu cầu hưởng thụ thông tin của công chúng bạn đọc trên địa bàn tỉnh khánh hòa (qua kết quả khảo sát của đề tài).	55
A- Kết quả điều tra, khảo sát nhu cầu hưởng thụ thông tin của công chúng bạn đọc đối với Báo Khánh Hòa.	56
01- Vài nét về đối tượng khảo sát của đợt điều tra xã hội học.	56
02- Kết quả khảo sát	57
B- Kết quả điều tra, khảo sát nhu cầu hưởng thụ thông tin của công chúng bạn nghe phát thanh và xem truyền hình Khánh Hòa.	68
01- Vài nét về đối tượng khảo sát của đợt điều tra xã hội học.	68
02- Kết quả khảo sát	69
◆- Phần thứ ba: PHƯƠNG HƯỚNG, MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG VÀ HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH KHÁNH HÒA.	86
01- Phương hướng	87
02- Mục tiêu	87
03- Những nhiệm vụ và giải pháp cụ thể	90
◆- Kết luận	102